

**UCHWAŁA NR VII/111/15
RADY MIASTA OŚWIĘCIM**

z dnia 25 marca 2015 r.

w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013, poz. 594 z p. zm.) oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1232 z p. zm.) po uzyskaniu pozytywnej opinii organu wykonawczego powiatu - **Rada Miasta Oświęcim postanawia:**

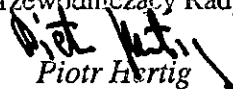
§ 1. Uchwalić Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku, jak w załączniku Nr 1.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Oświęcim.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr LXXV/847/10 Rady Miasta Oświęcim z dnia 27 października 2010r. w sprawie uchwalenia aktualizacji Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Miasta Oświęcim.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

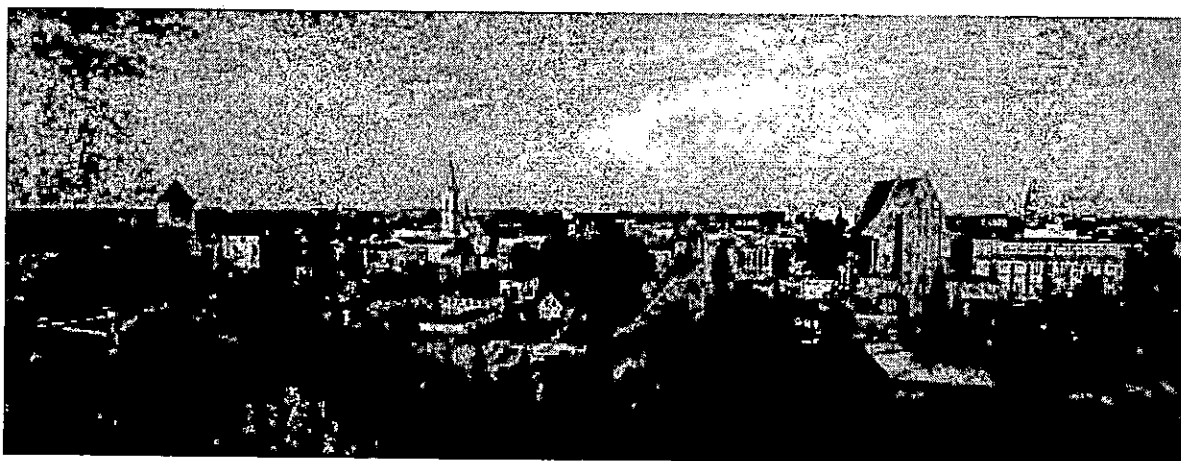

Piotr Hertig

Załącznik do Uchwały Nr VII/111/15

Rady Miasta Oświęcim

z dnia 25 marca 2015 r.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIASTA OŚWIĘCIM NA LATA 2015-2018, Z PERSPEKTYWĄ DO 2020 ROKU.



SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	5
1. Podstawa prawna.....	5
2. Metodologia opracowania i jego podstawy prawne.....	5
II. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE.....	5
1. Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (BEiŚ).....	5
2. Polityka energetyczna Polski do 2030 r.....	7
3. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych.....	7
4. Krajowy Plan Gospodarki odpadami.....	8
5. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020.....	9
6. Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014.....	10
7. Strategia rozwoju dla Powiatu Oświęcimskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020.....	11
8. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oświęcimskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020.....	11
9. Strategia Rozwoju Miasta Oświęcim na lata 2014 - 2020.....	12
10. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Oświęcim na lata 2005-2009 z uwzględnieniem perspektywy do 2014r. oraz Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla miasta Oświęcim na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy do 2016.....	12
III. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA OŚWIĘCIM.....	14
1. Położenie i uwarunkowania z nim związane.....	14
2. Ukształtowanie terenu i budowa geologiczna.....	15
3. Klimat.....	15
4. Otoczenie społeczno-gospodarcze.....	16
5. Turystyka i rekreacja.....	17
6. Charakterystyka działalności spółek miejskich mających wpływ na środowisko naturalne.....	17
IV. OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO.....	25
1. Ochrona przyrody i krajobrazu.....	25

*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018
z perspektywą do 2020 roku.*

Obszary Natura 2000 występujące na terenie miasta Oświęcim.....	25
Dolina Dolnej Soły.....	25
Dolina Soły.....	26
Dolina Rzeki Soły.....	27
2. Zabytki kultury.....	27
3. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów.....	28
4. Ochrona powierzchni ziemi.....	28
5. Gospodarowanie zasobami geologicznymi.....	31
V. CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW PRZYRODNICZYCH NA TERENIE MIASTA OŚWIECIM.....	32
1. Ochrona powietrza.....	32
2. Gospodarka wodno-ściekowa.....	39
2.1. Gospodarka wodna.....	39
2.2. Gospodarka ściekowa.....	47
3. Gospodarka odpadami, w tym odpadami komunalnymi.....	52
4. Ochrona hałasu.....	62
5. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych.....	68
VI. ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA MATERIAŁAMI, WODĄ I ENERGIĄ.....	70
1. Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność.....	70
2. Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych.....	73
3. Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy.....	75
VII. SUBSTANCJE CHEMICZNE W ŚRODOWISKU I POWAŻNE AWARIE.....	77
VIII. PRZYJĘTE CELE I PRIORYTETY W STOSUNKU DO POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA.....	81
1. Ochrona przyrody i krajobrazu.....	81
2. Ochrona powierzchni ziemi.....	84
3. Gospodarka zasobami geologicznymi.....	86
4. Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy.....	88
5. Ochrona powietrza.....	90
6. Gospodarka wodno-ściekowa.....	93

*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018
z perspektywą do 2020 roku.*

7. Gospodarka odpadami, w tym odpadami komunalnymi.....	98
8. Ochrona hałasu.....	105
9. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych.....	107
IX. INSTRUMENTY EKONOMICZNE W OCHRONIE ŚRODOWISKA.....	109
1. Opłaty za korzystanie ze środowiska.....	109
2. Opłaty produktowe i depozytowe.....	111
3. Handel emisjami.....	111
4. Fundusze unijne.....	111
5. Pomoc publiczna na ochronę środowiska.....	112
6. Inne instrumenty ekonomiczne.....	113
X. DOSTĘP DO INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA, EDUKACJA EKOLOGICZNA.....	115
XI. STRESZCZENIE.....	119
XII. BIBLIOGRAFIA.....	121

I. WSTĘP

1. Podstawa prawna

Dokument opracowano w związku z obowiązkiem, który został nałożony na organy administracji przez Ustawę Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r., (Dz.U.2013.1232 j.t.z późn. zm.) w art. 17 i 18. W zakresie terminu realizacji dokumentu wypowiada się Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r., o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska. Zakres merytoryczny Prawa ochrony środowiska określa dokument sporządzony przez Ministerstwo Środowiska w grudniu 2002r. – „Wytyczne sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym”.

2. Metodologia opracowania i jego podstawy prawne.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015 – 2018 z perspektywą do 2020 roku. Dokument został opracowany zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008 Nr. 25, poz. 150 z późn. zm.), jako narzędzia prowadzenia polityki ekologicznej w mieście.

Podstawowe akty prawne dotyczące wymagań prawnych w zakresie ochrony środowiska:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013r., poz. 21, z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2014r., poz. 1923).
3. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U.2012.145 j.t. z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U.2013.1155 j.t.)
5. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U.2004.3.20 j.t. z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2013r., poz. 1399 t.j. z późn. zm.)

II. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE.

1. Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (BEiŚ).

Pogodzenie wzrostu gospodarczego z dbałością o środowisko to obecnie jedno z największych wyzwań, przed którymi stoi Polska. Jest to szczególnie istotne w kontekście zmian zachodzących w światowej gospodarce związanych z dążeniem do wzrostu poziomu życia obywateli, koniecznością efektywnego wykorzystania zasobów naturalnych oraz potrzebą zmian wzorców produkcji i konsumpcji. Podstawowym warunkiem zrównoważonego rozwoju jest zagwarantowanie wysokiej jakości życia obecnym i przyszłym pokoleniom, przy racjonalnym korzystaniu z dostępnych zasobów. Podejście to ma charakter dominujący w międzynarodowych stosunkach gospodarczych, a w ostatnich latach

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

koncentruje się na konieczności transformacji systemów społeczno-gospodarczych w kierunku tzw. zielonej gospodarki.

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (BEiŚ) obejmuje dwa niezwykle istotne obszary: energetykę i środowisko, wskazując m.in. kluczowe reformy i niezbędne działania, które powinny zostać podjęte w perspektywie do 2020 r. Kwestią zasadniczą dla jakości życia ludzi i funkcjonowania gospodarki są stabilne, niezakłócone dostawy energii. Wykorzystanie zasobów energetycznych nie pozostaje jednak obojętne dla środowiska, zatem prowadzenie skoordynowanych działań w obszarze energetyki i środowiska jest nie tylko wskazane, ale i konieczne. Opisana w niniejszym dokumencie strategia tworzy więc rodzaj pomostu między środowiskiem i energetyką, stanowiąc jednocześnie impuls do bardziej efektywnego i racjonalnego prowadzenia polityki w obu obszarach, tak aby wykorzystać efekt synergii zapewnić spójność podejmowanych działań. Celem strategii jest ułatwianie „zielonego” (sprzyjającego środowisku) wzrostu gospodarczego w Polsce przez zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dostępu do nowoczesnych, innowacyjnych technologii, a także wyeliminowanie barier administracyjnych utrudniających „zielony” wzrost. Mimo że obszary energetyki i środowiska mają szereg punktów styknych, to jednak część zagadnień jest charakterystyczna tylko dla jednego z nich. Podstawowe zadanie strategii BEiŚ polega na zintegrowaniu polityki środowiskowej z polityką energetyczną tam, gdzie aspekty te przenikają się w dostrzegalny sposób, jak również wytyczenie kierunków, w jakich powinna rozwijać się branża energetyczna, oraz wskazanie priorytetów w ochronie środowiska.

Priorytetowe w zakresie ochrony środowiska będą zmiany w zakresie ograniczenia zanieczyszczeń powietrza oraz reforma systemu gospodarki wodnej.

Przy jednoczesnym wzroście produkcji energii elektrycznej i zapewnieniu pokrycia zapotrzebowania na energię ciepłą musi następować redukcja emisji zanieczyszczeń do atmosfery substancji takich jak: związki azotu (NO_x), dwutlenek siarki (SO₂), tlenek węgla (CO), pyły PM₁₀ i PM_{2,5}, benzo(a)piren oraz wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne. Pogodzenie tych procesów jest możliwe tylko przez unowocześnienie sektora energetyczno - ciepłowniczego, poprawę efektywności energetycznej oraz ograniczenie tzw. niskiej emisji dzięki zastępowaniu tradycyjnych pieców i ciepłowni nowoczesnymi źródłami, przy zwiększeniu dostępnych mechanizmów finansowych będących wsparciem dla inwestycji w tym zakresie. Dostępność wody, podobnie jak w przypadku energii, ma kluczowe znaczenie dla jakości życia i stabilnego rozwoju gospodarczego. Nowy system zarządzania zasobami wód, dokończenie inwestycji wodoociękowych, inwestycje w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, z wykorzystaniem dużych zbiorników wodnych na cele energetyczne, to główne założenia zmian w gospodarce wodnej Polski. Jednym z kluczowych wyzwań jest również racjonalna eksploatacja innych zasobów naturalnych. Konieczne jest urealnienie rynkowych cen zasobów i odzwierciedlenie rzeczywistych kosztów ich eksploatacji – nie tylko kosztów wydobycia, ale również szkód dla środowiska naturalnego z tym związanych.

Strategia BEiŚ jest jedną z 9 zintegrowanych strategii rozwoju. Z jednej strony uszczegóławia zapisy średniookresowej strategii rozwoju kraju (Strategia Rozwoju Kraju 2020) w dziedzinie energetyki i środowiska, z drugiej zaś stanowi ogólną wytyczną dla Polityki energetycznej Polski i innych programów rozwoju, które staną się elementami systemu realizacji BEiŚ. Ponadto, w związku z obecnością Polski

w Unii Europejskiej, BEiŚ koresponduje z celami rozwojowymi określonymi na poziomie wspólnotowym, ujętymi przede wszystkim w dokumencie Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu (wpisując się także w jej kluczowe inicjatywy przewodnie) oraz celami pakietu klimatyczno-energetycznego. BEiŚ stanowi zatem ramy strategiczne dla dalszych prac programowych i wdrożeniowych, dotyczących w szczególności zagadnień adaptacji do zmian klimatu, ochrony zasobów naturalnych i środowiska przyrodniczego, jak również bezpieczeństwa i efektywności energetycznej; została także poddana strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

Strategia BEiŚ służy również określeniu celów i kierunków działań nowej perspektywy finansowej 2014–2020.

2. Polityka energetyczna Polski do 2030 r.

Dokument określa podstawowe kierunki polityki energetycznej tj.:

- poprawa efektywności energetycznej,
- wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii,
- dywersyfikacja wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej,
- rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii,
- ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

Dokument postuluje również przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie warunków inwestorom dla wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach. Zgodnie z "Polityką energetyczną Polski do 2030 roku" udział odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu w Polsce ma wzrosnąć do 15 % w 2020 roku i 20 % w roku 2030. Planowane jest także osiągnięcie w 2020 roku 10 proc. udziału biopaliw w rynku paliw. Projekt dokumentu oprócz części strategicznej posiada cztery załączniki, będące jego integralną częścią:

- ocenę realizacji polityki energetycznej od 2005 roku odnoszącą się do Polityki energetycznej Polski do 2025 roku przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 4 stycznia 2005 roku.
- prognozę zapotrzebowania na paliwa i energię do 2030 roku.
- program działań wykonawczych na lata 2009–2012 precyzujący szczegółowo poszczególne zadania, jakie zostaną zrealizowane w najbliższych latach.
- wnioski ze strategicznej oceny oddziaływania polityki energetycznej na środowisko.

3. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991r. z późn. zm., str. 40-52, ; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26) zgodnie z określonymi w negocjacjach i zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym terminami

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

i okresami przejściowymi. W rozmowach przedakcesyjnych wynegocjowane zostały bowiem dostosowawcze okresy przejściowe na wprowadzenie przepisów ww. dyrektywy do końca 2015r. Dlatego też, aby zidentyfikować faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK). KPOŚK został zatwierdzony przez Rząd RP w dniu 16 grudnia 2003 r. i uwzględniał:

- budowę, rozbudowę i/lub modernizację 1163 oczyszczalni ścieków komunalnych,
- budowę około 21 tys. km sieci kanalizacyjnej w aglomeracjach.

Późniejsze aktualizacje zakładały zwiększenie rozwoju sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków. Celem programu jest poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych do 2015 roku poprzez zapewnienie dofinansowania przedsięwzięć mających na celu wyposażenie aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej oraz oczyszczalnie ścieków, zgodnie z wymogami Dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych. KPOŚK jest instrumentem wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG w odniesieniu do redukcji zanieczyszczeń biodegradowalnych z oczyszczalni < 2 000 RLM oraz redukcji związków azotu i fosforu. Dla potrzeb wypełnienia pozostałych wymagań dyrektywy 91/271/EWG opracowano:

- Program wyposażenia w oczyszczalnie ścieków aglomeracji < 2 000 RLM, posiadających w dniu przystąpienia Polski systemy kanalizacji sanitarnej,
- Program wyposażenia zakładów przemysłu rolno-spożywczego o wielkości 4000 RLM, odprowadzających ścieki bezpośrednio do wód, w urządzenia zapewniające wymagane przez polskie prawo standardy ochrony wód.

4. Krajowy Plan Gospodarki odpadami.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.) wprowadziła obowiązek opracowywania planów gospodarki odpadami, które podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 został przyjęty uchwałą Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. w sprawie "Krajowego planu gospodarki odpadami 2014" (M. P. Nr 101, poz. 1183).

Krajowy plan gospodarki odpadami obejmuje pełny zakres zadań koniecznych do zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska, uwzględniając obecne i przyszłe możliwości i uwarunkowania ekonomiczne oraz poziom technologiczny istniejącej infrastruktury. Plan uwzględnia tendencje we współczesnej gospodarce światowej, jak również krajowe uwarunkowania rozwoju gospodarczego. Plan zawiera zarówno program zapobiegania powstawaniu odpadów w odniesieniu do poszczególnych typów odpadów, jak i strategię redukcji składowania odpadów ulegających biodegradacji. Plan gospodarki odpadami dotyczy odpadów powstających w kraju, a w szczególności odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych, odpadów opakowaniowych i komunalnych osadów ściekowych oraz odpadów przywożonych na teren kraju. Przedstawione w planie cele i zadania dotyczą okresu 2011-2014 oraz perspektywnie okresu 2015-2022. Krajowy plan gospodarki odpadami obejmuje:

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

- opis aktualnego stanu gospodarki odpadami, zawierający informacje dotyczące:
 - rodzaju, ilości i źródeł pochodzenia odpadów, które mają być poddane procesom odzysku lub unieszkodliwiania,
 - posiadaczy odpadów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
 - rozmieszczenia istniejących instalacji do zbierania, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
 - identyfikacji problemów w zakresie gospodarowania odpadami,
- prognozowane zmiany w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami,
- cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia,
- system gospodarowania odpadami,
- zadania, których realizacja zapewni poprawę sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami,
- rodzaj przedsięwzięć i harmonogram ich realizacji,
- instrumenty finansowe służące realizacji celów w zakresie gospodarki odpadami, zawierające następujące elementy:
 - wskazanie źródeł finansowania planowanych działań,
 - harmonogram rzeczowo-finansowy planowanych działań zmierzających do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko oraz prawidłowego gospodarowania nimi, w tym ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji zawartych w odpadach komunalnych kierowanych na składowiska,
- system monitoringu i sposób oceny realizacji celów w zakresie gospodarki odpadami.

Dla potrzeb planu dokonano podziału odpadów na:

- odpady komunalne,
- odpady niebezpieczne,
- pozostałe odpady, w tym odpady powstające w przemyśle, osady ściekowe, odpady opakowaniowe, przy czym szczegółowo odniesiono się do tych rodzajów odpadów, dla których zidentyfikowano znaczące problemy.

5. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020.

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 „Małopolska 2020. Nieograniczone możliwości”, przyjęta przez Sejmik 26 września 2011r., wyznacza cele, które – jako społeczność regionalna — możemy i chcemy osiągnąć w perspektywie roku 2020. Wizją władz regionu jest, aby: „Małopolska była atrakcyjnym miejscem życia, pracy i spędzania czasu wolnego, europejskim regionem wiedzy i aktywności, silnym wartościami uniwersalnymi, tożsamością i aspiracjami swoich mieszkańców, świadomie czerpiącym z dziedzictwa i przestrzeni regionalnej, tworzącym szanse na rozwój ludzi i nowoczesnej gospodarki”.

Po przyjęciu Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 samorząd regionalny przystąpił do kolejnego etapu planowania i zarządzania

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

strategicznego. Jego celem jest wprowadzenie sprawnego systemu realizacji Strategii. 22 grudnia 2011 r. Zarząd województwa przyjął „Plan zarządzania Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020”, który przewiduje:

- wdrożenie systemu zarządzania Strategią Województwa w oparciu o programy strategiczne (liczba strategii, programów i planów wojewódzkich ma zostać zmniejszona z ok. 30 do 10, mają być spójne ze SRWM, mają stanowić wsparcie dla programu regionalnego 2014-2020, zostaną powiązane ze zmianą Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego,
- wdrożenie reguł rocznego planowania realizacji działań Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego w oparciu o ustalone w programach strategicznych i aktualizowane w cyklu rocznym wykazy przedsięwzięć strategicznych, szczególnie wieloletnich,
- wdrożenie reguł rocznego monitorowania postępów w realizacji działań SRWM oraz reguł okresowej oceny (co trzy lata) osiąganych efektów w relacji do założonych celów.

Plan Zarządzania Strategią przewiduje ścisłą współpracę administracji regionalnej (departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego z jednostkami organizacyjnymi województwa) i kluczowymi partnerami nie związanymi instytucjonalnie z samorządem województwa.

6. Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014.

Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014 jest dokumentem przyjętym przez Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr XI/133/07 z dnia 24 września 2007 roku, opiera się na dokumentach jakimi są Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013, Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego, Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 oraz Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013 ale jest też aktualizacją i modyfikacją polityki ekologicznej województwa małopolskiego, która realizowana była na podstawie przyjętego w 2005 roku przez Sejmik Województwa Małopolskiego Programu Ochrony Środowiska na lata 2005-2012.

Sejmik Województwa Małopolskiego uchwałą Nr LVI/894/14 z dnia 27 października 2014 r. przyjął Program Strategiczny Ochrona Środowiska. Program Strategiczny Ochrona Środowiska jest aktualizacją Programu Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014, który został przyjęty przez Sejmik Województwa Małopolskiego w dniu 24 września 2007 r. Jest on jednocześnie dokumentem, który realizuje Strategię Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020. Program prezentuje działania przewidziane do realizacji w latach 2014-2020 w tym także te, które nie wynikają z bezpośrednich kompetencji Samorządu Województwa Małopolskiego. Jest więc dokumentem kompleksowo traktującym zadania ochrony środowiska poprzez określone priorytety i najistotniejsze kierunki działań.

7. Strategia rozwoju dla Powiatu Oświęcimskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020.

Rada Powiatu w Oświęcimiu uchwałą Nr XLI/452/2014 z dnia 25 czerwca 2014 roku przyjęła Strategię Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2014-2020. Jest najważniejszym dokumentem samorządu Powiatu określający obszary, cele i kierunki inwestycji polityki rozwoju w przestrzeni prowadzonej przez władze Powiatu. Strategia uwzględnia potrzeby i oczekiwania całego powiatu realizując wyzwanie w postaci nawiązania współpracy pomiędzy samorządami gminnymi i powiatowymi a sektorem gospodarczym, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami, mającymi wpływ na realizację celów i kierunków interwencji. Jest dokumentem pełniącym kluczową rolę jako generalny plan postępowania władz samorządu powiatowego i samorządów gminnych, które mogą się na nią powoływać w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych oraz w oparciu o nią budować własne plany strategiczne. Strategia Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2014-2020 jest narzędziem wspierania pozytywnych zmian w powiecie oraz niwelowania barier pojawiających się w otoczeniu. Czynniki determinujące potrzebę stworzenia dokumentu są m.in.:

- dostosowanie Strategii Rozwoju Powiatu Oświęcimskiego na lata 2014-2020 do nowych dokumentów strategicznych szczebla regionalnego i krajowego, w tym uspoźnienie horyzontu czasowego Strategii z horyzontem czasowym nowego okresu programowania Unii Europejskiej oraz dokumentów nadrzędnych,
- dostosowanie polityki rozwoju do zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz gospodarczych w powiecie i jego otoczeniu,
- umacnianie partnerstwa Powiatu Oświęcimskiego i gmin wchodzących w skład Powiatu.

8. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oświęcimskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020.

Rada Powiatu w Oświęcimiu uchwałą Nr XXXIV/387/2013 z dnia 27 listopada 2013r. przyjęła Aktualizację Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oświęcimskiego na lata 2013 - 2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017 – 2020.

Dokument został opracowany zgodnie z zapisami ustawy Prawo Ochrony Środowiska, jako narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w powiecie. Aktualizację opracowano ze względu na to, iż została zaktualizowana Polityka ekologiczna oraz wprowadzone zostały zmiany w polskim i unijnym prawodawstwie. Dokument stanowi porównanie stanu środowiska z roku 2009 z obecnym według informacji z lat 2011-2012 i zawiera takie elementy jak:

- ochrona dziedzictwa przyrodniczego, w tym; ochrona przyrody i krajobrazu, ochrona i zrównoważony rozwój lasów, ochrona powierzchni ziemi oraz ochrona zasobów kopalin
- zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii, w tym; materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość produkcji,

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

- wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych a także kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy
- środowisko i zdrowie – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, w tym; jakość wód, zanieczyszczenie powietrza, gospodarka odpadami, poważne awarie, oddziaływanie hałasu, oddziaływanie pól elektromagnetycznych.

9. Strategia Rozwoju Miasta Oświęcim na lata 2014 - 2020.

Dokument został przyjęty uchwałą Rady Miasta Nr LI/973/14 z dnia 30 kwietnia 2014r., którego istotą jest wyznaczenie głównych, najważniejszych kierunków działań oraz opisanie sposobu ich realizacji ale przede wszystkim wieloletnie planowanie rozwoju społecznego oraz gospodarczego, obejmujące cele oraz plany strategiczne dla Oświęcimia. Strategia jest dokumentem kompleksowym, wspomagającym zarządzanie miastem i kluczowym z punktu jego widzenia rozwoju uwzględniającym także plany i zamierzenia w zakresie programowania funduszy Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Dokument prezentuje nową wizję Oświęcimia, która pozwoli urzeczywistnić wypracowane cele i operacyjne i zadania. Przyjęte założenia metodyczne są zgodne ze współczesnym dorobkiem teorii i praktyki zarządzania strategicznego. Wśród założeń metodologicznych przyjętych w procesie opracowywania Strategii Rozwoju Miasta Oświęcim szczególne miejsce zajęły:

- długoterminowy charakter procesu planowania strategicznego,
- przyjęcie dynamicznego charakteru treści Strategii,
- eksponowanie w Strategii priorytetowych dziedzin funkcjonowania miasta, będących nośnikami jego rozwoju,
- wprowadzenie zarówno w fazie opracowywania Strategii jak i w fazie jej wdrażania mechanizmów uczestnictwa społecznego – stałej konsultacji i współdziałania w obrębie wspólnoty samorządowej na rzecz rozwoju Oświęcimia.

Założeniem niniejszego dokumentu jest zdolność Miasta Oświęcim jako samorządu do wdrażania jej zapisów.

10. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Oświęcim na lata 2005-2009 z uwzględnieniem perspektywy do 2014r. oraz Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla miasta Oświęcim na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy do 2016.

Rada Miasta Oświęcim uchwałą Nr LII/542/05 z dnia 30 listopada 2005 roku przyjęła dokument Program ochrony środowiska dla miasta Oświęcim. Program swoją strukturą bezpośrednio nawiązuje do Polityki Ekologicznej Państwa na lata z uwzględnieniem perspektyw na lata 2007-2010. Podejmuje zagadnienia ochrony dziedzictwa przyrodniczego, racjonalnego użytkowania zasobów przyrody, surowców, materiałów i energii oraz poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego. Zagadnienia te są analizowane w odniesieniu do zasadniczych komponentów środowiska, a więc przyrody i krajobrazu, lasów, gleb, kopalin i wód podziemnych, wód powierzchniowych i powietrza oraz skutków bytowania i prowadzenia działalności gospodarczej przez człowieka, czyli odpadów stałych

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

i ciekłych, hałasu, pól elektromagnetycznych, chemikaliów i awarii. Dokument został opracowany w związku z obowiązkiem nałożonym na gminy przez ustawę Prawo ochrony środowiska, ustawę o odpadach, zakres merytoryczny określają Wytyczne sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami. Podstawę opracowania stanowi szereg dokumentów udostępnionych przez gminę:

- Strategia rozwoju powiatu oświęcimskiego
- Program ochrony środowiska dla powiatu oświęcimskiego
- Plan gospodarki odpadami dla województwa małopolskiego
- Dane z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska
- Dane z Głównego Urzędu Statystycznego
- Strategia rozwoju miasta Oświęcim na lata 2014-2020

Program składa się z kilku części charakteryzujących poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, z analizą stanu istniejącego miasta Oświęcimia odnośnie ochrony przyrody, gospodarki leśnej, ochrony gleb, zasobów kopalin, wód powierzchniowych i podziemnych, jakości powietrza, wykorzystanie energii odnawialnej, oddziaływanie pól elektromagnetycznych, oddziaływanie hałasu. W programie zawarte są również problemy wynikające z prowadzenia działalności człowieka oraz zagrożenia środowiska przyrodniczego, jak również przewidywane kierunki zmian, jakie nastąpią z uwzględnieniem rozwoju zrównoważonego. Konieczne jest uwzględnienie zadań planowanych przez miasto, które większość z nich będą realizowane jako własne. W programie przedstawiony został bilans potrzeb i możliwości finansowych miasta. Dzięki zestawieniu finansowemu możliwe jest określenie wielkości środków, jakie miasto może przeznaczyć na inwestycje związane z ochroną środowiska.

Rada Miasta Oświęcim uchwałą Nr LXXV/847/10 z dnia 27 października 2010r. przyjęła Aktualizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim. Program swoją strukturą bezpośrednio nawiązuje do projektu Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016. Potrzeba tej aktualizacji wynikała też z uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej. Stwarza to, z jednej strony, szansę szybkiego rozwiązania wielu problemów ochrony środowiska i poprawy jakości życia mieszkańców, przykładowo poprzez możliwość korzystania ze środków finansowych UE, z drugiej strony oznacza konieczność spełnienia wymagań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz osiągnięcia celów wspólnotowej polityki ekologicznej.

Program realizowany jest poprzez uwzględnienie zapisów wynikających z dokumentów rządowych, zwłaszcza wynikających z listy przedsięwzięć własnych i koordynowanych. Ponadto wszelkie działania wynikają z przedsięwzięć zawartych w opracowaniach na szczeblu regionalnym (Program wojewódzki, Strategia wojewódzka) i lokalnym zwłaszcza z Programu powiatowego oraz z dokumentów, koncepcji gminy, postulatów rozmaitych środowisk, w tym organizacji pozarządowych i mieszkańców. Przy opracowywaniu programu, duży nacisk położono na poprawę stanu świadomości ekologicznej oraz edukację ekologiczną mieszkańców.

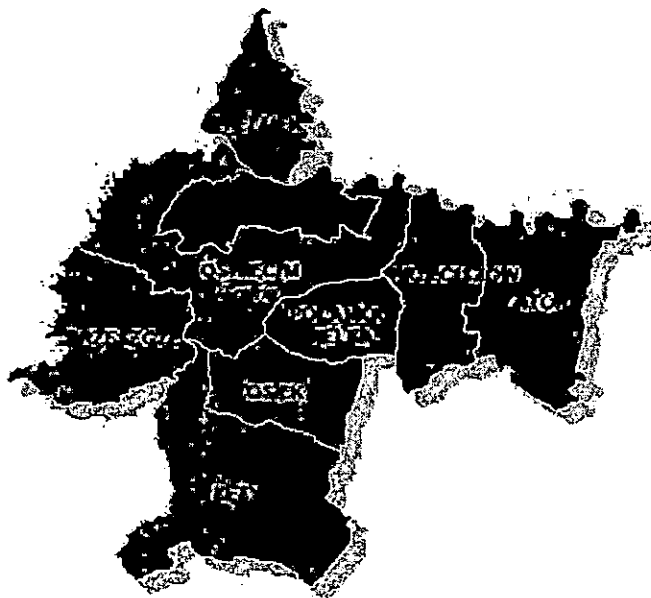
III. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA OŚWIĘCIM.

1. Położenie i uwarunkowania z nim związane.

Miasto Oświęcim położone jest w Kotlinie Oświęcimskiej, u ujścia rzeki Soły do Wisły, pomiędzy Pogórzem Karpackim a Wyżyną Śląską. Usytuowanie miasta między dwoma rzekami stanowi o jego specyfice – rzeka Wisła wyznacza północną granicę miasta, a wpadająca do niej rzeka Soła dzieli obszar miasta na dwie części:

- prawobrzeżną, należą do niej m.in. osiedla Stare Miasto, Kruki, Dwory, Monowice i Stare Stawy,
- lewobrzeżną, należą do nich osiedla Błonie i Zasole.

Miasto administracyjnie położone jest w zachodniej części województwa małopolskiego, w powiecie oświęcimskim jako jedna z 9 gmin powiatu oświęcimskiego, zajmujące obszar 30 km². Miasto Oświęcim graniczy bezpośrednio głównie z Gminą Wiejską Oświęcim.



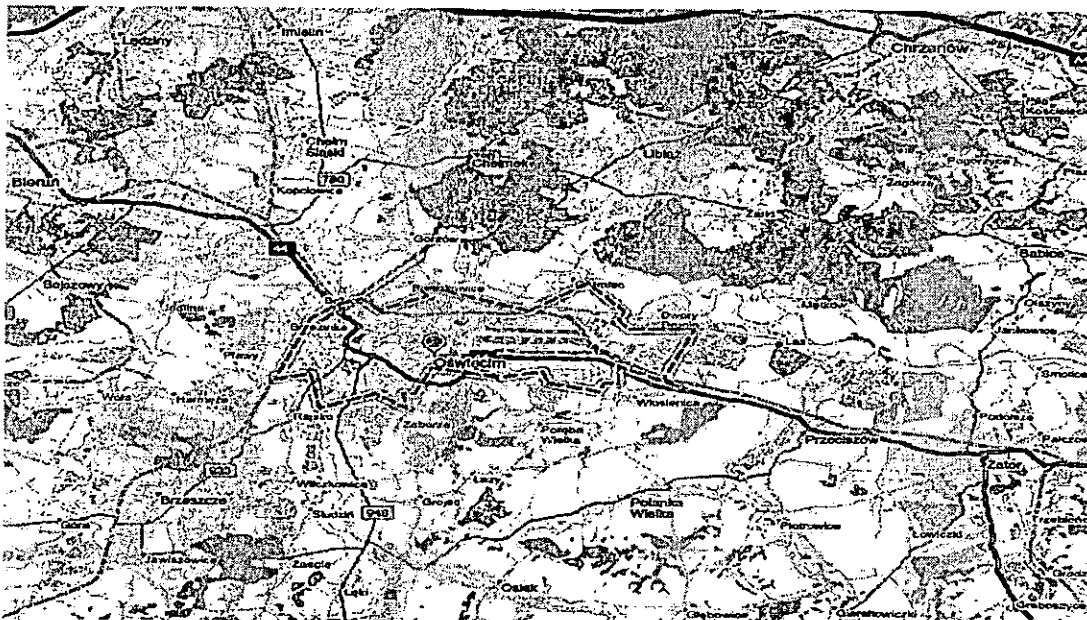
Oświęcim leży na skrzyżowaniu tranzytowych ciągów komunikacyjnych o znaczeniu krajowym i wojewódzkim, co znacznie ułatwia dotarcie do miasta. Blisko stąd jest do Krakowa, Wadowic, Katowic czy Bielska-Białej a także w góry – Beskidy. Do miasta dojechać można od strony Katowic drogą E75 w kierunku Tychów, a dalej drogą nr 44 do Oświęcimia. Inne ciągi komunikacyjne przebiegające przez miasto:

droga nr 44 Tychy – Oświęcim – Zator – Skawina

droga nr 933 Chrzanów-Oświęcim-Pszczyna

droga nr 948 Oświęcim-Kęty

W najbliższej okolicy przebiegają realizowane i planowane do realizacji autostrady A-4 i A-1. Przez teren Oświęcimia przechodzi również droga wodna Górnej Wisły łącząca Śląsk z Krakowem. Droga ta wykorzystywana jest głównie do transportu kopalin i surowców sypkich dla budownictwa.



Przez miasto przebiegają również linie kolejowe relacji: Oświęcim – Zator – Kraków, Oświęcim – Mysłowice – Katowice, Zebrzydowice – Czechowice – Oświęcim – Trzebinia. Ma stosunkowo dobre połączenia międzynarodowe z Wiedniem, Pragą i Bratysławą. Ponadto w stosunkowo niewielkiej odległości od Oświęcimia znajdują się dwa największe porty lotnicze w Polsce południowej: Kraków Balice ok. 55km i Katowice Pyrzowice ok. 70km.

2. Ukształtowanie terenu i budowa geologiczna.

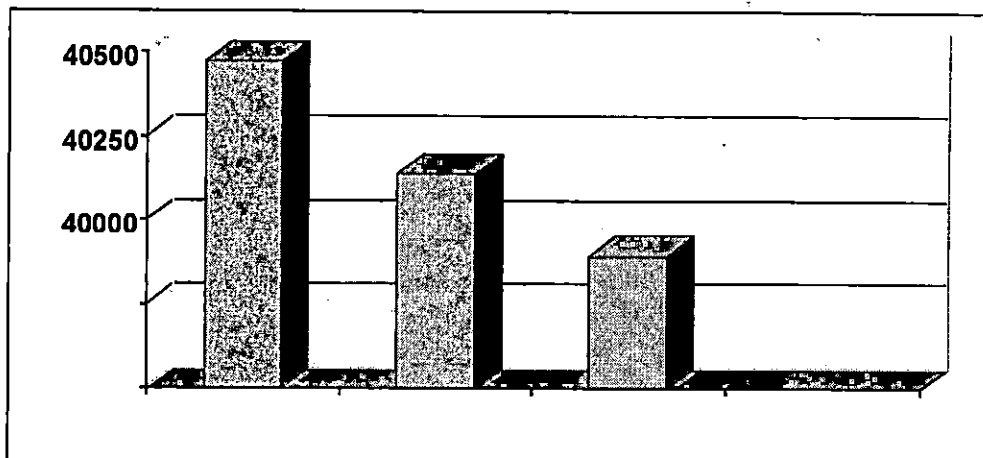
Miasto leży w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego, w południowo-wschodniej części Górno-małopolskiego Zagłębia Węglowego. Utwory trzeciorzędowe reprezentowane są przez osady morskie miocenu (torton). Wykształcone są one w postaci ilów wapnistych, z ławicami piasków i poziomami osadów chemicznych (gipsy i anhydryty). Zalegają na nich utwory czwartorzędowe, które są reprezentowane przez osady rzeczne, piaski różnoziarniste, pospółki, żwiry i otoczaki oraz przez gliny, pyły i namuły w stropie.

3. Klimat.

Miasto Oświęcim jest pod wpływem dość zróżnicowanego klimatu, co ma związek z ukształtowaniem powierzchni terenu. W obrębie Doliny górnej Wisły średnie temperatury powietrza wynoszą 8-10°C (piętro klimatyczne ciepłe), natomiast na terenach Podgórza Wilamowickiego i Pogórza Śląskiego 6-8°C (piętro klimatyczne umiarkowane). Średnia roczna suma opadów atmosferycznych waha się w granicach od 514 do 783 mm. Okres wegetacyjny trwa przeciętnie 210-220 dni, a średni czas występowania pokrywy śnieżnej wynosi 70-75 dni. Na całym obszarze przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie.

4. Otoczenie społeczno-gospodarcze.

Na powierzchni 30km² zajmowanej przez miasto Oświęcim mieszka 39 893 (dane GUS na koniec 2012 roku) ludności co wskazuje iż zaludnienie na 1 km² wynosi ok. 1330 osób.



Dane: GUS

Według danych statystycznych liczba ludności na terenie miasta Oświęcim w latach 2010-2012 spada.

Oświęcim jest największym miastem subregionu Małopolska Zachodnia. Stanowi ważny ośrodek administracyjno-edukacyjny ale przede wszystkim gospodarczy. Miasto leży na granicy województwa Małopolskiego i Śląskiego, między Krakowem, Katowicami a Bielskiem - Białą. Ma to niewątpliwie wpływ na poziom jego rozwoju, otwiera możliwości i stanowi potencjał do przyciągania przedsiębiorców i prowadzenia działalności gospodarczej. Miasto Oświęcim znajduje się również w bliskiej odległości od ważnych regionów gospodarczych: Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, aglomeracji krakowskiej oraz miasta Bielsko-Biała. Główne gałęzie przemysłu, rozwijające się na terenie miasta to przemysł chemiczny. Na terenie miasta zlokalizowane są dwie strefy przemysłowe. Pierwsza z nich mieści się we wschodniej części Oświęcimia. Najważniejszym pracodawcą w tej strefie jest firma Synthos S.A. (producent kauczuków i polistyrenów). Druga strefa zlokalizowana z zachodniej części miasta w rejonie ulic Kolbego i Leszczyńskiej, gdzie funkcjonują firmy tj.: Pol-Marley, El-trans, MZK Sp. z o.o. a także duże hurtownie materiałów budowlanych i remontowych. Zdecydowana większość firm działających na terenie Oświęcimia funkcjonuje w sektorze prywatnym. Głównie są to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zatrudniające kilka lub kilkanaście osób oraz tzw. "firmy rodzinne".

Dane z Powiatowego Urzędu Pracy podają że na koniec 2012 roku liczba bezrobotnych w mieście Oświęcim osiągnęła wartość 1988 osób, wśród nich większość posiadało zawód. Grono mniejszości osób bezrobotnych zasilają osoby kończące kształcenie bez wyuczonego zawodu, dotyczy to w szczególności

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

absolwentów liceów ogólnokształcących i profilowanych. Najwięcej bezrobotnych stanowiły osoby młode w przedziale wiekowym 24-34 lat, zaś pod względem wykształcenia, te z zasadniczym zawodowym.

5. Turystyka i rekreacja.

Oświęcim to niezwykle urocze i zielone miasto. Zachowane zabytki i ślady przeszłości sięgające XII – XIII wieku nadają mu specyficzny charakter i klimat. Piękne kamieniczki na Starym Mieście wraz ze średniowiecznym układem urbanistycznym, zamek oświęcimski z gotycką wieżą z przełomu XIII i XIV wieku oraz poddominikański kościół Św. Krzyża przyjęty przez Salezjan, kaplica św. Jacka, kościół pw. Matki Bożej Bolesnej, parafialny kościół Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny z XIV wieku. Będąc w Oświęcimiu, warto też zobaczyć synagogę Chewra Lomdei Misznajot i odwiedzić Centrum Żydowskie. W zamku znajdują się Zbiory Historyczno-Etnograficzne związane z blisko 800-letnią historią Oświęcimia i okolic. Nie można też zapomnieć o Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau, odwiedzanym przez blisko pół miliona turystów rocznie. W niewielkiej odległości od miasta znajdują się atrakcyjne tereny Beskidu Małego i Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Oświęcim posiada spory obszar terenów zielonych wzdłuż brzegu Soły tzw. Planty, gdzie zachował się las lęgowy oraz rzadkie gatunki fauny i flory. Wszystkie te atrakcje można zwiedzać pieszo, komunikacją miejską i licznymi trasami rowerowymi.

Na terenie Oświęcimia działa ponad 20 stowarzyszeń i organizacji kultury fizycznej. Ponadto mieszkańcy Oświęcimia mają do dyspozycji różne obiekty sportowe: halę lodową, pływalnię a także korty tenisowe, stadion piłkarski i inne obiekty sportowo-rekreacyjne tj. boiska, place zabaw.

6. Charakterystyka działalności spółek miejskich mających wpływ na środowisko naturalne.

1. Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Oświęcimiu.

Zakład Usług Komunalnych jako Spółka Miasta Oświęcim na rynku odpadów komunalnych, segregowanych i niebezpiecznych działa od ponad 15 lat. Do zadań ZUK należy również zimowe i letnie oczyszczanie ulic, urządzenie i pielęgnacja zieleni, administrowanie Targowiskiem Miejskim i Cmentarzem Komunalnym oraz usługi pogrzebowe.

Dbłość o zieleni.

Wydział Zieleni ZUK troszczy się o tereny zielone administrowane przez jednostki samorządowe lub będące własnością firm bądź osób prywatnych. Spółka realizuje tę usługę m.in. dla Państwowego Muzeum Auschwitz Birkenau, firmy Synthos oraz klientów prywatnych. Dbłość o zieleni w mieście to także wycinka i pielęgnacja drzew, rond, kwietników, żywopłotów i krzewów, sadzenie nowych drzew, krzewów oraz kwiatów. Dodatkowo, Wydział Zieleni uczestniczy w realizacji programów społecznych współdziałając z Urzędem Miasta oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. W sezonie zimowym na zlecenie m.in. Miasta Oświęcim jego pracownicy zajmują się odśnieżaniem chodników, dróg gminnych i wewnętrznych, parkingów itp.

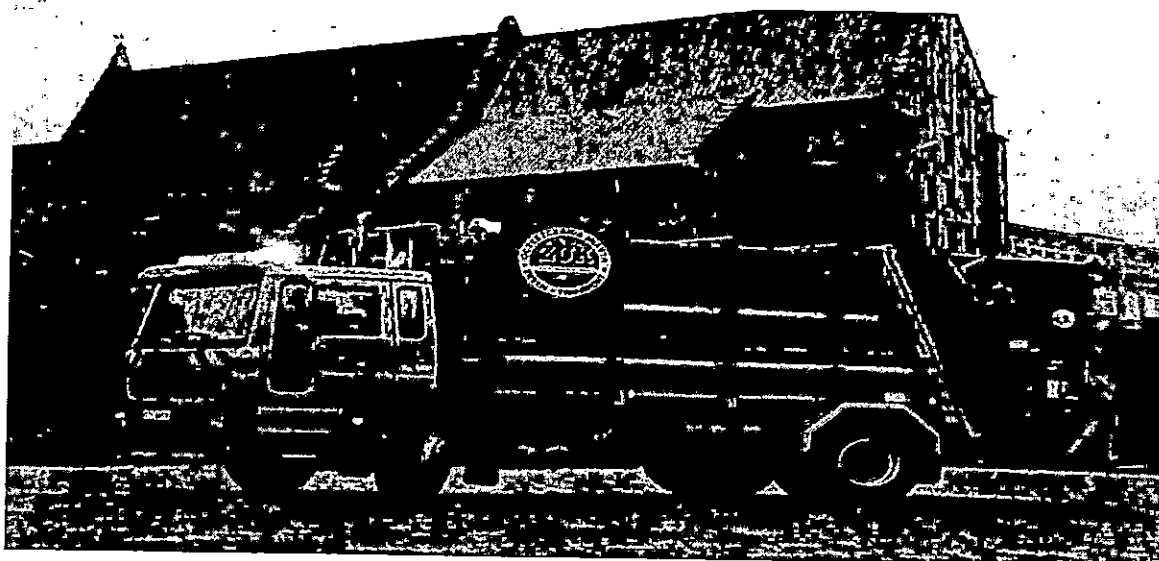
*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018
z perspektywą do 2020 roku.*

Administracja targowiskiem.

ZUK zarządza także Targowiskiem Miejskim, usytuowanym przy głównej arterii miasta - ulicy Dąbrowskiego. Miasto Oświęcim zmodernizowało środkową część placu targowego, zabudowaną do tej pory blaszано-drewnianymi zadaszonymi stanowiskami. Powstała w tym miejscu wiata stanowiła bodziec do rozpoczęcia reorganizacji handlu na targowisku. Efektem zmian jest wytyczenie strefy przeznaczonej do handlu produktami rolno-spożywczymi, gdzie rolnicy sprzedający warzywa, owoce, nabiał czy inne płody rolne są traktowani preferencyjnie. W środkowej części targowiska wymieniono również nawierzchnię, wytyczono nowy układ stanowisk handlowych oraz zbudowano nowoczesny budynek obsługi klienta wraz z szaletami, przymierzalniami i kompleksem pomieszczeń socjalno-gospodarczych.

Administracja Cmentarzem Komunalnym.

Od 1 stycznia 2012 r. spółka przejęła zarządzanie Cmentarzem Komunalnym w Oświęcimiu. Od początku wysoko postawiono poprzeczkę, planując wiele przedsięwzięć dotyczących rozwoju obiektu, począwszy od pełnej informatyzacji obsługi cmentarza, a skończywszy na inwestycjach mających na celu wprowadzenie nowych sposobów chowania zmarłych. Oprócz tego ambicją spółki w zakresie obsługi cmentarza jest zachowanie wysokiego poziomu świadczonych usług pogrzebowych, ciągły rozwój infrastruktury oraz dopasowanie wachlarza usług do standardów nowoczesnej nekropolii. Infrastruktura i estetyka cmentarza to tematy, które zawsze będą aktualne - zawsze bowiem coś można upiększyć lub poprawić. Spółka stara się zadbać w pierwszym rzędzie o komfort odwiedzających poprzez dostępność wszystkich lokalizacji oraz "suche" dojścia do grobów. Nasadzenia i pielęgnacja zieleni ozdobnej, całodobowy monitoring, nowoczesny tabor sprzętowy, wprowadzona segregacja odpadów wraz z oznaczonymi miejscami ustawienia pojemników to efekt ostatnich działań inwestycyjnych. Informatyzacja obsługi cmentarza ma polegać na możliwości pełnej interaktywnej obsługi klienta. Sama informatyzacja poprzez zastosowanie systemu GroboNet 2.3 już na ten moment jest wdrożona. Funkcjonuje pełna elektroniczna obsługa procesu pogrzebowego, działa elektroniczna baza danych grobów umożliwiająca komputerowe prowadzenie ksiąg cmentarnych, administrowanie opłatami itp. Klient ma możliwość przeglądnięcia szczegółowej mapki cmentarza i odszukania żądanej lokalizacji grobu, jak również pozyskania o nim podstawowych informacji. Nowoczesne narzędzia pozwalają też bez wychodzenia z domu zlecić obsłudze cmentarza posprzątanie i umycie grobu, a nawet zapalenie znicza, (zarówno wirtualnego, jak i w rzeczywistości). Zwiększające się zapotrzebowanie na pochówki nietradycyjne zaowocowało planami budowy nowych obiektów funeralnych, którymi byłyby: kompleks płytkich nisz urnowych oraz kolumbaria (ściany z niszami urnowymi).



2. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Oświęcimiu.

Początek zorganizowanego ciepłownictwa w Oświęcimiu przypada na lata 40. XX wieku, kiedy w ramach budowy osiedla mieszkaniowego dla budowniczych i specjalistów Buma Werke dla potrzeb centralnego ogrzewania wybudowano dwie kotłownie w budynkach przy obecnych ul. Kopernika 2 i Partyzantów 1. Lata 50-te to uruchomienie elektrociepłowni i wybudowanie sieci z rur betonowych, biegnących do osiedla mieszkaniowego oraz jednoczesna likwidacja kotłowni. Sieć podziemna z rur betonowych po ok. 10 latach eksploatacji zaczęła wykazywać znaczną awaryjność, dlatego w latach 60-tych rozpoczęto budowę nowej napowietrznej i podziemnej sieci z rur stalowych, która remontowana i modernizowana funkcjonuje do dzisiaj. Wtedy też powołano pierwszą zorganizowaną formę zarządzania układem grzewczym na terenie Oświęcimia. Był to Zakład Ciepłowniczy funkcjonujący w strukturach Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych. Od 1972r. przechodził on wiele reorganizacji i funkcjonował pod różnymi nazwami w różnych podmiotach gospodarczych. Od sierpnia 1999 roku jego nazwa brzmi: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Oświęcimiu. Ciepło, które dociera do naszych domów, musi pokonać długą drogę. W elektrociepłowni należącej do przedsiębiorstwa "Synthos Dwory 7 Sp. z o.o. S.K.A." w Oświęcimiu pod wysokim ciśnieniem wytwarzana jest gorąca woda o temperaturze do 135 st. C. Za pośrednictwem ciepłociągów woda przesyłana jest następnie do stacji wymienników ciepła, gdzie dokonuje się przekazanie ciepła do obiegu wody trafiającej bezpośrednio do kaloryferów u odbiorców. Po ogrzaniu pomieszczenia schłodzona woda wraca z powrotem i następuje ponowny proces podniesienia jej temperatury. Wśród dostępnych źródeł ciepła są: energia elektryczna, olej opałowy, gaz ziemny, węgiel lub ciepło z miejskiej sieci ciepłowniczej. Ogrzewanie węglowe jest tylko pozornie najtańszym rozwiązaniem. Do kosztów zakupu i transportu węgla należy doliczyć także koszty eksploatacji kotła węglowego.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Rozbudowa sieci

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sukcesywnie rozbudowuje sieć ciepłowniczą, aby mogła objąć swoim zasięgiem jak największą liczbę mieszkańców. W ostatnich latach szczególny nacisk położono na rozbudowę sieci w rejonie Starego Miasta, co w trosce o ochronę środowiska i dbałość o lokalne zabytki stało się dla PEC celem priorytetowym. W ciągu ostatnich pięciu lat podłączono do miejskiej sieci ciepłowniczej takie obiekty, jak: markety Castorama i Biedronka, Miejską Bibliotekę Publiczną - Galerię Książki, Świetlicę Osiedlową przy ul. Zagrodowej, nowo wzniesiony budynek prokuratury, obiekty usługowe w rejonie ul. Zaborskiej, 3 Maja i Garbarskiej, budynki wielorodzinne m.in. przy ul. Pileckiego, Sadowej, Zagrodowej. Z oferty PEC skorzystało również wielu właścicieli domków jednorodzinnych.

Modernizacja

Aby zmniejszyć straty na przesył ciepła, poprawić jakość pracy całego systemu ciepłowniczego, a co za tym idzie - zmniejszyć koszty ciepła w naszym mieście, sukcesywnie modernizowane i remontowane są sieci ciepłownicze. Wszystkie zadania inwestycyjne i remontowe spółka wykonuje własnymi siłami, a ponadto oferuje swoje usługi na zewnątrz, dlatego zatrudnia pracowników o wysokich kwalifikacjach, wykształconych i doświadczonych fachowców.

Fundusze z UE

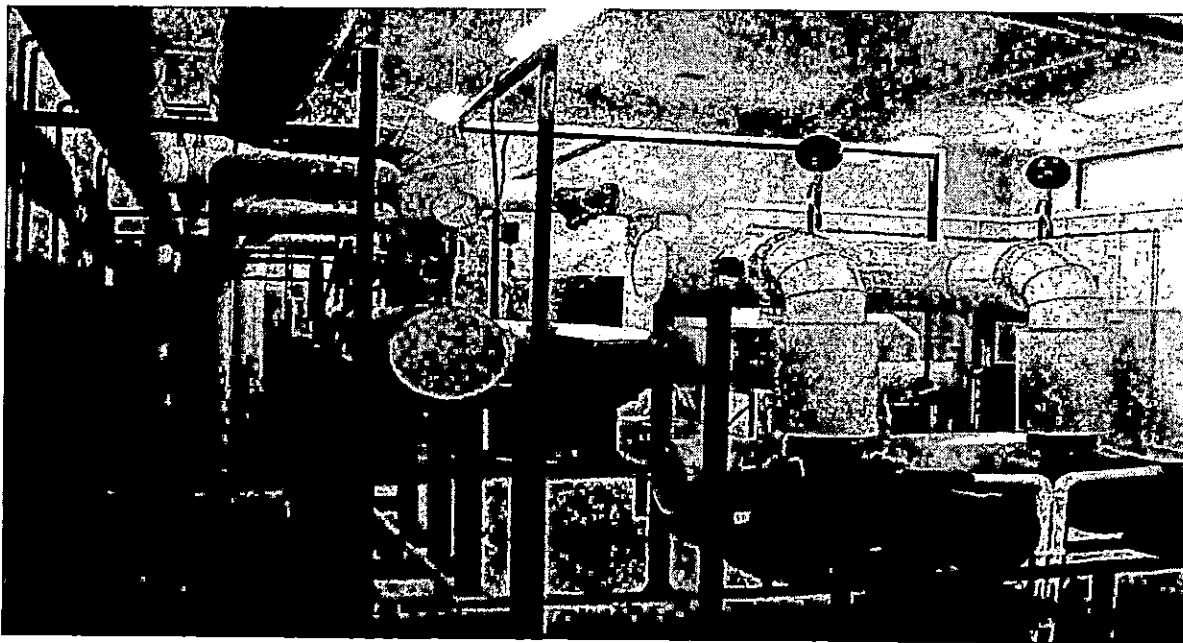
PEC jest pierwszym przedsiębiorstwem w Polsce, które w latach 2010-2011 pozyskało środki unijne (325 tys. złotych) na szkolenia techniczne w ciepłownictwie. Dzięki temu jego uczestnicy poznali najnowszą technologię w zakresie montażu rur preizolowanych (podwójnych). W ramach szkolenia praktycznego zwracano uwagę na typowe błędy przy wykonywaniu prac budowlano-montażowych, które tak naprawdę stanowią o trwałości ciepłociągów. Po fundusze europejskie oświęcimski PEC sięga także w celach modernizacyjnych. Na przykład na przebudowę w ramach MRPO sieci zlokalizowanej na łąkach za marketem Kaufland pozyskano dofinansowanie w kwocie ponad miliona złotych. W I etapie projektu w ramach MRPO dokonano też wymiany ok. 300 metrów bieżących istniejącego napowietrznego ciepłociągu na nowy podziemny w technologii preizolowanej. W 2014r. w II etapie projektu PEC wymieniono ok. 325 metrów bieżących istniejącego napowietrznego ciepłociągu oraz 60 m.b. sieci kanałowej na ciepłociąg preizolowany. Inwestycja pozwoliła ograniczyć straty ciepła podczas przesyłu energii. Ponadto zapewni w przyszłości możliwość przyłączania nowych obiektów do sieci miejskiej. Przyniesie także ograniczenie emisji szkodliwych substancji i poprawi stan infrastruktury ciepłowniczej w sposób zapewniający efektywną dystrybucję ciepła, dostosowaną do potrzeb przyszłego popytu.

Nie tylko rozbudowuje się i modernizuje sieć. Jednocześnie systematycznie rozwija się system monitoringu, sterowania węzłami cieplnymi i sieciami ciepłowniczymi oraz system zdalnego odczytu liczników ciepła. Dziś jest około 30 procent liczników ze zdalnym odczytem i ich liczba co roku się zwiększa. Dzięki tym działaniom rośnie niezawodność pracy urządzeń ciepłowniczych i poprawia się komfort rozliczeń z odbiorcami ciepła.

Sezon grzewczy to okres między wrześniem a majem następnego roku. O terminie rozpoczęcia lub przerwania dostarczania ciepła decydują sami odbiorcy. W ciągu

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

24 godzin od chwili złożenia wniosków przez odbiorców zamawiających co najmniej 40 proc. mocy, następuje rozpoczęcie lub przerwanie dostarczania ciepła do obiektów ogrzewanych z miejskiej sieci ciepłowniczej. W przedsiębiorstwie funkcjonuje pogotowie techniczne, które w czasie trwania sezonu grzewczego pełni dyżur w systemie ciągłym przez 24 godziny na dobę. Służby techniczne pogotowia kontrolują parametry pracy systemu ciepłowniczego i czuwają nad ciągłością dostaw ciepła do odbiorców, jak również usuwają awarie, zakłócenia w pracy węzłów ciepłych. PEC w Oświęcimiu jako jedno z pierwszych przedsiębiorstw w Polsce rozpoczęło budowę systemu monitoringu pracy grupowych węzłów ciepłych i sieci ciepłowniczych. Pierwszy obiekt został włączony do systemu monitoringu w 1994r. Obecnie PEC monitoruje pracę dwóch magistrali ciepłowniczych, 29 grupowych oraz 13 indywidualnych węzłów ciepłych. Stacje telemetryczne zbierają pomiary parametrów dostarczanego ciepła i przesyłają je do centralnej dyspozytorni. Dyspozytor steruje pracą węzłów ciepłych z centralnej dyspozytorni poprzez zdalną zmianę parametrów technologicznych wody grzewczej. System monitoringu umożliwia również włączanie i wyłączanie pomp obiegowych na poszczególnych stacjach wymienników ciepła. Wykorzystanie systemu monitoringu sieci i węzłów ciepłych umożliwia natychmiastową reakcję na awarie urządzeń ciepłowniczych oraz nieprawidłowe parametry dostaw czynnika grzewczego. Podnosi to komfort dostaw ciepła do odbiorców, zmniejsza straty na przesyle i obniża cenę dostarczanej energii.

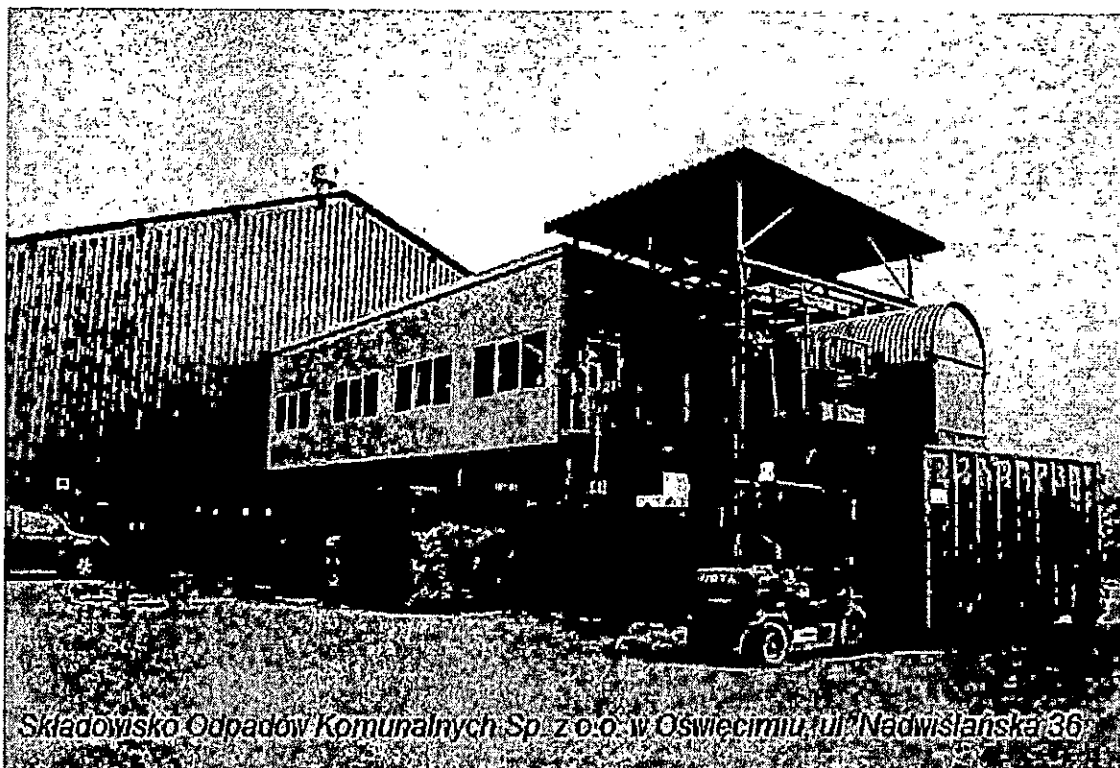


3. Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. w Oświęcimiu.

Składowisko odpadów komunalnych w Oświęcimiu rozpoczęło swoją działalność w listopadzie 1993 roku. W lipcu 1998 roku w wyniku restrukturyzacji Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Oświęcimiu powstała spółka Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. w Oświęcimiu.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Powierzchnia terenu przeznaczanego na budowę składowiska wynosi 11,44 ha, w tym powierzchnia przeznaczona pod komory składowania 8,0 ha. Od 2005 roku tj. od momentu zamknięcia i zrekultywowania I komory (pow. 1,5 ha), eksploatuje się komorę II (3,0 ha). Obecnie trwają prace związane z budową komory III (1,5 ha). Początkowo działalność składowiska ograniczała się wyłącznie do składowania odpadów komunalnych. Po wprowadzeniu programu segregacji „u źródła” poddawano wtórnej segregacji i doczyszczano surowce wtórne przeznaczone do sprzedaży. Mając na uwadze wprowadzane nowe przepisy dotyczące funkcjonowania składowisk w Polsce i UE oraz coraz bardziej restrykcyjne przepisy związane z gospodarką odpadami Spółka rozpoczęła starania o budowę kompleksu do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów. W czerwcu 2010r., po uzyskaniu wsparcia ze strony Unii Europejskiej rozpoczęto realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego pod nazwą „Budowa sortowni odpadów komunalnych w Oświęcimiu”. Realizacja inwestycji została zakończona w maju 2011 r. W hali sortowni funkcjonują dwie linie sortownicze. Jedna linia przeznaczona jest do segregacji zmieszanych odpadów komunalnych. Druga linia sortownicza służy do segregacji odpadów zbieranych selektywnie (zbieranych „u źródła”). Obie linie sortownicze pracują przemiennie. Wydajność sortowni odpadów wynosi 120 ton odpadów na dobę. Po ukończeniu budowy sortowni Spółka ze środków własnych i kredytu bankowego rozpoczęła kolejną inwestycję budowę kompostowni odpadów ulegających biodegradacji, która została uruchomiona w I kwartale 2012 roku. Powierzchnia terenu kompostowni to około 11 tys. m², z czego teren zajęty przez zespół trzech bioreaktorów zajmuje powierzchnię ok. 750 m². Przepustowość kompostowni wynosi 13 tys. ton na rok materiału biodegradowalnego. Proces kompostowania umożliwia przetwarzanie różnorodnych odpadów pochodzenia organicznego takich jak: odpady pochodzące z pielęgnacji terenów zieleni i przydomowych ogrodów, selektywnie zbierane odpady kuchenne, frakcja zawierająca odpady biodegradowalne wydzielona ze zmieszanych odpadów komunalnych w sortowni. Dzięki uruchomieniu sortowni i kompostowni radykalnie zmniejszono ilości odpadów przeznaczanych do składowania. Z ogółu odpadów, kierowanych dotychczas do składowania, odzyskuje się surowce wtórne – makulatura, szkło, różnorodne tworzywa (butelki PET, folie, opakowania spożywcze i po chemii gospodarczej), opakowania wielomateriałowe po mleku i sokach owocowych, złom, kierowane są do sprzedaży, oraz odpady ulegające biodegradacji, które trafiają do kompostowni. W ten sposób do składowania trafia mniejsza ich ilość. Są to odpady pozostające po procesie segregacji i kompostowania, nie nadające się obecnie do żadnego innego wykorzystania. Powyższe inwestycje przyczyniły się do wpisania, w 2012 roku, przez Sejmik Województwa Małopolskiego, SOK Sp. z o.o. w Oświęcimiu do Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego jako Regionalną instalację do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów dla Regionu Zachodniego. Do instalacji przyjmowane są odpady z terenu Miasta Oświęcim oraz innych gmin. Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. to przedsiębiorstwo, które ma swój ogromny, choć mało widoczny i spektakularny wkład w ochronę wyjątkowych walorów środowiska naturalnego Małopolski, a pośrednio w poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy.



4. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Oświęcimiu.

Oświęcimskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji powstało 4 stycznia 1998 roku. Udziałowcami spółki są Gmina Miasto Oświęcim - 69,2 proc. i Gmina Oświęcim - 30,8 proc. udziałów.

PWiK zajmuje się poborem, uzdatnianiem i dostarczaniem wody pitnej, odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków oraz budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych. Działalność prowadzi na terenie zarówno miasta i gminy Oświęcim. Przedsiębiorstwo eksploatuje: Stacje Uzdatniania Wody "Zasole" i "Zaborze" o wydajności 17 280 m³ dziennie, Centralną Hydrofornię, Hydrofornię Grojec, sieć wodociagową o długości 477,74 km, grupową Przepompownię Ścieków "Stare Miasto", 37 sieciowych przepompowni i tłoczni ścieków, Oczyszczalnię Ścieków w Harmężach, sieć kanalizacji sanitarnej o długości 144,16 km.

Nad jakością wody czuwa laboratorium wybudowane i wyposażone w 2010r. oraz uruchomiony w 2004r. system biomonitoringu "Symbio" wykorzystujący małże słodkowodne do kontroli jakości wody surowej. Od wielu lat jakość produkowanej wody spełnia normy wymagane prawem polskim i międzynarodowym. Od kilku lat spółka uczestniczy w międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych. Na podstawie uzyskanej akredytacji laboratorium może wykonywać badania wody dla klientów i instytucji. Od 1995r. ścieki komunalne z terenu miasta Oświęcim odprowadzane są do Miejsko-Przemysłowej Oczyszczalni Ścieków., która jest odrębnym podmiotem gospodarczym.

W 2012r. przedsiębiorstwo wybudowało i uruchomiło nowy budynek "Biuro Obsługi Klienta" z częścią administracyjną przystosowaną do obsługi osób

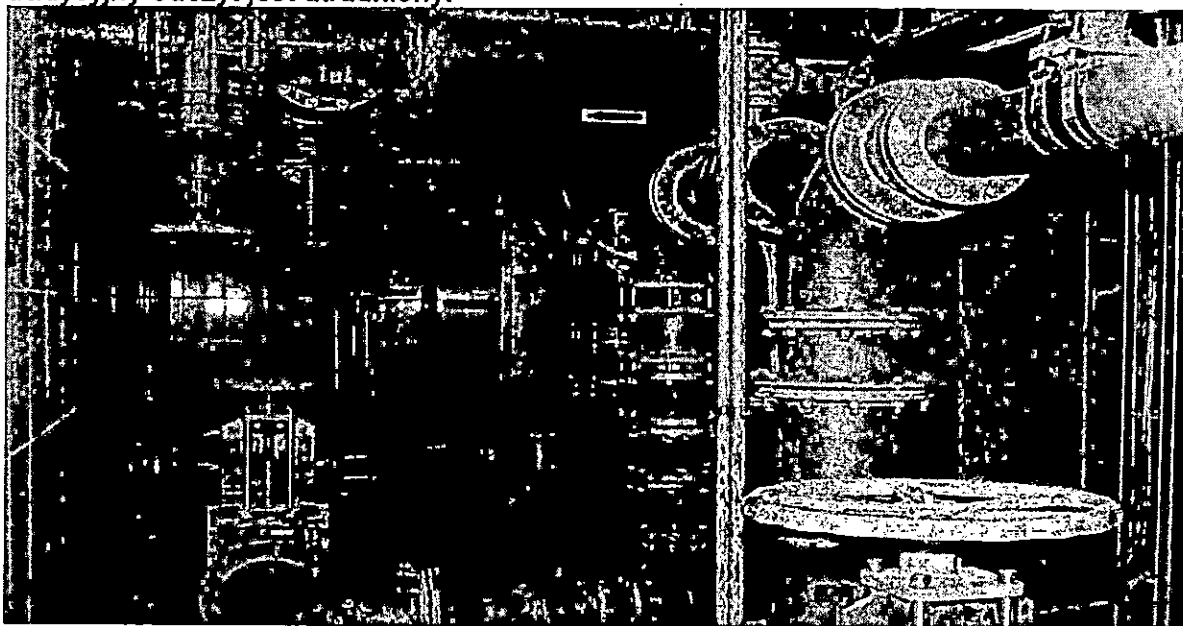
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020-roku.

niepełnosprawnych. Pracownicy BOK informują klientów o świadczonych usługach, pośredniczą w załatwieniu wszelkich spraw, w tym w zawieraniu umów, wyjaśnianiu kwestii technicznych, finansowych i innych.

Na cenę wody pitnej dostarczanej przez nasze przedsiębiorstwo w głównej mierze mają wpływ: inflacja, koszty amortyzacji - szczególnie nowo przyjętego majątku - koszty pobierania wody surowej ze środowiska i podatków lokalnych uchwalonych przez rady gmin oraz ilość sprzedanej wody. Spółka ma realny wpływ jedynie na około 20 procent kosztów jej wytworzenia.

Inwestycje PWiK od wielu lat skupiają się na modernizacji i odbudowie systemów wodociągowo-kanalizacyjnych.

Na przełomie 2011 i 2012r. rozpoczęto wdrażanie systemu zdalnego odczytu wodomierzy. Eliminuje on konieczność wejścia pracownika dokonującego odczytu do studni lub pomieszczenia, w którym znajduje się wodomierz, a tym samym pozwala na dokonanie odczytu w dowolnej chwili, bez względu na obecność odbiorcy. Odczyty dokonywane są drogą radiową. Na wodomierzu zamontowany jest zaprogramowany moduł, który przesyła informacje o aktualnym stanie wodomierza, a także informacje alarmowe o jego nieprawidłowej pracy, ingerencji w układ wodomierz - moduł radiowy. Sam wodomierz pozostaje widoczny dla odbiorcy, co pozwala mu na kontrolowanie poprawności odczytu. Moduły radiowe stopniowo instalowane są również w punktach należących do odbiorców prawnych, m.in. wodomierze główne w budownictwie wielolokalowym, oraz w tych punktach, gdzie tradycyjny odczyt jest utrudniony.





<http://oswiecim.naszemiasto.pl/zmieniamy-miasto>

IV. OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO.

1. Ochrona przyrody i krajobrazu.

Miasto Oświęcim położone nad rzeką Sołą jest miejscem występowania 100 gatunków mszaków i 380 gatunków roślin naczyniowych. Największe bogactwo florystyczne obserwuje się na terenach zachowujących duży stopień naturalności, a najmniejsze – na miejscach podlegających silnej antropopresji.

Obszary Natura 2000 występujące na terenie miasta Oświęcim.

Zespół obszarów i obiektów o wysokich walorach przyrodniczych tworzy strukturę przestrzenną systemu terenów objętych ochroną środowiska przyrodniczego w bliższym i dalszym otoczeniu miasta Oświęcim. W skład tego systemu wchodzi teren o znaczeniu przyrodniczym ważnym w skali lokalnej, krajowej i w skali europejskiej.

Międzynarodowe znaczenie przyrodnicze tego rejonu potwierdzają znajdujące się w niewielkiej odległości obszary wchodzące w skład europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Na terenie miasta występują następujące obszary:

Dolina Dolnej Soły

obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – kod obszaru PLB120004.

Obszar ten należy do ważniejszych ostoi lęgowych ptaków wodno-błotnych w południowej części kraju. Jest to jedna z najważniejszych krajowych ostoi

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

łęgowych ślepowrona, bączka, czernicy i rybitwy białowąsej. Na uwagę zasługują także dość liczne populacje łęgowe sieweczki rzecznej, rybitwy rzecznej i śmieszki. Obszar obejmuje kompleks stawów rybnych w dolinie dolnej Soły na południe od Oświęcimia, fragment doliny rzeki w pobliżu jej ujścia do Wisły oraz dwie żwirownie. Intensywność produkcji ryb na poszczególnych stawach jest różna. Niektóre stawy są zarośnięte szuwarami i roślinnością wodną, inne zaś są oczyszczone i pozbawione roślinności. Na niektórych stawach znajdują się wyspy stanowiące pozostałość po eksploatacji kruszywa. Dolna Soła ma charakter naturalnej podgórskiej rzeki z szerokim kamienistym korytem, łachami i urwistymi skarpami oraz fragmentami lasów łęgowych i zarośli na brzegach. W granicach obszaru znalazło się także kilka niewielkich miejscowości o rozproszonej zabudowie oraz użytki rolne, które zajmują ponad połowę jego powierzchni. W obrębie obszaru zawiera się siedliskowy obszar Natura 2000 Dolna Soła PLH120083 (501,0 ha). Zachowaniu i utrzymaniu siedlisk cennych gatunków ptaków w dolinie dolnej Soły sprzyja tradycyjna ekstensywna gospodarka rybacka. Do największych zagrożeń dla awifauny i jej siedlisk na omawianym obszarze należą zaniechanie lub ograniczenie ekstensywnej hodowli karpia, prowadzenie zabiegów konserwacyjnych na stawach w sezonie łęgowym, wypalanie trzcinowisk likwidacja wysp na stawach oraz eksploatacja kruszywa w korycie Soły.

Dolinę Soły charakteryzują unikatowe naturalne zbiorowiska lasów łęgowych i zbiorowiska nieleśne związane z dolinami rzek. Występują tu także gatunki bagiennych olszyn i zarośli, rośliny szuwarowe i wodne oraz szereg innych. Dolina Soły jest ostoją chronionych oraz rzadkich gatunków flory i fauny (np. sieweczki rzecznej i licznych płazów). Spośród 19 zbiorowisk występujących w dolinie Soły najcenniejsze to płaty lasów i zarośli łęgowych porównywanych często przez naukowców do lasów deszczowych strefy tropikalnej.

Obszar międzywała doliny rzeki Soły cechuje równocześnie duże bogactwo faunistyczne, w tym występowanie: 59 gatunków ptaków, 21 gatunków ssaków, 8 gatunków płazów, 2 gatunki gadów (zaskroniec zwyczajny, jaszczurka żyworodna).

Dolna Soła

obszar specjalnej ochrony siedliskowej Natura 2000 – kod obszaru PLB120083.

Obszar obejmuje fragment naturalnej doliny podgórskiej rzeki Soły, z szerokim kamienistym korytem, z dołami powyrobowymi w rzece, rozlewiskami i stawami hodowlanymi. Jeden z kompleksów stawów jest zarośnięty szuwarami. Intensywność produkcji ryb na poszczególnych stawach jest różna. Między stawami znajduje się rozproszona zabudowa wiejska -1% powierzchni. Siedliska rolnicze zajmują 83% powierzchni. W dolinie występują pola uprawne, łąki - 4% terenu i lasy łęgowe – 12% obszaru. Na terenie ostoi pospolicie występuje kumak nizinny. Kumakom tym często towarzyszą licznie traszki: grzebieniasta i zwyczajna. Obszar jest miejscem występowania 5 typów siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, w tym dominujących powierzchniowo, przekształconych łęgów wierzbowo-topolowych. Stwierdzono tu również 7 gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, w tym 1 gatunek ssaka, 2 gatunki płazów i 3 gatunki ryb. Obszar uzupełnia reprezentację bolenia, brzanki i główacza białopłetwego w regionie kontynentalnym.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Dolina Rzeki Soły

W międzywalu rzeki Soły na terenie miasta Oświęcimia znajduje się Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Dolina Rzeki Soły”. Zespół powołany uchwałą Nr LVIII/513/98 Rady Miejskiej w Oświęcimiu z dnia 16 czerwca 1998 r. obejmuje ochroną obszar lasów łęgowych i zbiorowisk nieleśnych o łącznej powierzchni 143 ha. Celem ochrony jest zabezpieczenie jego bioróżnorodności, zachowania „korytarza” dla migracji cennych gatunków roślin i zwierząt oraz utrwalenie wartości estetycznych krajobrazu naturalnego i zaspokojenie potrzeb w zakresie dydaktyki ekologicznej, wypoczynku i rekreacji. Najcenniejsze fragmenty lasów łęgowych chroni się dodatkowo w formie użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 49,29 ha, chroniące najlepiej zachowane lasy wierzbowo-topolowe, są to: „Łęg Stare Stawy” o powierzchni 4,45 ha, „Łęg Kamieniec” o powierzchni 23,84 ha, „Łęg Błonie” o powierzchni 6,00 ha, „Łęg Za Torami” o powierzchni 15,00 ha.

Ponadto w niedalekim sąsiedztwie Miasta Oświęcim znajdują się inne obszary wchodzące w skład europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Są to:

Dolina Dolnej Skawy

obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – kod obszaru PLB120005.

Stawy w Brzeszczach

obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – kod obszaru PLB120009.

Na terenie Miasta Oświęcim nie występują pomniki przyrody.

Zieleń urządzona

Ciągły układ przestrzenny terenów otwartych, przyrodniczo aktywnych, zapewniający prawidłowe funkcjonowanie żywych zasobów naturalnych oraz kształtowanie właściwych warunków klimatycznych i możliwości rekreacji ludności w kontakcie z przyrodą to Ekologiczny system Obszarów Chronionych (ESOCh). Ważnym elementem ESOCh są: parki, zieleńce, skwery, zieleń przyzagrodowa w zabudowie mieszkaniowej, izolacyjno – osłonowa wzdłuż ciągów komunikacyjnych i wokół zabudowy usługowo – przemysłowej, w tym – obiektów użyteczności publicznej oraz zabytkowe zespoły zieleni przydworskiej, przypałacowej i przykościelnej.

W Oświęcimiu zachował się dawny układ urbanistyczny z rynkiem i prostokątnym układem ulic wytyczonych w okresie lokacji miasta w połowie XIII wieku. W starej części miasta znajduje się zamek książąt oświęcimskich z drugiej połowy XIII wieku przebudowany w wieku XVI i początkach XX, resztki murów obronnych oraz obiekty sakralne gdzie występuje cenny starodrzew.

2. Zabytki kultury.

Oświęcim jest miastem o dużym stopniu nagromadzenia wielu cennych zabytków oraz miejscem gdzie odbywają się liczne imprezy zarówno kulturalne, jak i sportowe. Oświęcim spełnia zatem większość z wymogów stawianych przed strefą rekreacyjną. Wśród najważniejszych zabytków Oświęcimia należy wskazać:

- Wieża obronna,

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

- Zamek Książąt Oświęcimskich,
- Stare Miasto,
- Liczne zabytki sakralne:
 - Kościół parafialny (macierzysty) p.w. Wniebowzięcia NMP,
 - Kościół p.w. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych,
 - Kaplica św. Maksymiliana Męczennika,
 - Kaplica św. Jacka,
 - Klasztor Zgromadzenia Sióstr Serafitek i kościół p.w. Matki Bożej Bolesnej,
 - Klasztor Sióstr Karmelitanek Bosych i kościół p.w. Obcowania Wszystkich Świętych,
 - Kościół p.w. Miłosierdzia Bożego,
- Kościół p.w. św. Józefa Robotnika
- Kaplica – mauzoleum rodziny Hallerów,
- Synagoga
- Zabytkowe cmentarze, w tym:
 - Cmentarz rzymskokatolicki (parafialny) założony w pierwszej połowie XIX wieku,
 - Cmentarz wyznania mojżeszowego (kirkut), funkcjonujący od przełomu XVIII i XIX wieku.,
- Państwowe Muzeum Auschwitz – Birkenau w Oświęcimiu wpisane przez UNESCO na listę światowego dziedzictwa ludzkości.

3. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów.

W mieście nie występują lasy, jedynie obszary zadrzewione, które stanowią zaledwie 0,2% powierzchni.

Miasto nie ma opracowanego Programu zalesiania nieużytków ze względu na inne przeznaczenie obszaru nieużytków (pod funkcję mieszkaniową, obszary przemysłowe).

4. Ochrona powierzchni ziemi.

Obowiązek prowadzenia monitoringu gleby i ziemi w ramach państwowego monitoringu środowiska wynika z zapisów art. 26 oraz art. 109 ustawy Prawo ochrony środowiska, przy czym prowadzenie okresowych badań jakości gleby i ziemi należy do zadań własnych starosty.

Wprowadzenie standardów miało na celu stworzenie skutecznego instrumentu ochrony gleb przed degradacją w wyniku zanieczyszczenia substancjami chemicznymi pochodzącymi ze źródeł antropogenicznych oraz ustalenie prawnych podstaw do egzekwowania obowiązku przywrócenia właściwej jakości gleb w oparciu o wymierne wskaźniki docelowe.

Z formalnego punktu widzenia przyjęte standardy wyznaczają docelowy stan jakości gleb poddanych rekultywacji z uwzględnieniem różnych form użytkowania gruntów.

Ochrona gruntów.

Celem zapobiegania degradacji gruntów ustawa nakłada na właścicieli gruntów obowiązek przeciwdziałania degradacji gleb, w tym szczególnie spowodowanej erozją gleb. To wiąże się koniecznością utrzymywania w stanie sprawności technicznej urządzeń przeciwerozyjnych i urządzeń melioracji szczegółowych oraz z ewentualnie nakazaniem przez starostę zalesianiem, zadrzewianiem czy zakrzewieniem gruntów lub z założeniem na nich trwałych użytków zielonych.

W przepisach dotyczących rekultywacji i zagospodarowania gruntów zawarta jest podstawowa zasada, że osoba powodująca utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest obowiązana do ich rekultywacji na własny koszt. Ze środków publicznych pokrywa się jedynie koszty rekultywacji gruntów zdewastowanych lub zdegradowanych przez nie ustalone osoby lub w wyniku klęsk żywiołowych. Rekultywacji gruntów na cele rolnicze położonych, w rozumieniu przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym, na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej, dokonuje się ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, a rekultywacji gruntów leśnych i gruntów przeznaczonych do zalesienia ze środków budżetu państwa, na zasadach określonych w przepisach o lasach. Rekultywacji na inne cele pozostałych gruntów zdewastowanych lub zdegradowanych przez nie ustalone osoby lub w wyniku klęsk żywiołowych dokonuje się ze środków budżetu państwa lub ze środków osób zainteresowanych prowadzeniem działalności na zrehabilitowanych gruntach.

Potencjalne źródła zanieczyszczenia gleb na terenie miasta.

Powierzchnia ziemi w mieście zagrożona jest:

- skutkami eksploatacji żwirów,
- skutkami składowania odpadów przemysłowych i komunalnych
- skażeniem gleb w wyniku imisji toksycznych substancji oraz transportu.

Największym zakładem przemysłowym w Oświęcimiu jest Synthos S.A, która jest jednym z największych producentów surowców chemicznych w Polsce.

Na terenie miasta funkcjonuje składowisko odpadów komunalnych, którego funkcjonowanie jest bezpieczne dla środowiska dzięki zastosowanym geomembranom do uszczelniania dna oraz zbierania odcieków.

Zanieczyszczenie gleb na terenie miasta Oświęcim jest głównie pochodzenia przemysłowego.

Na terenie miasta nie ma terenów wymagających przeprowadzenia rekultywacji, gruntów zdewastowanych lub zdegradowanych.

Przewidywane kierunki zmian.

Przewiduje się dalsze przekształcenia gruntów rolnych pod cele budowlane i inwestycyjne. Należy jednak pamiętać o spójności tych decyzji z zapisami w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Inwestycje budowlane związane są głównie z instalacją infrastruktury technicznej, która narusza powierzchnię ziemi i zmienia warunki w środowisku gruntowym.

Charakterystyka i ocena stanu aktualnego.

Gleba jest układem dynamicznym, a związki mineralne znajdujące się w niej ulegają ciągłym przemianom, co prowadzi do ich zwiększenia lub do ubytków, aż do całkowitego zubożenia gleby. Ubytki związków mineralnych w glebach powodowane głównie przez pobieranie składników pokarmowych przez rośliny, wypłukiwanie rozpuszczalnych składników do głębszych warstw gleby, tworzenia się pod wpływem różnych czynników związków nierozpuszczalnych, niedostępnych dla roślin.

Produktywność gleb jest ściśle uzależniona od rodzaju zwietrzeliny oraz wysokości nad poziomem morza.

Na terenie miasta Oświęcimia występują głównie gleby brunatne i pseudobielicowe, dominuje klasa bonitacyjna IIIa, IIIb i IV. Na obszarze miasta występują nienajlepsze przeciętne warunki glebowe oraz duże skażenie gleb. Sektor ten ma bardzo ograniczone lokalne znaczenie zarówno jako podstawa bytu ludności, jak i działalność produkcyjna na potrzeby zaopatrzenia w żywność.

Źródłem zanieczyszczeń gleb w mieście Oświęcim są zanieczyszczenia przemysłowe i komunikacyjne. Z przeprowadzonych przez WIOŚ badań wynika, że w glebach występuje podwyższony wskaźnik wartości kadmu (Cd), siarki siarczanowej (S-SO₄) i wskaźnik syntetyczny zanieczyszczenia gleb łącznie metalami ciężkimi (Cd+Cu+Ni+Pb+Zn). W Oświęcimiu występują gleby w niewielkim stopniu zanieczyszczone przez wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA).

Do czynników warunkujących żyzność gleb należy:

- budowa morfologiczna – właściwości morfologiczne profilu glebowego,
- miąższość gleby i poziomu próchnicznego,
- właściwości fizyczne – skład granulometryczny,
- struktura i tekstura,
- porowatość-układ porów,
- właściwości termiczne, wodne i powietrzne (woda i powietrze jako czynniki antagonistyczne),
- właściwości chemiczne i fizykochemiczne – zasobność w składniki pokarmowe

Wszystkie te składniki wzajemnie na siebie oddziałują, uzupełniają się i kompleksowo wpływają na stan żyzności gleby. Znając wartości tych czynników w uprawianej glebie istnieje możliwość zastosowania odpowiedniego nawożenia czy też odpowiednich zabiegów agrotechnicznych w celu uzyskania wysokich plonów, natomiast nieprzemyślna działalność człowieka - uprawa roli bez analiz gleb prowadzić może do jej całkowitej degradacji bardzo często niemożliwej do usunięcia. Z tego powodu powinno się, co kilka lat przeprowadzać badania gleb w celu analizy jej właściwości i zawartości metali ciężkich, co spowoduje możliwości ustalenia odpowiednich płodozmianów oraz dawek nawozowych.

5. Gospodarowanie zasobami geologicznymi.

Złoża surowców przedstawiają naturalne skupienia kopalin, których wydobycie może przynieść korzyść gospodarczą. Są rozmieszczone nierównomiernie w przyrodzie, a ich występowanie i możliwość wykorzystania zależą w dużej mierze od budowy geologicznej. Ogólna klasyfikacja złóż według możliwości ich zastosowania przedstawia się następująco: surowce energetyczne, metaliczne, chemiczne oraz inne skalne.

Zasady poszukiwania, dokumentowania oraz korzystania z kopalin regulowane są przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2014.613 j.t. z późn. zm.). W ustawie tej rozstrzygnięto sprawę własności złóż kopalin oraz uregulowano problem ochrony zasobów poprzez wymóg ujmowania ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązek kompleksowego i racjonalnego wykorzystania kopalin. Dla prawidłowego gospodarowania zasobami przyrody (między innymi kopalinami) ustala się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego szczególne warunki zagospodarowania terenów. W studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania terenów poszczególnych gmin opisuje się lokalizację złóż oraz uwarunkowania zagospodarowania terenu z nimi związane. Podjęcie działalności w zakresie wydobywania kopalin jest uzależnione od uzyskania koncesji oraz od odpowiednich zapisów w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Charakterystyka i ocena stanu aktualnego.

Na terenie miasta Oświęcim głównym surowcem mineralnym są kopaliny okruchowe w postaci żwirów i piasków, a także surowce ilaste ceramiki budowlanej.

W 2012 roku zostały opracowane mapy rozmieszczenia wszystkich surowców na terenie całej Polski. Według danych zamieszczonych w tej bazie na terenie miasta zalegają złoża kruszyw naturalnych piasków i żwirów w złożach:

Dwory – złoża piasków ze żwirami eksploatowane, o zasobach bilansowych 3971 tys. ton, o zasobach przemysłowych 3329 tys. ton i rocznym wydobyciu 156 tys. ton,

Dwory – Libet – złoża piasków ze żwirami, eksploatowane, o zasobach bilansowych 1430 tys. ton o zasobach przemysłowych 626 tys. ton i rocznym wydobyciu 287 tys. ton,

Dwory - Mańki – złoża piasków ze żwirami, o zasobach rozpoznanych szczegółowo, o zasobach bilansowych 3212 tys. ton.

Od 2003 roku realizowany jest projekt o znaczeniu ogólnopolskim pn.: System Osłony PrzeciwOsuwiskowej. Jest on realizowany w trzech etapach. Podstawowym celem Systemu jest rozpoznanie, udokumentowanie i zaznaczenie na mapie wszystkich osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi oraz założenie systemu monitoringu wgłębnego i powierzchniowego na 100 wybranych osuwiskach. Wyniki projektu mają pomóc w zarządzaniu ryzykiem osuwiskowym, czyli w ograniczeniu w znacznym stopniu szkód i zniszczeń

wywołanych rozwojem osuwisk poprzez zaniechanie budownictwa drogowego i mieszkaniowego w obrębie aktywnych i okresowo aktywnych osuwisk. Jest to obecnie jeden z najważniejszych projektów geologicznych realizowanych w Ministerstwie Środowiska, którego wyniki będą miały duży wpływ na gospodarkę i finanse państwa polskiego z jednej strony, a z drugiej - na aspekty społeczno - ekonomiczne. Planowany czas realizacji projektu wynosi 9 lat. Zakończenie jest przewidziane na 2016 r. Projekt ma za zadanie wspomaganie władz lokalnych w wypełnianiu obowiązków dotyczących problematyki ruchów masowych ziemi wynikających z odpowiednich ustaw i rozporządzeń.

W 2011 roku Biuro Geologiczne z Krakowa na zlecenie Powiatu Oświęcimskiego opracowało dokumentację pn.: „Sprawozdanie z monitoringu powierzchniowego osuwisk zlokalizowanych na terenie powiatu oświęcimskiego (pomiar zerowy)”.

Stworzenie rejestru terenów zagrożonych osuwaniem mas ziemi miało na celu uzyskanie przez Powiat podstawowych danych i zabezpieczenia podstawowych potrzeb do czasu ewentualnego prac w ramach Systemu Ochrony PrzeciwOsuwiskowej (SOPO).

V. CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW PRZYRODNICZYCH NA TERENIE MIASTA OŚWIĘCIM.

1. Ochrona powietrza.

Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez:

- utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane;
- zmniejszanie i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej poziomów docelowych albo poziomów celów długoterminowych lub co najmniej na tych poziomach.

Na stan powietrza mają wpływ następujące czynniki:

- emisja zorganizowana pochodząca ze źródeł punktowych i powierzchniowych oraz niska emisja,
- emisja ze środków transportu i komunikacji,
- emisja niezorganizowana.

Zazwyczaj głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych w celach energetycznych i technologicznych. W kolejnych podrozdziałach opisano systemy energetyczne znajdujące się na terenie powiatu i określono ich wpływ na stan powietrza atmosferycznego.

Podstawową masę zanieczyszczeń odprowadzanych do atmosfery stanowi dwutlenek węgla. Jednak najbardziej uciążliwe składniki spalin to przede wszystkim dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pył. W mniejszych ilościach emitowane są również chlorowodór, różnego rodzaju węglowodory aromatyczne i alifatyczne.

Wraz z pyłem emitowane są również metale ciężkie, pierwiastki promieniotwórcze i wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, a wśród nich benzo(a)piren, uznawany za jedną z bardziej znaczących substancji kancerogennych. W pyle

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

zawieszonym ze względu na zdolność wnikania do układu oddechowego, wyróżnia się frakcje o ziarnach: powyżej 10 mikrometrów i pył drobny poniżej 10 mikrometrów (PM₁₀). Ta druga frakcja jest szczególnie niebezpieczna dla człowieka, gdyż jej cząstki są już zbyt małe, by mogły zostać zatrzymane w naturalnym procesie filtracji oddechowej.

Przy spalaniu odpadów z produkcji tworzyw sztucznych opartych na polichloroku winylu do atmosfery mogą dostawać się substancje chlorowcopochodne, a wśród nich dioksyny i furany.

O wystąpieniu zanieczyszczeń powietrza decyduje ich emisja do atmosfery, natomiast o poziomie w znacznym stopniu występujące warunki meteorologiczne. Przy stałej emisji, zmiany stężeń zanieczyszczeń są głównie efektem przemieszczania, transformacji i usuwania z atmosfery. Stężenie zanieczyszczeń zależy również od pory roku. I tak:

- sezon zimowy, charakteryzuje się zwiększonym zanieczyszczeniem atmosfery, głównie przez niską emisję,
- sezon letni, charakteryzuje się zwiększonym zanieczyszczeniem atmosfery przez skażenia wtórne powstałe w reakcjach fotochemicznych.

Charakterystyka i ocena stanu aktualnego

Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr XLII/662/13 z dnia 30 września 2013 r. przyjął Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. Celem dokumentu jest osiągnięcie w całej Małopolsce do 2023 r. dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w powietrzu: pyłu PM₁₀, PM_{2,5}, benzo(a)pirenu, dwutlenku azotu i dwutlenku siarki. Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego wskazuje Oświęcim jako obszar, na którym występują:

- Przekroczenia dopuszczalnego stężenia średniorocznego pyłu PM₁₀. Obszary przekroczeń tego parametru występują w 24 gminach i pokrywają się z terenami zwartej zabudowy mieszkaniowej miast: Krakowa, Nowego Sącza, a także Suchej Beskidzkiej, Oświęcimia czy Zakopanego.
- Przekroczenia stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu. Obszary przekroczeń tego parametru występują we wszystkich 182 gminach województwa i przekraczają poziom docelowy 1 ng/m³. Obliczenia modelowe wykazały najwyższe stężenia na obszarze Krakowa (15,6 ng/m³), Oświęcimia (11,4 ng/m³), Tarnowa (10,2 ng/m³), Nowego Sącza (15,3 ng/m³), Chrzanowa (11,8 ng/m³), oraz Makowa Podhalańskiego (11,3 ng/m³).
- Średniodobowe stężenia dopuszczalne dwutlenku siarki, które w strefie małopolskiej przekraczane były więcej niż 3 dni w roku w 10 gminach na obszarze o powierzchni 139,7 km². Poziom 125 µg/m³ przekroczony był w największym stopniu w Oświęcimiu (278 µg/m³).

Analiza wielkości emisji poszczególnych zanieczyszczeń ze źródeł spoza województwa małopolskiego wykazała, iż największa emisja zarówno pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5} jak dwutlenku siarki i benzo(a)pirenu pochodzi z województwa śląskiego, które jest regionem silnie uprzemysłowionym i zurbanizowanym. Układ kierunków przeważających wiatrów wskazuje na największy udział źródeł z terenu województwa śląskiego na sąsiadujące powiaty województwa małopolskiego: olkuski, chrzanowski

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

i oświęcimski. Na podstawie danych zawartych w Programie ochrony powietrza dla województwa małopolskiego na obszarze Oświęcimia wynika że:

- Rozkład stężeń średniorocznych pyłu PM₁₀ – przekroczenie 40,1 – 60 µg/m³,
- Rozkład percentyla ze stężeń 24-godzinnych pyłu PM₁₀ - przekroczenie 50,1 – 100 µg/m³,
- Rozkład stężeń średniorocznych pyłu PM_{2,5} – przekroczenie 28,1 – 50 µg/m³,
- Rozkład stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu – przekroczenie 5 – 19,17 ng/m³.

Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego wskazuje Prezydenta Oświęcimia - organ wykonawczy gminy, jako jednostkę odpowiedzialną za realizację gminnego programu ograniczania niskiej emisji (PONE) – eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe. Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2013 roku wykonana wg zasad określonych w art. 89 ustawy – Prawo ochrony środowiska na podstawie obowiązującego prawa krajowego i UE przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie zalicza Oświęcim do obszarów przekroczeń normatywnych stężeń zanieczyszczeń.

Tabela - Lista stref zaliczonych do klasy C (ochrona zdrowia) i obszary przekroczeń normatywnych stężeń zanieczyszczeń (poziomów dopuszczalnych lub docelowych).

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Kryterium stanowiące podstawę do zakwalifikowania strefy do klasy C - zanieczyszczenie, czas uśredniania stężeń	Obszary przekroczeń		
				miasto, gmina, dzielnica	obszar w km ²	DL drogi [km]
1	2	3	4	5	6	7
1	strefa małopolska	PL1203	B(a)P- rok	Bochnia, Gorzów, Nowy Sącz, Proszowice, Sucha-Beskidzka, Tuchów, Wadowice, Zakopane	259	-
				Maków P., Jordanów, Limanowa, Andrychów, Wleczka, Rabka-Zdrój, Nowy Targ, Grybów, Wodzisław, Chrzanów, Kąty, Oświęcim, Międzybóże, Niepołomice, Trzebinia	363	-
				Wszystkie gminy bez ww.	14162	-
			PM ₁₀ 24 - godz.	Bochnia, Gorzów, Niepołomice, Nowy Sącz, Proszowice, Skawina, Sucha-Beskidzka, Trzebinia, Tuchów, Wadowice, Zakopane, Andrychów, Brzeszcze, Bukowina Tęcza, Chrzanów, Czarny Dunajec, Dobczyce, Grybów, Jordanów, Kalwaria Z. Limanowa, Liszki, Lubień, Maków Podh., Michałowice, Myślenice, Nowy Targ, Oluszy, Oświęcim	339	-
2			PM ₁₀ -rok	Pcim, Rabka-Zdrój, Skaki, Skomielna, Biła, Skomielna, Spytkowice, Sulkowice, Świętokrzyska Góra, Wodzisław	530	-
				Niepołomice, Nowy Sącz, Sucha-Beskidzka, Wadowice, Tuchów, Proszowice, Skawina	144	-
				Oświęcim, Andrychów, Jordanów, Maków Podh.	72	-
			PM _{2,5} - rok	Bochnia, Nowy Sącz, Trzebinia, Zakopane, Andrychów, Chrzanów, Dobczyce, Grybów, Jordanów, Kalwaria Zdrój, Maków Podh., Myślenice, Nowy Targ, Oświęcim, Pcm, Proszowice, Rabka-Zdrój, Skawina, Skomielna, Sucha-Beskidzka, Sulkowice, Tuchów, Wadowice	204	-
					395	-

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Miasto Oświęcim znajduje się w strefie podlegającej ocenie jakości powietrza – strefa małopolska.

Działania w zakresie ograniczenia niskiej emisji polegają głównie na wymianie starych i nieekologicznych źródeł ciepła o mocy do 1 MWt w gospodarstwach domowych jednorodzinnych. Działania te będą realizowane poprzez wymianę starych niskosprawnych pieców i kotłów węglowych wykorzystujących paliwa stałe na:

- podłączenie do sieci ciepłej,
- kotły gazowe,
- kotły olejowe,
- nowoczesne urządzenia z podajnikiem automatycznym na węgiel lub biomasę,
- ogrzewanie elektryczne.

W ramach realizacji PONE priorytetem jest podłączenie do sieci ciepłowniczej, gdy istnieje na danym obszarze sieć, a podłączenie jest technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione. Zalecane jest również stosowanie kotłów gazowych.

Zakres inwestycji dofinansowywanych w ramach PONE może obejmować wymianę starych kotłów na paliwa stałe na nowoczesne kotły węglowe z automatycznym podajnikiem oraz kotły na biomasę. Jest to możliwe tylko wtedy gdy nie ma możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej. W przypadku kotłów na paliwo stałe, dofinansowanie będzie udzielane na zakup urządzeń dobrej jakości, spełniających wymagania klasy 4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012, a więc następujące parametry emisji (przy 10% zawartości O₂, w odniesieniu do spalin suchych, 0°C, 1013 mbar):

- CO: do 500 mg/m³,
- węgiel organiczny (OGC): do 20 mg/m³,
- pył: do 40 mg/m³.

oraz sprawność na poziomie: $87 + \log Q$ (w procentach) gdzie Q to wyjściowa moc cieplna urządzenia w kW.

W dniu 25 lutego 2015r. Rada Miasta Oświęcim podjęła uchwałę Nr V/63/15 w sprawie przyjęcia Programu Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Miasta Oświęcim.

Celem PONE jest systemowe ograniczenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery poprzez kompleksową likwidację istniejących nieefektywnych źródeł ciepła. Program PONE obejmuje wymianę istniejących starych, niskowydajnych i nieekologicznych kotłów węglowych na ekologiczne źródła grzewcze.

Przed uchwaleniem Programu PONE w 2008r. urząd przeprowadził inwentaryzację źródeł niskiej emisji wśród mieszkańców Miasta na podstawie ankiet. Celem inwentaryzacji było zebranie jak najwięcej informacji dotyczy ilu mieszkańców planuje wymienić stare nieekologiczne kotły węglowe na nowe ekologiczne źródła grzewcze. W ramach realizacji Programu PONE w 2010 roku udzielono 50 dotacji mieszkańcom miasta na wymianę starych źródeł ciepła na nowe oraz montaż kolektorów słonecznych.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Ponadto w dniu 30 kwietnia 2014r. Rada Miasta Oświęcim przyjęła uchwałę Nr LI/973/14 w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta Oświęcim na lata 2014-2020”. W Strategii znajduje się podrozdział pn. „Ochrona powietrza i zwiększenie wykorzystania ekologicznych źródeł energii”, w którym znajdują się zadania pn.:

a) „Budowa i modernizacja sieci ciepłowniczych i zewnętrznych instalacji odbiorczych wraz z przyłączami do nowych odbiorców”, które obejmuje: rozbudowę sieci ciepłowniczej, modernizację sieci ciepłowniczej, w tym grupowych węzłów ciepłych.

b) „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w ramach Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Małopolskiego”, które obejmuje:

- wymianę niskosprawnych pieców i kotłowni węglowych na podłączenia do sieci ciepłowniczych, ogrzewanie gazowe, olejowe, nowoczesnymi kotłami retortowymi lub odnawialnymi źródłami energii, (zakłada się wymianę pieców węglowych na piece ekologiczne w liczbie 244 szt.)

- prowadzenie wsparcia finansowego w zakresie: udzielania dotacji na wymianę lub likwidację pieców węglowych, udzielenie dotacji na zakup i montaż kolektorów słonecznych.

Obecnie na podstawie uchwał Rady Miasta Oświęcim z dnia 30 stycznia 2013r.:

- Nr XXXI/602/13 w sprawie zasad przyznawania osobom fizycznym dotacji ze środków budżetu Miasta Oświęcim na wymianę starych i nieekologicznych źródeł ciepła na nowe ekologiczne źródła grzewcze w ramach ograniczenia niskiej emisji dla miasta Oświęcim z późn. zm.,

- Nr XXXI/603/2013 w sprawie zasad przyznawania osobom fizycznym dotacji z budżetu Miasta Oświęcim na zakup i montaż kolektorów słonecznych w ramach ograniczania niskiej emisji dla Miasta Oświęcim z późn. zm.,
udzielane są dotacje mieszkańcom Miasta.

Głównym działaniem naprawczym dla Małopolski wyróżniającym się dużym efektem ekologicznym oraz efektywnością ekonomiczną realizacji jest eliminacja starych niskosprawnych urządzeń grzewczych w ramach realizowanego przez gminy systemu dotacji do wymiany źródeł ogrzewania.

Miasto Oświęcim jest zobligowane w Programie ochrony powietrza dla województwa małopolskiego do eliminacji niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe. Wymagany efekt ekologiczny przedstawia tabela poniżej:

Tabela - Wymagany efekt ekologiczny ograniczenia emisji w latach 2013-2015 [Mg/rok]					łącznie do 2023 r. [Mg/rok]				
PM10	PM2,5	BaP	SO2	CO2	PM10	PM2,5	BaP	SO2	CO2
9,95	9,85	0,006	22,42	1 652,42	44,77	44,33	0,03	100,9	7 435,91

Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego wskazuje, że szacunkowe koszty realizacji gminnego programu ograniczania niskiej emisji (PONE) – eliminacja niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe dla Miasta Oświęcim wynoszą 21,3 mln zł w latach 2013 – grudzień 2022.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

W zależności od posiadanych środków finansowych przez Miasto oraz na podstawie uchwalonego Programu PONE dofinansowanie może dotyczyć nie tylko podłączenia do sieci ciepłowniczej czy sieci gazowej, ale także zakupu nowoczesnego automatycznego kotła na węgiel, drewno lub pelet, który spełni wysokie wymagania w zakresie emisji zanieczyszczeń (do czerwca 2015 r. dopuszczone jest instalowanie kotłów co najmniej klasy 4, a od lipca 2015r. wyłącznie klasy 5).

Miasto Oświęcim ma możliwość pozyskania zewnętrznych środków przeznaczonych na działania w zakresie ograniczenia niskiej emisji dla mieszkańców. Pozyskane środki pozwolą na udzielenie dotacji mieszkańcom w zakresie wymiany nieekologicznych źródeł ciepła na ekologiczne źródła grzewcze.

Źródła środków zewnętrznych, z których dotacje mogą być udzielane:

- z programu KAWKA oferowanego wspólnie przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie można uzyskać dotację do 90% całości kosztów inwestycji,
- z programu PONE oferowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie do 50% całości kosztów,
- od 2015 r. środki dla gmin na ten cel uruchomi również Województwo Małopolskie w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.

Na podstawie ogólnych warunków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego można uzyskać od 50 % do 90% kosztów całej inwestycji, na warunkach określonych przez WFOŚ w Krakowie.

System gazowniczy:

Przez teren miasta przebiegają systemowe gazociągi wysokopiętne. Miasto stanowi węzłowy punkt zaopatrzenia w gaz m.in. części województwa śląskiego. Istniejący system posiada znaczne rezerwy i może stanowić źródło dostaw gazu dla nowych podmiotów gospodarczych.

System elektroenergetyczny

Miasto zasilane jest w energię elektryczną poprzez stacje na GPZ w Zasolu oraz w GPZ w Klucznikowicach, w których występuje rezerwa mocy. Ilość odbiorców energii elektrycznej:

- gospodarstwa domowe: 15.824,
- przedsiębiorstwa i inne: 1.494.

System ciepłowniczy

Źródłem ciepła dla całego systemu dystrybucyjnego miasta Oświęcimia jest Elektrociepłownia zlokalizowana na terenie Firmy Synthos S.A. Jednostką odpowiedzialną za dystrybucję energii cieplnej jest Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. eksploatowało łącznie 64827 mb sieci ciepłowniczych.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Bilans emisji pyłowej i gazowej

Mimo wysokiego stopnia gazyfikacji terenu miasta, ciągle najpopularniejszym paliwem jest węgiel kamienny oraz miał i muł węglowy. Chociaż wiele instytucji publicznych i zakładów przemysłowych coraz częściej decyduje się na ograniczenie emisji poprzez zmianę medium grzewczego z węgla na gaz lub olej opałowy, a nawet odnawialne źródła ciepła to nadal wielkim problemem pozostaje emisja do atmosfery zanieczyszczeń z palenisk domowych – problem szczególnie uciążliwy w okresie grzewczym.

Podstawowym celem w ochronie powietrza jest systemowe ograniczenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery, poprzez kompleksową likwidację istniejących, nieefektywnych źródeł ciepła.

Założony cel osiąga się poprzez wprowadzanie:

- ekologicznych, energooszczędnych urządzeń grzewczych (kotły),
- odnawialnych źródeł energii (biomasa, układy solarne, pompy ciepła),
- możliwość realizacji kompleksowych.

Emisja z emitorów liniowych

Jednym z podstawowych czynników środowiskotwórczych, związanych z komunikacją jest zanieczyszczenie powietrza występujące w sąsiedztwie dróg. Pojazdy samochodowe poruszające się po drogach, emitują do atmosfery duże ilości różnorodnych substancji toksycznych, powstających w wyniku spalania paliwa napędowego, a także na skutek wzajemnego oddziaływania opon i nawierzchni dróg oraz zużywania się niektórych elementów pojazdu (powstają wtedy zanieczyszczenia w postaci pyłów gumowych, azbestowych, kamiennych oraz rdzy, sadzy itp.). Jest to problem narastający, zwłaszcza na terenie miast i centrum gmin. Mimo prowadzonej tam modernizacji układów komunikacyjnych, wskutek lawinowo narastającej liczby samochodów, płynność ruchu w godzinach szczytu jest zakłócona. Obecność spalin samochodowych najdotkliwiej odczuwany jest w lecie, słoneczne dni, ponieważ oprócz toksycznych spalin tworzy się bardzo szkodliwa dla zdrowia, przypowierzchniowa warstwa ozonu pochodzenia fotochemicznego.

Drogi, które przebiegają przez teren miasta to drogi wewnętrzne, gminne, powiatowe, wojewódzkie i krajowe.

Długość dróg wynosi odpowiednio:

- wewnętrzne 72 129 m²,
 - gminne 57 143 m²,
 - powiatowe 96 167 m²,
 - wojewódzkie :
 - nr 780 (Kraków – Chelmek – Mysłowice),
 - nr 781 (Chrzanów – Babice – Zator – Andrychów),
 - drogi krajowe :
 - nr 44 (Tychy - Oświęcim - Zator - Skawina – Kraków),
- Zarządcami dróg, do właściwości, których należą sprawy z zakresu planowania budowy, modernizacji, utrzymania i ochrony dróg, są następujące organy:
- dróg krajowych – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Krakowie,
 - dróg wojewódzkich – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie,

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

- dróg powiatowych – Powiat Oświęcimski (po likwidacji Zarządu Dróg Powiatowych w kwietniu 2013 roku),
- dróg gminnych – władze Gmin.

Utrzymanie dróg we właściwym stanie technicznym, daje możliwość szybkiego i dogodnego komunikowania się. Stanowiąc podstawę do podnoszenia atrakcyjności terenu powiatu, wymaga ciągłego utrzymywania wszystkich dróg na odpowiednim poziomie technicznym oraz podnoszenia ich parametrów technicznych i dostosowywania do standardów europejskich.

2. Gospodarka wodno-ściekowa.

Ochrona wód.

Ochrona wód polega na zapewnieniu ich jak najlepszej jakości, w tym utrzymywanie ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, w szczególności przez:

- 1) utrzymywanie jakości wód powyżej albo co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach;
- 2) doprowadzanie jakości wód co najmniej do wymaganego przepisami poziomu, gdy nie jest on osiągnięty.

Poziom jakości wód jest określany z uwzględnieniem ilości substancji i energii w wodach oraz stopnia zdolności funkcjonowania ekosystemów wodnych.

Wody podziemne i obszary ich zasilania podlegają ochronie polegającej w szczególności na:

- 1) zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania;
- 2) utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód.

Wody podziemne przeznacza się głównie na zaspokojenie potrzeb bytowych ludzi.

2.1. Gospodarka wodna.

Wody powierzchniowe.

Obszar miasta Oświęcim znajduje się w dorzeczu górnej Wisły i odwadnianie jest przez Sołę. Powierzchniowa sieć hydrograficzna jest dobrze rozwinięta. Występuje tu gęsta sieć cieków stałych i okresowych. Działy wodne II rzędu oddzielają zlewnie dopływów Wisły; działy III rzędu ograniczają zlewnie mniejszych potoków, uchodzących do Soły. Główne ciek i rowy poza ww. Wisłą i Sołą podano niżej w tabeli.

Tabela. Wykaz urządzeń wodnych występujących na terenie miasta Oświęcim oprócz rzeki Wisły i Soły.

Lp.	Nazwa urządzenia wodnego	Długość rowu (mb)	Ujście
1	Potok Paździory	1514	rów Przez Park – rz. Soła

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

2	Potok Klucznikowski	1531	rz. Wisła
3	Rów przez Park	680	rz. Soła
4	Rowy na os. Monowice	695	rowy melioracyjne na terenie Włosinicy – potok Macocha – rz. Wisła
5	Rów os. Błonie	190	rz. Soła
6	Potok Klucznikowski - odcinek od ronda przy ul. Chemików do ul. Pod Borem	572	rz. Wisła
7	Rów przy ul. Pod Borem	626	potok Klucznikowski – rz. Wisła
8	Rów „Borowiec”	829	potok Paździorzy - rz. Soła
9	Rów przy ul. Olszewskiego	130	potok Klucznikowski – rz. Wisła
10	Rów przy ul. Pod Krukami	310	odwodnienie zawala (RZGW) – rz. Wisła
11	Rów przy skarpie stawu Kościelecki Stary – w rejonie ul. Pod Olszyną	123	potok Młynówka – potok Paździorzy – rz. Soła
12	Rów przy ul. Zagrodowej	398	kanalizacja opadowa
13	Rów „Pod Olszyną”	461	potok Młynówka – potok Paździorzy – rz. Soła
14	Rów „Wysokie Brzegi”	530	odwodnienie zawala (RZGW) – rz. Wisła
15	Rów przy Zespole Szkół	315	rów przy ul. Olszewskiego – potok Klucznikowski – rz. Wisła
16	Rów „Borowiec boczny”	308	rów Borowiec
17	Potok Młynówka	1000	rów Paździorzy

Rzeki tego terenu zalicza się do rzek o reżimie wyrównanym, z wezbraniem wiosennym (roztopowym) i letnim (opadowym) oraz gruntowo-deszczowo-śnieżnym zasilaniem. Reżim ten jest jednak na niektórych rzekach zaburzony czynnikami antropogenicznymi, czego przykładem jest rzeka Przemsza. Spadki jednostkowe rzek są niewielkie, zwłaszcza w dolnych odcinkach, co powoduje w okresach bardziej wilgotnych powstawanie licznych, okresowych podmokłości lub stałych zabagnień. Największe podtopienia i zabagnienia występują w dolinie Wisły.

Przez teren Miasta przebiega magistrała KRAK o łącznej długości 18,2 km, składająca się z dwóch zasadniczych odcinków:

- KRAK I z Wilamowic do Oświęcimia (rejon mostu Jagiellońskiego),
- KRAK II od mostu Jagiellońskiego w Oświęcimiu do ZUW w Chełmku

Trasa magistrali KRAK I rozpoczyna się od włączenia do rurociągu GO-CZ w miejscowości Wilamowice i dalej biegnie równoleżnikowo w kierunku wsi Bielany,

gdzie przechodzi pod korytem rzeki Soły. Za Solą skręca na północ pomiędzy drogą krajową Kęty – Oświęcim a rzeką aż do węzła wodociągowego w okolicy mostu Jagiellońskiego w Oświęcimiu. Węzeł ten stanowi punkt rozdzielający magistralę KRAK I od magistrali KRAK II. Długość magistrali KRAK I wynosi 14 935m. Wykonana jest z rur stalowych o średnicach od 700 do 1000 mm. W połowie przebiegu trasy magistrali, w miejscowości Grojec, znajduje się Zakładu Uzdatniania Wody (nie eksploatowany). Magistrala wraz z uzbrojeniem jest w dobrym stanie technicznym. Wykonywane są systematyczne przeglądy eksploatacyjne oraz wszystkie konieczne roboty konserwacyjne. Administratorem magistrali KRAK I jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Oświęcimiu (PWiK Sp. z o.o.). Trasa magistrali KRAK II rozpoczyna się od mostu Jagiellońskiego w Oświęcimiu i przebiega dalej ulicami tego miasta aż do zbiorników wyrównawczych o pojemności 2 000 m³ każdy, zlokalizowanych przy ul. Żeromskiego. Opisany odcinek o długości 3 265m i średnicach od 600 do 700 mm wraz ze zbiornikami, administrowany jest przez PWiK Sp. z o.o. Dalej, od granic gminy, magistrala administrowana jest przez Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Chełmku i przebiega w początkowym odcinku przez północną część Oświęcimia w pobliżu nowego cmentarza i po przejściu pod torami PKP biegnie dalej na północ przez dzielnicę Kruki w kierunku Wisły. Po przejściu ponad korytem rzeki Wisły mostem technologicznym magistrala biegnie przez teren wsi Bobrek i tereny Nadleśnictwa Chrzanów w kierunku istniejącego ZUW w Chełmku. Rurociąg KRAK II kończy się obecnie ok. 50 m od ogrodzenia ZUW Chełmek. Średnica magistrali 600 mm. Magistrala KRAK II biegnie dalej rurociągiem o średnicy 350 i długości ok. 1 800m do nieukończonego Zakładu Uzdatniania Wody w Budzowej. Całkowita długość magistrali KRAK II docelowo wyniesie 11 035 m.

Wody podziemne.

W Kotlinie Oświęcimskiej wody podziemne występują w ilasto-piaszczystych utworach miocenских z grubą pokrywą czwartorzędowych aluwów żwirowo-piaszczystych. Zalegają głęboko (do 2 m) w obniżeniach i sąsiedztwie rzek, zaś znacznie głębiej (5-10 m) w obrębie działów międzydolinnych.

Na przeważającej części miasta występuje jeden poziom wodonośny, związany z utworami czwartorzędowymi. Warstwę wodonośną tworzą utwory akumulacji rzecznej rzek: Soły i Wisły; są to żwiry i paski zalegające na serii łożów miocenских. Zwierciadło wody czwartorzędowego poziomu wodonośnego ma charakter swobodny bądź lekko napięty. Z reguły opada w kierunku rzek: Soły i Wisły, pozostając w związku hydraulicznym z ich wodami. Kontakt ten powoduje zasilanie warstwy wodonośnej przy wysokim stanie wody w rzekach i jej drenaż w okresach niżówkowych. Istotną rolę w zasilaniu czwartorzędowego poziomu wodonośnego odgrywa infiltracja wód opadowych, którą minimalnie utrudniają okrywowe utwory słabo przepuszczalne.

Według Antoniego Kleczkowskiego na terenie miasta Oświęcim występują dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych:

- zbiornik Dolina rzeki Wisły (Oświęcim) nr 449 oraz mały fragment zbiornika Dolina rzeki Soły nr 446.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Czwartorzędowy zbiornik Dolina rzeki Wisły (Oświęcim) nr 449, udokumentowany pod nazwą „Oświęcim”, charakteryzuje się zmienną miąższością utworów wodonośnych: przeważnie 5-10 m, na wschodzie 10 do 20m. Ochrona wód tego zbiornika posiada wysoką rangę z uwagi na to, że wody czwartorzędowe stanowią tu jedyną możliwość zaopatrzenia mieszkańców tego rejonu. Wokół zbiornika wyznaczono obszar ochronny. Ze względu na bardzo duży stopień zagrożeń terenu, jego zagospodarowanie, silnie zanieczyszczone rzeki, emisje kominowe, transportu kolejowego i drogowego oraz liczną ilość ognisk zanieczyszczeń ochrona zbiornika wód podziemnych GZWP nr 449 jest przedsięwzięciem trudnym i kosztownym, ale niezbędnym. W okolicy Synthos S.A.(dawnych Zakładów Chemicznych w Dworach) występuje obszarowe zanieczyszczenie wód tego zbiornika, spowodowane obecnością znacznych rozmiarów składowiska odpadów płynnych, a także samą działalnością zakładów. Konieczne jest stopniowe eliminowanie tego zanieczyszczenia.

Ujęcia wód na terenie miasta Oświęcim

- „Zasole” - piętro czwartorzędowe administratorem ujęcia jest PWiK Sp. z o. o. ul. Ostatni Etap 6, 32-600 Oświęcim;
- „Zaborze” - piętro czwartorzędowe administratorem ujęcia jest PWiK Sp. z o. o. ul. Ostatni Etap 6, 32-600 Oświęcim;

Tabela Monitoring czystości wód podziemnych na terenie miasta Oświęcim

Nr	Miejscowość	Klasa wody
2249	Oświęcim	III

Wody podziemne na terenie miasta Oświęcim kwalifikują się do klasy III, których stan można określić jako wody zadowalające:

- wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów lub słabego oddziaływania antropogenicznego,
- mniejsza część wskaźników jakości wody przekracza wartości dopuszczalne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Na terenie Miasta Oświęcim i Gminy Oświęcim istnieją dwie strefy ochrony dla ujęcia wody „ZASOLE” oraz dla ujęcia wody „ZABORZE”.

Uwzględniając charakter istniejącego zagospodarowania terenu w granicach proponowanej strefy ochrony pośredniej, uwarunkowania wynikające z obowiązujących przepisów prawa proponuje się wprowadzenie następujących zakazów, nakazów i ograniczeń na terenie ochrony pośredniej:

- zakaz wprowadzania do wód powierzchniowych ścieków;
- zakaz wprowadzania do ziemi w strefie 100,00 m od brzegów rzeki Soły ścieków;
- zakaz lokalizowania przydomowych oczyszczalni ścieków bytowych w strefie 100,00 m od cieków wodnych;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

- zakaz intensywnej gospodarki rolnej w tym stosowania środków ochrony roślin niezgodnie z prawodawstwem oraz urządzenie przyrm kiszonkowych w odległości 100,00 m od cieków wodnych;
- zakaz przechowywania i składowania odpadów promieniotwórczych;
- zakaz lokalizacji magazynów produktów ropopochodnych i innych substancji chemicznych oraz rurociągów do ich transportu;
- zakaz lokalizacji stacji paliw bez instalowania urządzeń zabezpieczających wody powierzchniowe i podziemne przed zanieczyszczeniem;
- zakaz lokalizacji wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych;
- zakaz lokalizacji wysypisk odpadów komunalnych i przemysłowych;
- zakaz lokalizacji zakładów przemysłowych opartych na chemicznej obróbce metali i innych materiałów na terenach nie objętych kanalizacją miejską;
- zakaz lokalizacji zakładów produkujących magazynujących chemikalia lub produkty chemiczne;
- zakaz lokalizacji browarów, gorzelni i słodowni na terenach nie objętych kanalizacją miejską;
- zakaz lokalizacji ferm chowu zwierząt, w tym intensywnych hodowli ryb;
- zakaz lokalizacji nowych ujęć wody, z wyjątkiem ujęć dla potrzeb PWiK Sp. z o. o. w Oświęcimiu;
- zakaz wydobywania surowców (piasku i żwiru);
- zakaz budowy dróg bez właściwej gospodarki wodami opadowymi;
- zakaz prowadzenia robót geologicznych mogących mieć niekorzystnie oddziaływanie na warunki wodne zarówno powierzchniowe, jak i podziemne, zmianę stosunków wodnych oraz grunty;
- zakaz gromadzenia odpadów na brzegach i w korytach cieków;
- zakaz mycia pojazdów mechanicznych w ciekach wodnych i w pasie o szerokości 100 m od ich brzegów; lokalizowania cmentarzy i grzebania zwierząt.

Powyższe warunki są zawarte w projekcie decyzji zatwierdzającej strefy ochrony, będącej w trakcie procedury uzgadniania.

Dotychczas obowiązujące decyzje ustanawiające te strefy wydane przez Starostę Oświęcimskiego wygasły z mocy prawa w grudniu 2012 (STUW Zaborze SOS-6210/59/99 z dnia 24-01-2000, STUW Zasole SOS-6210/31/99 z dnia 05-08-2000). Przedsiębiorstwo jest w trakcie uzyskiwania zatwierdzenia.

Główne źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych.

Głównymi zagrożeniami dla wód powierzchniowych i podziemnych prowadzących wody nie odpowiadające normom są skażenia komunalne i związane z chemicznymi środkami do produkcji rolnej.

Ścieki socjalno-bytowe, pochodzące z zabudowy mieszkaniowej są źródłem zanieczyszczeń wyrażającym się w związkach takich jak BZT₅, ChZT, azot amonowy i fosforany.

Dodatkowo istotnym zagrożeniem, dla jakości wód są substancje ropopochodne splukiwane podczas opadów deszczu z nawierzchni dróg, parkingów czy placów stacji paliw. Poważne źródło zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych stanowią też związki biogenne spływające z pól uprawnych w okresach po nawożeniu gruntów rolnych.

Zaopatrzenie mieszkańców w wodę.

Przedsiębiorstwem, które zajmuje się zaopatrzeniem miasta Oświęcim w wodę jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Łączna długość sieci wodociągowej na dzień 31.12.2014r. wynosi 180,9 km. PWiK Sp. z o.o. prowadzi modernizację urządzeń technologicznych do uzdatniania wody, stosując nowoczesne technologie. Wpływają one w sposób zasadniczy na polepszenie jakości wody, zwłaszcza na jej smak i zapach. Jakość dostarczanej wody podlega stałej kontroli. Źródłem wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi są wody podziemne oraz powierzchniowe.

Do ujęć wód powierzchniowych zalicza się ujęcie wody „Zasole”. Do ujęć wód podziemnych zalicza się ujęcie wody podziemnej „Zaborze”.

Procesem uzdatniania wody w Oświęcimiu zajmują się dwie stacje uzdatniania:

- Stacja Uzdatniania Wody "Zasole" - Stacja posiada ujęcie wody infiltracyjnej rzeki Soły za pomocą 13 studni kopano-wierconych, o głębokości od 10 do 13 m i miąższości warstwy wodonośnej 5-7 m, w której występują żwiry z otoczkami (utwory czwartorzędowe). Wydajność stacji wynosi: średnio 9 tys. m³/d i maksymalnie 11 tys. m³/d. Proces uzdatniania wody ogranicza się do filtracji na filtrach pośpiesznych - otwartych oraz dezynfekcji.
- Stacja Uzdatniania Wody "Zaborze" - Ujęcie wody składa się z 11 studni wierconych o głębokości od 10 do 27 m a sumaryczna ich wydajność wynosi: średnio 6 tys. m³/d, maksymalnie 7,5 tys. m³/d. Warstwę wodonośną o miąższości od 4 do 14 m stanowią żwiry piaszczyste (czwartorzęd). Ujmowana woda głębinowa posiada nadmierne ilości związków żelaza (10 mg/l), manganu (0,8 mg/l), siarkowodoru (1,2 mg/l) i agresywnego dwutlenku węgla (45 mg/l). Proces uzdatniania wody polega na napowietrzaniu - odżelazianiu, filtracji i dezynfekcji.

W celu poprawienia jakości wody uzdatnionej pod względem smakowym, zapachowym i zdrowotnym, podjęto decyzję o zmianie dotychczasowej technologii dezynfekcji wody na obu stacjach, eliminując metodę chemiczną a wprowadzając proces całkowicie fizyczny tj. technikę promieniowania ultrafioletowego wytworzonego w lampach UV.

Woda dostarczana przez PWiK jest produktem spożywczym stąd konieczność systematycznej kontroli jej składu oraz skuteczności procesu uzdatniania. PWiK Sp. z o.o. posiada dobrze wyposażone laboratorium, które pozwala na bieżącą kontrolę jakości wody. Niezależnie od własnych działań woda jest kontrolowana okresowo przez inne uprawnione jednostki.

Szczegółowe wyniki analiz składu wody (wrzesień 2014)

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018
z perspektywą do 2020 roku.

Tabela Analiza wody uzdatnionej - Substancje nieorganiczne

Nazwa substancji	SUW Zasole	SUW Zaborze	Najwyższe dopuszczalne stężenie
	Woda uzdatniona	Woda uzdatniona	
	[mg/l]	[mg/l]	[mg/l]
Amoniak	<0,10	<0,10	0,50
Antymon	<0,001	<0,001	0,005
Arsen	<0,001	<0,001	0,010
Azotany (NO ₃ ⁻)	7,25	3,88	50
Azotyny (NO ₂ ⁻)	<0,05	<0,05	0,50
Bor	<0,050	<0,050	1,0
Chlor wolny	0,14	-	0,3
Chlorki	18,5	43,8	250
Chrom	<0,005	<0,005	0,050
Cyjanki	<0,005	<0,005	0,050
Fluorki	<0,10	<0,10	1,5
Glin	<0,050	<0,050	0,200
Kadm	<0,001	<0,001	0,005
Magnez	8,87	19,69	125
Mangan	<0,020	<0,020	0,050
Miedź	<0,0050	<0,0050	2,0
Nikiel	<0,010	<0,010	0,020
Ołów	<0,002	<0,002	0,010

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018
z perspektywą do 2020 roku.

Selen	<0,005	<0,005	0,010
Siarczany	37	64	250
Sód	16,2	18,9	200
Żelazo	0,020	0,040	0,2
Odczyn (pH)	7,0	7,2	6,5-9,5
Przewodność elektryczna (μScm^{-1})	291	673	2500
Twardość	124,93	311,43	60-500
Barwa	<5	<5	Akceptowalna przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian
Mętność [NTU]	0,04	0,22	1

Źródło: PWiK

Tabela Analiza wody uzdatnionej - substancje organiczne

Nazwa substancji	SUW Zasole	SUW Zaborze	Najwyższe dopuszczalne stężenie
	Woda uzdatniona	Woda uzdatniona	
	[$\mu\text{g/l}$]	[$\mu\text{g/l}$]	
Akryloamid	-	-	0,10
Benzen	<0,25	<0,25	1,0
Benzo(a)piren	<0,0020	<0,0020	0,010
Chlorek winylu	-	-	0,50
1, 2-dichloroetan	<0,50	<0,50	3,0
Epichlorohydryna	-	-	0,10
Ftalan dibutyli	-	-	20
Pestycydy	<0,010	<0,010	0,50

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Suma pestycydów	<0,010	<0,010	0,50
Ogólny węgiel organiczny	-	-	5000
Suma trichlorobenzenów	-	-	20
Suma trichloroeten+ tetrachloroeten	<0,50	<0,50	10
Suma WWA	<0,0020	<0,0020	0,10
Utlenialność z KmnO_4	1050	1020	5000
Bromiany	<3	<3	10
Bromodichlorometan	-	-	15
Chloraminy	-	-	500
Chlorany + chloryny	<50	<50	700
Formaldehyd	-	-	50
Tetrachlorometan	-	-	2
Trichlorometan	-	-	30
2, 4, 6-trichlorofenol	-	-	200
Suma THM	16,5	<1,0	100

Źródło: PWiK

2.2. Gospodarka ściekowa.

Na terenie miasta Oświęcim powstają następujące rodzaje ścieków:

- ścieki przemysłowe wytwarzane przez podmioty prowadzące działalność na terenie Miasta, które odprowadzane są systemem kanalizacji sanitarnej bądź przemysłowej do Miejsko - Przemysłowej Oczyszczalni Ścieków Sp. z o.o.
- ścieki bytowe wytwarzane przez mieszkańców, które odprowadzane są systemem kanalizacji sanitarnej do Miejsko - Przemysłowej Oczyszczalni Ścieków Sp. z o.o.
- ścieki opadowe i roztopowe, które odprowadzane są systemem kanalizacji deszczowej i rowami melioracyjnymi do rzeki Wisły oraz Soły.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Przedsiębiorstwem, które zajmuje się odprowadzaniem ścieków z terenu miasta Oświęcim jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. oraz Synthos Dwory 7 Sp. z o.o. s.j., która odprowadza ścieki z terenu po byłych Zakładach Chemicznych.

Stopień skanalizowania miasta Oświęcim wynosi około 95%. Łączna długość sieci kanalizacyjnej wynosi 120,09 km. Liczba przepompowni ścieków na terenie Miasta wynosi 32 sztuki.

Odprowadzanie wód deszczowych i roztopowych.

Miasto Oświęcim posiada system kanalizacji deszczowej obejmującej:

- kolektory deszczowe o łącznej długości 81,05 km,
- przepompownie wód opadowych przy ul. Jesionowej i ul. Zatorskiej,
- wyloty do rzeki Soły i Wisły tj.
 - wylot potoku Klucznikowskiego do rz. Wisły,
 - wylot kolektora deszczowego w rejonie mostu kolejowego poprzez rów Błonie do rz. Soły,
 - wylot kolektora deszczowego z przepompowni wód opadowych Błonie do rz. Soły,
 - wylot kolektora deszczowego odwadniającego os. Stare Stawy do rz. Soły,
 - wylot kolektora deszczowego w rejonie schroniska dla bezdomnych zwierząt przy ul. Kamieniec do rz. Soły.

na które Miasto posiada stosowne pozwolenia wodnoprawne,

- piaskowniki (3 szt.) tj.
 - w rejonie bazy transportowej Zakładu Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Oświęcimiu – w Parku Chemików,
 - przy garażach na ul. Szpitalnej,
 - przy kracie na potoku Klucznikowskim na przepuście pod ul. Szpitalną.
- 7 sztuk separatorów,
- rowy melioracyjne i potoki wraz z przepustami pod drogami.

Administratorem kanalizacji deszczowej oraz urządzeń kanalizacyjnych jest Gmina Miasto Oświęcim. Ich stan techniczny jest dobry.

Miejsko-Przemysłowa Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o. (MPOŚ) o przepustowości 2225 m³/h, tj. 53 400 m³/d (RLM = 213 300) zlokalizowana przy ul. Nadwiślańskiej 46. Zakres działalności związany z eksploatacją oczyszczalni obejmuje procesy mechaniczno – chemiczno - biologicznego oczyszczania ścieków przemysłowych i komunalnych przy wykorzystaniu metody osadu czynnego w układzie technologicznym dostosowanym do zintegrowanego usuwania związków biogenych.

Głównym źródłem ścieków przemysłowych są ścieki poprodukcyjne z Synthos Dwory 7 Sp. z o.o. s.j. Dodatkowo na oczyszczalnię dopływają ze ściekami przemysłowymi odcieki z przynależących do oczyszczalni składowisk odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, ścieki sanitarno-technologiczne oraz wody opadowe z terenu oczyszczalni.

W ramach wykorzystania wolnych mocy przerobowych na instalacji oczyszczania ścieków prowadzony jest odzysk oraz unieszkodliwianie płynnych

*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018
z perspektywą do 2020 roku.*

i wodorozcieńczalnych odpadów niebezpiecznych oraz innych niż niebezpieczne wprowadzanych do oczyszczalni za pośrednictwem kolektora ścieków przemysłowych.

Do kolektora ścieków komunalnych za pośrednictwem pompowni ścieków „Kruki”, wprowadzane są ścieki i odpady płynne o charakterze zbliżonym do składu ścieków komunalnych, szlamy z czyszczenia zbiorników bezodpływowych.

Wstępne oczyszczanie ścieków miejskich i przemysłowych przebiega oddzielnie.

Następnie strumienie wstępnie oczyszczonych ścieków mieszają się i są oczyszczane biologicznie metodą osadu czynnego w układzie z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Proces oczyszczania ścieków funkcjonuje z zastosowaniem następujących urządzeń i procesów:

- Mechaniczno-chemiczne oczyszczanie wstępne ścieków przemysłowych:
 - oczyszczanie mechaniczne na kratkach: cedzenie skratek
 - oczyszczanie mechaniczne na piaskowniku poziomym z płuczką i separatorem piasku: sedymentacja substancji mineralnych, płukanie z zawieszin mineralnych i odsączanie piasku ze ścieku
 - przepompownia ścieków,
 - neutralizacja kwasem siarkowym, wodorotlenkiem wapna (wapno palone, pokarbidowe, hydratyzowane) oraz odpadowymi kwasami i alkaliami do pH 8,5 - 9,5,
 - koagulacja 10 % roztworem siarczanu żelazawego lub innymi solami żelaza, glinu, w tym odpadowymi koagulantami
 - wydzielenie osadów w osadnikach wstępnych: sedymentacja grawitacyjna,
 - uśrednianie ścieków w stawach uśredniających;
- Mechaniczne oczyszczanie wstępne ścieków komunalnych:
 - przepompownia ścieków,
 - oczyszczanie mechaniczne na kratkach: cedzenie skratek,
 - oczyszczanie mechaniczne na piaskowniku napowietrzanym - sedymentacja piasku i flotacja tłuszczu,
 - wydzielenie osadów w osadnikach wstępnych : sedymentacja grawitacyjna;
- Wspólne oczyszczanie połączonych ścieków przy zastosowaniu biologicznej metody osadu czynnego:
 - przepompownia połączonego strumienia ścieków i osadu czynnego,
 - predenitryfikacja osadu czynnego recyrkulowanego,
 - defosfatacja w komorze beztlenowej,
 - denitryfikacja w komorach niedotlenienia (recyrkulacja wewnętrzna),
 - oczyszczanie biologiczne w komorach napowietrzanych - proces nitryfikacji,
 - wydzielenie osadu czynnego w osadnikach wtórnych - sedymentacja grawitacyjna,
 - monitoring jakości i ilości ścieków odpływających z oczyszczalni;

Gospodarka osadami ściekowymi:

Osad wstępny ze ścieków komunalnych i biologiczny osad nadmierny:

- zagęszczanie grawitacyjne wstępne osadu miejskiego,
- magazynowanie i zagęszczanie mechaniczne osadu czynnego nadmiernego,
- fermentacja metanowa połączonych osadów,

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

- zagęszczanie grawitacyjne wtórne,
- magazynowanie,
- odwodnienie;
- Osad wstępny ze ścieku przemysłowego:
- zagęszczanie grawitacyjne,
- odwadnianie na wirówce.

Aglomeracja Oświęcim o równoważnej liczbie mieszkańców 110 000 RLM z oczyszczalnią ścieków w mieście Oświęcim (powiat oświęcimski) została wyznaczona Rozporządzeniem Nr 31/06 Wojewody Małopolskiego z dnia 6 czerwca 2006r. Aglomeracja obejmuje obszary następujących miejscowości: miasto Oświęcim, gminę Oświęcim, gminę Przeciszów, gminę Polanka Wielka, gminę Chelmek, gdzie gminą wiodącą jest miasto Oświęcim. Wyznaczona aglomeracja obejmuje sieć kanalizacyjną ww. miejscowościach oraz Miejsko-Przemysłową Oczyszczalnię Ścieków Sp. z o.o. w Oświęcimiu o przepustowości 53 400 m³/dobę.

Lp.	Gmina	Kanalizacja istniejąca	Długość [km]	Wielkość RLM		
				Mieszkańcy	Turyści	Przemysł
1	Miasto Oświęcim	Grawitacyjna	107,89	37 621	789	45 506*
		Tłoczna	0,5		0	
		Ogólnospławna	11,7		0	
Razem			120,09	37 621	789	45 506

Miejsko-Przemysłowa Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o. (MPOŚ) wchodząca w skład aglomeracji Oświęcim została zaprojektowana na przepustowość 53 400 m³ /d oraz dla 94 500 RLM (dla ścieku komunalnego) oraz 118 800 RLM (dla ścieku przemysłowego), łącznie dla 213 300 RLM.

Oczyszczalnia działa na podstawie pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie ścieków oczyszczonych wydanego przez Wojewodę Małopolskiego znak SR.IV.ZW.6811-109-07 z dnia 31.12.2007r., ważnego do 31.10.2017r.

W roku 2013 do oczyszczalni doprowadzono następujące ilości ścieków:

- 1.800,3 tys. m³ ścieków miejskich
- 5.977,2 tys. m³ ścieków przemysłowych
- 13,8 tys. m³ ścieków dowożonych

Łączna ilość ścieków oczyszczonych na oczyszczalni i wprowadzonych do odbiornika w 2013r. wyniosła: 9 754 316 m³. Ścieki oczyszczone odprowadzane są do potoku Macocha w 0+610 km.

Aktualne średnie obciążenie hydrauliczne oczyszczalni wynosi 26 724 m³/d.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Wartości wskaźników lub % redukcji zanieczyszczeń ścieków oczyszczonych 2013		
Wskaźnik	Wartość lub % redukcji zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym	Wartość (średnioroczna z pomiarów)
BZT ₅ [mgO ₂ /l]	15 mg/l	12,15mg/l
ChZT _{Cr} [mgO ₂ /l]	125 mg/l	69,6 mg/l
Zawiesina ogólna [mg/l]	35 mg/l	24,93 mg/l
Fosfor ogólny [mgP/l]	2 mg/l	1,42 mg/l
Azot ogólny [mgN/l]	20 mg/l	18,01 mg/l
Ilość ścieków komunalnych z aglomeracji Oświęcim odprowadzanych do kanalizacji 8 868 m ³ /d.		
Wskaźnik	Wartość wskaźnika zanieczyszczeń	Ładunek zanieczyszczeń odprowadzany w ciągu doby [g/d]
BZT ₅ [mgO ₂ /l]	240	776 887
ChZT _{Cr} [mgO ₂ /l]	562	1 819 948
Zawiesina ogólna [mg/l]	172	556 667
Fosfor ogólny [mgP/l]	10,47	33 889
Azot ogólny [mgN/l]	59,47	192 476
Ilość ścieków przemysłowych odprowadzanych do kanalizacji 2 16 376 m ³ /d - ścieki doprowadzane odrębnym kolektorem do oczyszczalni.		
Wskaźnik	Wartość wskaźnika	Ładunek zanieczyszczeń

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

	zanieczyszczeń	odprowadzany w ciągu doby [g/d]8
BZT ₅ [mgO ₂ /l]	200	3 275,2
ChZT _{Cr} [mgO ₂ /l]	495	8 106,12
Zawiesina ogólna [mg/l]	81,5	1334,644
Fosfor ogólny [mgP/l]	2,11	34,55336
Azot ogólny [mgN/l]	20,49	335,54424

Źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych

Główne zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych to:

- Ścieki komunalne (mieszanina ścieków przemysłowych, socjalno-bytowych i opadowych) których głównymi odbiornikami są rzeki, które odbierają głównie ścieki pochodzące z gospodarstw domowych. Inne zanieczyszczenia to te, które powstają podczas prowadzenia działalności gospodarczej i rolniczej (stosowanie nawozów i środków ochrony roślin, hodowle ryb, zwierząt gospodarskich).
- Składowiska odpadów i miejsca magazynowania produktów ropopochodnych (główny wpływ na wody podziemne; produkty ropopochodne zawierają szkodliwe związki typu benzen, toluen, ksyleny BTEX, które rozpuszczają się w wodach podziemnych i migrują, stanowiąc zagrożenie dla ujęć wody pitnej).
- Oczyszczalnie ścieków, które pomimo odprowadzania do odbiorników (rowy melioracyjne, rzeki) podczyszczonych ścieków wpływają negatywnie na stan jakości wód powierzchniowych.

3. Gospodarka odpadami, w tym odpadami komunalnymi.

Gospodarka odpadami w polskim ustawodawstwie regulowana jest głównie w ustawie o odpadach z dnia 14 grudnia 2012r. (Dz.U z 2013r. poz. 21 z późn. zm.). Ustawa określa środki służące ochronie środowiska, życia i zdrowia ludzi zapobiegające i zmniejszające negatywny wpływ na środowisko oraz zdrowie ludzi wynikający z wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi oraz ograniczające ogólne skutki użytkowania zasobów i poprawiające efektywność takiego użytkowania.

Na terenie miasta Oświęcim źródłami wytwarzanych odpadów są:

- gospodarstwa domowe, w których powstają także odpady wielkogabarytowe oraz niebezpieczne, odpady remontowe,
- obiekty infrastruktury społecznej i komunalnej
- obszary ogrodów, parków, cmentarzy, targowisk

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

- tereny wymagające utrzymania na nich porządku tj. drogi, place,
- przedsiębiorstwa i firmy prowadzące działalność gospodarczą.

Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych, wskaźnik ich nagromadzenia, jak również ich struktura oraz skład są uzależnione od różnych uwarunkowań lokalnych. Należy do nich: poziom rozwoju gospodarczego obszaru, zamożność społeczeństwa, rodzaj zabudowy mieszkalnej, sposób gospodarowania zasobami, przyzwyczajenia w konsumpcji dóbr materialnych, a także cechy charakterologiczne mieszkańców i ich podatność na edukację ekologiczną. Największy wpływ na ilość i skład morfologiczny powstających odpadów komunalnych w danej społeczności mają pojedyncze decyzje zapadające w trakcie zakupów poszczególnych towarów i wyboru rodzaju opakowania.

1. Klasyfikacja odpadów wytwarzanych na terenie Miasta Oświęcim:

Odpady wytwarzane na terenie Miasta Oświęcim można podzielić na:

- Odpady przemysłowe:
 - Odpady inne niż niebezpieczne wytworzone przez podmioty prowadzące dany rodzaj działalności,
 - Odpady niebezpieczne wytworzone przez podmioty prowadzące dany rodzaj działalności,
 - Odpady komunalne: wytworzone przez podmioty prowadzące działalność oraz mieszkańców miasta.
- Odpady komunalne:

Odpady segregowane:

- tzw. surowce wtórne (odpady opakowaniowe): papier i tektura, tworzywa sztuczne, szkło bezbarwne, szkło kolorowe, metale,
- odpady ulegające biodegradacji tzw. odpady zielone
 - odpady zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
 - odpady remontowe,
 - wielkogabaryty,
 - zużyte baterie i akumulatory,
 - zużyte opony,
 - odzież i tekstylia,
 - przeterminowane leki,
 - inne odpady niebezpieczne (wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych).

Odpady niesegregowane:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

2. Charakterystyka i ocena stanu aktualnego.

Gospodarka odpadami na terenie Miasta Oświęcim oparta jest na zasadach Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami przyjętego przez Sejmik Województwa Małopolskiego uchwałą Nr XXV/397/12 z dnia 2 lipca 2012 r. którego celem jest określenie systemu gospodarki odpadami zgodnego z Krajowym planem gospodarki odpadami 2014 oraz wymaganiami aktualnie obowiązujących przepisów prawa. Dokument zawiera uzasadnienie oraz podsumowanie, o którym mowa w art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013r., poz.1235 t.j z późn. zm.). Dokument jest zgodny z aktualnymi przepisami prawa oraz z KPGO 2014 i przedstawia podział województwa na regiony gospodarowania odpadami.

Głównymi celami strategicznymi wynikającymi z KPGO 2014 jest:

- uniezależnienie wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- utworzenie i uruchomienie bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami (BDO)

Krajowy program gospodarki odpadami formułuje również dodatkowe cele szczegółowe dla poszczególnych grup odpadów. W przypadku odpadów komunalnych są to:

- objęcie systemem zbiórki odpadów komunalnych 100% mieszkańców, najpóźniej do 2015 r.,
- objęcie 100% mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, najpóźniej do 2015 r.,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do poziomu maks. 60% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,
- przygotowanie do ponownego wykorzystania i recykling materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych na poziomie minimum 50% ich masy do 2020,

zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, aby nie było składowanych o:

- w 2013 r. więcej niż 50%,
- w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995r.

Według PGOWM Miasto Oświęcim należy do zachodniego regionu gospodarki odpadami komunalnymi, dla którego zgodnie z uchwałą nr XXXIII/560/13 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25 lutego 2013 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXV/398/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 2 lipca 2012 r., w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego” regionalną instalacją jest „Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych oraz instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów” eksploatowana przez Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o., ul. Nadwiślańska 36, 32-600 Oświęcim.

Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. posiada pozwolenia na wytwarzanie odpadów, z uwzględnieniem przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne, w związku z eksploatacją:

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

- regionalnej instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o zdolności przetwarzania 30 000 Mg/rok na części mechanicznej oraz 12 000 Mg/rok na części biologicznej,
- regionalnej instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, o zdolności przetwarzania 6 000 Mg/rok,
- instalacji do przetwarzania odpadów innych niż odpady komunalne, tj. instalacji do sortowania odpadów powstałych w wyniku wypadków i zdarzeń losowych, o zdolności przetwarzania 5 000 Mg/rok.

W dniu 1 stycznia 2012r. weszła w życie ustawa o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, która wzorując się na doświadczeniach innych krajów europejskich zmienia dotychczasowy system gospodarowania odpadami komunalnymi. Na mocy tej ustawy gminy przejęły władztwo nad odpadami komunalnymi. Zmiana systemu gospodarowania odpadami ma na celu w szczególności:

- uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi,
- prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów,
- całkowite wyeliminowanie nielegalnych składowisk odpadów,
- prowadzenie właściwego sposobu monitorowania postępowania z odpadami komunalnymi zarówno przez właścicieli nieruchomości, jak i przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Do kluczowych zmian, jakie wprowadziła ww. ustawa zalicza się m.in. obowiązek przejęcia obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie odbierania odpadów komunalnych przez gminę, tryb wyboru przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne oraz wprowadzenie obowiązku budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych jako zadania własnego gminy

W celu dostosowania się do nowych przepisów Rada Miasta Oświęcim podjęła stosowane uchwały oraz przyjęła następujące stawki na odbiór odpadów komunalnych:

1. Uchwała Nr L/945/14 Rady Miasta Oświęcim z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Oświęcim.
2. Uchwała Nr L/943/14 Rady Miasta Oświęcim z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr XXVIII/529/12 Rady Miasta Oświęcim z dnia 24 października 2012 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności.
3. Uchwała Nr LI/982/14 Rady Miasta Oświęcim z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości.
4. Uchwała Nr L/947/14 Rady Miasta Oświęcim z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną opłatę.

5. Uchwała Nr L/944/14 Rady Miasta Oświęcim z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr XXVIII/527/12 Rady Miasta Oświęcim z dnia 24 października 2012 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

6. Uchwała Nr XXVIII/528/12 Rady Miasta Oświęcim z dnia 24 października 2012r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

7. Uchwała Nr LIV/1066/14 Rady Miasta Oświęcim z dnia 27 sierpnia 2014r. w sprawie zasad udzielania osobom prawnym, wspólnotom mieszkaniowym dotacji ze środków budżetu Miasta Oświęcim na budowę altan śmietnikowych.

Rada Miasta Oświęcim dla nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy przyjęła metodę ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. Natomiast dla nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne stawka stanowi iloczyn stawki za dany rodzaj pojemnika, ilości pojemnika oraz częstotliwości jego opróżniania.

Uchwalono następujące stawki opłat:

- 9,50 zł/mieszkańca/miesiąc przy prowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów,
- 12,50 zł/mieszkańca/miesiąc przy braku selektywnej zbiórki odpadów.

Kolejnym etapem było rozpiasanie przetargów i wyłonienie firm, które będą zajmowały się odbieraniem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych. Na terenie Miasta Oświęcim usługi w okresie od dnia 1 lipca 2013r. do dnia 31 grudnia 2014r. realizowane były przez:

- Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Oświęcimiu, ul. Bema 12 A. – realizował usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. zo.o. w Oświęcimiu, ul. Nadwiślańska 36 – realizowało usługi w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Miasta Oświęcim.

2.1. Zbieranie odpadów komunalnych.

W ramach nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi odbierane są następujące rodzaje odpadów:

1) zebrane w sposób selektywny odpady z grupy 20 - odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie, wg aktualnego rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie katalogu odpadów, a w szczególności:

- papier i tektura,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- metale,
- odpady ulegające biodegradacji,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

- wielkogabaryty,
 - odpady budowlano-remontowe- gruz budowlany z samodzielnie przeprowadzanych drobnych remontów w ilości do 0,2 Mg/mieszkańca na rok,
 - zużyte baterie i akumulatory,
 - zużyte opony,
 - odzież, tekstylia,
 - przeterminowane leki,
 - inne drobne odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych,
- 2) zmieszane odpady komunalne.

Na terenie Miasta Oświęcim prowadzone są różne metody systemy zbierania poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych. W mieście prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Dominującym systemem w zabudowie jednorodzinnej jest segregacja prowadzona „u źródła” poprzez gromadzenie poszczególnych rodzajów odpadów (szkło, tworzywa sztuczne, papier i tektura, metale) w odpowiednio oznakowanych workach. Natomiast w zabudowie wielorodzinnej segregacja prowadzona jest „u źródła” w odpowiednio oznakowanych pojemnikach.

- odpady wielkogabarytowe – nie wymagają specjalnych urządzeń do zbierania. W określonych harmonogramem dniach są wystawiane przed nieruchomość lub na miejsce wyznaczone do tego celu przez zarządcę nieruchomości, z którego odbierane są przez uprawniony podmiot.
- odpady biodegradowalne – poza zbieraniem w indywidualnych kompostowniach z przeznaczeniem do wykorzystanie w przydomowych ogrodach, zbierane są również w workach, pojemnikach.
- odpady niebezpieczne – poprzez mobilny punkt zbiórki okresowo zbierane z miejsc wyznaczonych w określonych harmonogramem dniach.
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, w tym baterie i akumulatory – okresowo zbierany z miejsc wyznaczonych w określonych harmonogramem dniach oraz w punktach handlowych, w placówkach oświatowych i innych miejscach użyteczności publicznej zbierane w specjalistycznych pojemnikach.
- przeterminowane leki zbierane są do pojemników tzw. konfiskatorów ustawionych w 6-ciu aptekach.
- Odpady odzieży zbierane są do specjalnych kontenerów ustawionych w wyznaczonych miejscach na terenie Miasta.

Dodatkowo na terenie Miasta Oświęcim funkcjonują dwa Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK-i) – są to miejsca, w których każdy mieszkaniec Miasta Oświęcim może oddać bezpłatnie posegregowane odpady komunalne. PSZOKi nie przyjmują niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Punkty te zlokalizowane są przy ul. przy u. Bema 12 A i przy ul. Szewczyka 3.

W dniu 24 października 2012r. Rada Miasta Oświęcim podjęła stosowne uchwały związane z wdrożeniem nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, który na terenie Miasta Oświęcim zaczął obowiązywać od dnia 1 lipca 2013r.

*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018
z perspektywą do 2020 roku.*

Zgodnie z art. 6d ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 1399 z późn. zm.) Prezydent Miasta Oświęcim zorganizował przetargi na odbieranie oraz zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz od właścicieli nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy.

Zostali wyłonieni następujący wykonawcy usług:

- Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. w Oświęcimiu – zagospodarowanie odpadów komunalnych,
- Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Oświęcimiu – odbieranie odpadów komunalnych.

Prezydent Miasta Oświęcim prowadzi rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Na podstawie rocznego sprawozdania z gospodarowania odpadami za 2014 ilości wszystkich odpadów komunalnych zebranych na terenie Miasta Oświęcim oraz zebranych w sposób selektywny w roku 2014 przedstawia poniższa tabela.

*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018
z perspektywą do 2020 roku.*

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
Składowisko Odpadów Komunalnych Spółka z o.o. w Oświęcimiu ul. Nadwiślańska 36	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	6 914,3	proces R 12
			2 967,2	proces D5
			2 073,9	proces R 3
	20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	194,7	proces R 12
	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	83,4	
	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,1	
	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	44,1	proces R 12
			11,0	proces D5
	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	148,0	proces R 12
	17 08 02	Materiały konstrukcyjne zawierające gips	1,89	
	20 01 39	Tworzywa sztuczne	183,2	proces R 12
			45,8	proces D5
	20 01 40	Metale	11,4	proces R 12
			2,9	proces D5
	20 01 02	Szkło	285,4	proces R 12
			71,4	proces D5
GUM Recykling Sp. z o.o. ul. Kleszczowska 36, 44-240 Żory	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	90,5	proces R 12
			22,6	proces D5
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Oświęcimiu ul. Ostatni Etap 6	20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	194,7	proces R 12
BM Recykling Sp. z o.o. ul. Konopnickiej 11, 41-100 Siemianowice Śląskie	16 01 03	Zużyte opony	1,4	proces R 12
Elektrołom Spółka z o.o., 34-323 Ślemień, ul. Spacerowa 1	20 03 04	Szlamy ze zbiorników bezodpływowych służących do gromadzenia nieczystości	39,0	proces D 8
	20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcza i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,8	proces R 12
	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	3,4	proces R 12
	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (1)	19,0	
	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	6,0	

*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018
z perspektywą do 2020 roku.*

INFORMACJA O MASIE ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI				
Łączna masa selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji - 631,5 [Mg]				
a) przekazanych do składowania na składowisku odpadów				
Nazwa i adres składowiska, na które przekazano odpady komunalne ulegające biodegradacji	Kod odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania na składowisku odpadów [Mg]	
Składowisko Odpadów Komunalnych Spółka z o.o. w Oświęcimiu, ul. Nadwiślańska 36	20 01 01	Papier i tektura	33,8	
b) nieprzekazanych do składowania na składowisku odpadów				
Nazwa i adres instalacji, do której przekazano odpady komunalne ulegające biodegradacji	Kod odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji nieprzekazanych do składowania na składowiska odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji nieprzekazanych do składowania na składowiska odpadów
Składowisko Odpadów Komunalnych Spółka z o.o. w Oświęcimiu, ul. Nadwiślańska 36	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	369,6	Proces R 3
Składowisko Odpadów Komunalnych Spółka z o.o. w Oświęcimiu, ul. Nadwiślańska 36	20 01 01	Papier i tektura	135,4	Proces R 12
Z.P.H.U. „WIDREX” Robert Wideryński, 42-230 Koniecpol, ul. Słowackiego 48	15 01 03	Opakowania z drewna	92,7	Proces R 12
OSIĄGNIĘTY POZIOM OGRANICZENIA MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI KIEROWANYCH DO SKŁADOWANIA - 22,28%				
POZIOM RECYKLINGU I PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA NASTĘPUJĄCYCH FRAKCJI ODPADÓW KOMUNALNYCH: PAPIERU, METALI, TWORZYW SZTUCZNYCH I SZKŁA ¹⁰⁾ ODEBRANYCH Z OBSZARU GMINY				
Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Łączna masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Masa odpadów poddanych recyklingowi [Mg]	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia [Mg]
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,1	0,1	-
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	55,1	44,1	11,0
20 01 01	Papier i tektura	169,2	135,4	33,8
20 01 02	Szkło	356,8	285,4	71,4

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018
z perspektywą do 2020 roku.**

20 01 39	Tworzywa sztuczne	229,0	183,2	45,8
20 01 40	Metale	14,3	11,4	2,9
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	113,1	90,5	22,6

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia¹¹⁾ następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła 23,2%

POZIOM RECYKLINGU, PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I ODZYSKU INNYMI METODAMI INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE ODPADÓW BUDOWLANYCH I ROZBIÓRKOWYCH Z ODEBRANYCH Z OBSZARU GMINY ODPADÓW KOMUNALNYCH.

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Łączna masa odebranych odpadów [Mg]	Masa odpadów poddanych recyklingowi [Mg]	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia [Mg]
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	148,0	148,0	-
17 08 02	Materiały konstrukcyjne zawiera	1,9	1,9	-

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami¹¹⁾ innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych 100 %

Gospodarka odpadami azbestu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206) odpady zawierające azbest pochodzące z demontażu klasyfikuje się jako:

170601* – materiały izolacyjne zawierające azbest

170605* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest

Zgodnie z przyjętym "Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski" - wyroby zawierające azbest mogą być wykorzystywane do 31 grudnia 2032 roku. Jeśli natomiast wyrób jest uszkodzony i powoduje kruszenie się materiału, właściciel budynku powinien podjąć decyzję o wcześniejszej wymianie pokrycia dachowego. Zgodnie z przepisami zdemontowany eternit nie może być powtórnie wykorzystany, lecz powinien zostać wywieziony na specjalistyczne składowisko. Prawo zabrania samodzielnej naprawy lub demontażu eternitu. Prace takie mogą być prowadzone wyłącznie przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne, zatrudniających pracowników przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa higieny pracy oraz posiadających stosowne decyzje administracyjne.

Od kilku lat Miasto prowadzi program w zakresie dofinansowania do odbierania, transportu i utylizacji odpadów azbestowych z terenu miasta Oświęcim w ramach własnych środków oraz środków pozyskanych z Powiatu.

4. Ochrona hałasu.

Głównymi źródłami hałasu na terenie miasta Oświęcim są:

- ruch drogowy,
- ruch kolejowy.
- działalność przemysłowa,

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie;
- zmniejszanie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Jeżeli na terenach przeznaczonych do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania znajduje się zabudowa mieszkaniowa, szpitale, domy opieki społecznej lub budynki związane ze stałym albo czasowym pobytem dzieci i młodzieży, ochrona przed hałasem polega na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach. Można to osiągnąć przez stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających powstawaniu lub przenikaniu hałasu do środowiska, a także środków zmniejszających poziom hałasu lub poprzez eliminację czynności powodujących hałas.

Charakterystyka i ocena stanu aktualnego.

Hałas przemysłowy

Istotnym źródłem hałasu na terenie powiatu oświęcimskiego są duże i małe przedsiębiorstwa, szczególnie te nie posiadające żadnych zabezpieczeń akustycznych.

Nie mniej jednak coraz więcej przedsiębiorstw wprowadza u siebie rozwiązania technologiczne przyczyniające się do ograniczenia emisji hałasu powodującego uciążliwości dla mieszkańców i zlokalizowanych w niewielkiej odległości innych przedsiębiorców.

Hałas drogowy

Obecny układ drogowy miasta jest silnie uwarunkowany krzyżującymi się na jego obszarze ciągami tranzytowymi dróg. Są to przede wszystkim: DK 44 Gliwice, DW 933 Chrzanów - Pszczyna i DW 948 Oświęcim – Kęty oraz drogi lokalne: powiatowe i gminne. Dodatkowo w odległości około 20 km od miasta przebiega również autostrada A-4. Jednym z podstawowych atutów miasta jest więc jego położenie i związana z tym dobra dostępność komunikacyjna.

Oświęcim leży na skrzyżowaniu wielu ciągów komunikacyjnych, wśród których najważniejsze to:

a) drogi krajowe:

- DK 44 – przebiegająca na terenie miasta ulicami: Fabryczna - Chemików -Zatorska -Legionów – Konarskiego stanowi ona fragment ciągu drogowego o przebiegu: Gliwice -Mikołów -Tychy –Bieruń-Oświęcim - Kraków (zarząd nad drogą krajową

*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018
z perspektywą do 2020 roku.*

na terenie miasta sprawuje Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Krakowie),

b) drogi wojewódzkie:

□ DW 933 - przebiegająca na terenie miasta ulicami: Legionów oraz Konopnickiej; stanowi ona fragment ciągu drogowego o przebiegu: Rzuchów - Pszów - Wodzisław Śląski-Mszana-Jastrzębie-Zdrój - Pawłowice - Pszczyna - Jawiszowice - Brzeszcze - Oświęcim - Chelmek - Libiąż - Chrzanów,

□ DW 948 - przebiegająca na terenie miasta ulicą Jagielly; stanowi ona fragment ciągu drogowego o przebiegu: Oświęcim - Grojec - Nowa Wieś - Kęty - Kobiernice - Międzybrodzie Bialskie - Czernichów - Żywiec; (zarząd nad drogami wojewódzkimi na terenie miasta sprawuje Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie),

c) drogi powiatowe:

- DP 1878 K – na terenie miasta ulica bez nazwy,
- DP 1879 K – przebiegająca na terenie miasta ul. Andrzeja Nideckiego,
- DP 1880 K – przebiegająca na terenie miasta ul.: Powstańców Śląskich - Wyzwolenia – Maksymiliana Kolbego,
- DP 1881 K – przebiegająca na terenie miasta ul. Stanisławy Leszczyńskiej,
- DP 1883 K – przebiegająca na terenie miasta ul. Więźniów Oświęcimia,
- DP 1884 K – przebiegająca na terenie miasta ulicami: Obozowa – Dworcowa,
- DP 1885 K – przebiegająca na terenie miasta ul. Aleksandra Orłowskiego,
- DP 1887 K – przebiegająca na terenie miasta ulicami: Karola Olszewskiego – Stanisława Piłata,
- DP 1888 K – przebiegająca na terenie miasta ulicami: Stanisława Wyspiańskiego – Jana III Sobieskiego – Jędrzeja Śniadeckiego,
- DP 1890 K – przebiegająca na terenie miasta Aleja Juliusza Słowackiego,
- DP 1891 K – przebiegająca na terenie miasta Aleja Tysiąclecia,
- DP 1892 K – przebiegająca na terenie miasta ulicami: Chemików – Generała Jarosława Dąbrowskiego,
- DP 1893 K – przebiegająca na terenie miasta ul. Wysokie Brzegi,
- DP 1894 K – przebiegająca na terenie miasta ul. Szpitalną,
- DP 1895 K – przebiegająca na terenie miasta ulicami: Zwycięstwa – Nadwiślańska,
- DP 1896 K – przebiegająca na terenie miasta ul. Józefa Nojogo,
- DP 1897 K – przebiegająca na terenie miasta ulicami: Władysława Jagielly - Królowej Jadwigi –Zaborską

(zarząd nad drogami powiatowymi na terenie miasta sprawuje Zarząd Powiatu Oświęcimskiego).

Układ komunikacyjny Miasta Oświęcim zorientowany jest również wokół dróg gminnych. Zarząd nad drogami gminnymi na terenie miasta sprawuje Prezydent Miasta Oświęcim.

Stan nawierzchni dróg publicznych gminnych oceniany jest poprzez wykonywane oceny jednoroczne.

W Mieście Oświęcim transport publiczny obsługuje Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Oświęcimiu, z którego usług korzysta średnio 16,2 tys. pasażerów w dobie (w skali roku MZK Sp. z o.o. w Oświęcimiu obsłużyło ponad 4,2 mln osób wg

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

badani OBET Sp. z o.o., autorów Strategii rozwoju transportu publicznego w Oświęcimiu na lata 2010 –2013).

W dniu 30 września 2013 r. uchwałą Nr XLII/663/13 Sejmik Województwa Małopolskiego przyjął Program ochrony środowiska przed hałasem, którego celem jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego poprzez wprowadzenie niezbędnych do realizacji działań naprawczych. Program obejmuje łącznie 805,35 km dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 mln. pojazdów rocznie oraz 106,5 km linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 tys. pociągów rocznie. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego wykazał wystąpienie przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu wzdłuż dróg o łącznej długości 501,5 km. Jako podstawowe działania o charakterze technicznym wskazano celowość budowy w perspektywie do roku 2033 ok. 39,1 km ekranów akustycznych oraz celowość zastosowania ok. 382 km nawierzchni o obniżonej hałaśliwości.

Przekroczenia poziomów dopuszczalnych hałasu występują wzdłuż dróg o łącznej długości 501,5 km. Podstawowym środkiem ochrony przed nadmiernym hałasem jest sytuowanie ekranów akustycznych. Jest to możliwe tylko w miejscach, gdzie nie występują przeszkody, np. w postaci zjazdów indywidualnych do posesji, przerywające ciągłość ekranów, a także gdzie zachowany jest wystarczający odstęp zabudowy od krawędzi drogi. W celu poprawy klimatu akustycznego na terenach narażonych na ponadnormatywny hałas, wskazano na celowość budowy w perspektywie do roku 2033 ok. 39,1 km ekranów akustycznych, z podziałem na następujące kategorie dróg:

- ekrany przy autostradach o łącznej długości 5,54 km;
- ekrany przy drogach krajowych o łącznej długości 31,98 km;
- ekrany przy drogach wojewódzkich o łącznej długości 1,59 km.

Koszt budowy tych ekranów szacowany jest na ok. 232,68 mln zł.

Wyznaczono także celowość zastosowania ok. 382 km nawierzchni o obniżonej hałaśliwości, w celu poprawy klimatu akustycznego na terenach narażonych na ponadnormatywny hałas, na których zastosowanie ekranowania nie jest konieczne lub niewskazane:

- nawierzchnie o obniżonej hałaśliwości na drogach krajowych o łącznej długości 262,63 km;
- nawierzchnie o obniżonej hałaśliwości na drogach wojewódzkich o łącznej długości 129,27 km.

Koszt zastosowania nawierzchni o obniżonej hałaśliwości szacowany jest na ok. 216,18 mln zł.

W pierwszej kolejności należy realizować działania na odcinkach, dla których wskazano priorytet bardzo wysoki ze względu na lokalizację przedszkoli, obiektów służby zdrowia, opieki społecznej i socjalnej a także budynków mieszkalnych, w których największa liczba mieszkańców narażona jest na wysokie poziomy hałasu. Bardzo ważnym środkiem pomagającym ograniczyć nadmierny hałas jest utrzymywanie nawierzchni drogi w dobrym stanie. Pozwala to zmniejszyć emisję hałasu, a więc jego wartość już w momencie powstawania, co przyczynia się do wymiernego zmniejszenia obszarów objętych nadmierną emisją. Kolejnym ważnym

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

obszarem działań jest właściwe planowanie przestrzenne. Nie należy dopuszczać do powstawania nowych budynków mieszkalnych na terenach objętych przekroczeniami dopuszczalnego poziomu hałasu. Od strony dróg, jeśli jest taka możliwość, należy lokować budynki ekranujące zabudowę mieszkalną – sklepy, budynki użyteczności publicznej.

Na terenie Oświęcimia położony jest odcinek drogi wojewódzkiej DW933 o długości 2,55 km. Droga biegnie przez następujące miejscowości: Brzeszcze, Oświęcim, Libiąż, Chrzanów (w gminach m. Brzeszcze, Oświęcim, m. Oświęcim, Chelmek, m. Libiąż, m. Chrzanów).

Tabela 26-1. Tereny, na których przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałas zlokalizowane w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej DW933 na odcinku Chrzanów - Brzeszcze.

Lp.	Kilometraż początku	Kilometraż końca	Gmina	Zakres naruszeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu	Pow. obsz. przekroczeń [km ²]	Liczba mieszk. na obsz. przekroczeń	Priorytet
6	73+300	75+850	m. Oświęcim	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w strefie wskaźnika L _{dwn} o wartości 68 – 75 dB. Budynki na tym odcinku w większej odległości od drogi znajdują się w zasięgu hałasu o poziomie przekraczającym wartości dopuszczalne.	0,036	864	średni

Na terenie Oświęcimia położony jest odcinek drogi wojewódzkiej DW948 o długości 1,9 km. Biegnie przez następujące miejscowości: Oświęcim, Łęki, Bielany, Nowa Wieś, Kęty (w gminach Kęty, Oświęcim, m. Oświęcim).

Tabela 28-1. Tereny, na których przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałas zlokalizowane w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej DW948 na odcinku Oświęcim - Kęty.

Lp.	Kilometraż początku	Kilometraż końca	Gmina	Zakres naruszeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu	Pow. obsz. przekroczeń [km ²]	Liczba mieszk. na obsz. przekroczeń	Priorytet
1	0+000	1+900	m. Oświęcim	Pierwsza linia zabudowy znajduje się w strefie wskaźnika L _{dwn} o wartości 68 – 75 dB. Budynki	0,163	11253	bardzo wysoki

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

				na tym odcinku w większej odległości od drogi znajdują się w zasięgu hałasu o poziomie przekraczającym wartości dopuszczalne.			
--	--	--	--	---	--	--	--

Analiza akustyczna wskazuje na potrzebę zastosowania zabezpieczeń akustycznych na analizowanej drodze, gdyż istnieją przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźników L_{dwn} i L_n . Należy mieć jednak na uwadze, iż z powodów ekonomicznych i często technicznych w chwili obecnej nie ma możliwości posadowienia ekranów akustycznych w miejscach, gdzie byłoby to zalecane z punktu widzenia ochrony przed hałasem. Posadowienie samych ekranów akustycznych, bez modernizacji danego odcinka drogi (umożliwiającego między innymi likwidację zbyt częstych przerw w ekranach ograniczających ich skuteczność, zapewnienia miejsca na posadowienie ekranów z jednoczesnym zachowaniem funkcjonalności drogi, w tym także związanej także z ruchem pieszych) jest jedynie półśrodkiem. W pierwszej kolejności na newralgicznych odcinkach proponuje się wymianę nawierzchni na nawierzchnię o obniżonej hałaśliwości. Po realizacji założeń Programu należy dokonać ponownej oceny jakości klimatu akustycznego oraz przewidzieć na jej podstawie dalsze działania naprawcze lub ustanowienie obszarów ograniczonego użytkowania, tam, gdzie stwierdzony zostanie brak możliwości technicznych ograniczenia hałasu.

Czas realizacji zaproponowanych działań naprawczych został wyznaczony do roku 2033. Zakłada się, że w pierwszym okresie obowiązywania niniejszego programu, tj. do roku 2017, powinny zostać zrealizowane zadania określone dla terenów objętych priorytetem bardzo wysokim, do roku 2025 - priorytetem wysokim. Działania te nie powinny jednak kolidować z przewidzianymi na przedmiotowym odcinku modernizacjami i powinny być prowadzone dopiero po zakończeniu okresów gwarancyjnych udzielonych na wykonane wcześniej prace. Prace przeprowadzone na niniejszym odcinku objęte są gwarancją do 03.07.2015 r. Planowanie przyszłych modernizacji powinno uwzględniać założenia Programu Ochrony przed Hałasem. Działania naprawcze dla tych dróg zostały zaproponowane w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego.

Tabela 28-2. Zestawienie proponowanych działań naprawczych (minimalnych środków technicznych) dla drogi wojewódzkiej DW948 na odcinku Oświęcim -Kęty.

Lp.	Kilometraż początku	Kilometraż końca	Długość [m]	Gmina	Działania naprawcze	Szacunkowy koszt [tys. zł]	Obsz. Poprawy klimatu akust. [km ²]
1	0+000	1+620	1620	Oświęcim	Szczelna nawierzchnia o	729	0,075

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

					obniżonej hałaśliwości o skuteczności ok. 3 dB		
--	--	--	--	--	---	--	--

Tabela 26-2. Zestawienie proponowanych działań naprawczych (minimalnych środków technicznych) dla drogi wojewódzkiej DW933 na odcinku Chrzanów-Brzeszcze.

Lp.	Kilometra z początku	Kilometra z końca	Długość [m]	Gmina	Działania naprawcze	Szacun kowy koszt [tys. zł]	Obsz. Poprawy klimatu akust. [km ²]
3	73+360	76+750	3 390	Oświęcim	Szczelna nawierzchnia o obniżonej hałaśliwości o skuteczności ok. 3 dB	1 525,5	0,006

Hałas kolejowy.

Dodatkowo Miasto Oświęcim stanowi ważny węzeł kolejowy z połączeniami krajowymi i międzynarodowymi: Czechowice-Dziedzice, Katowice, Kraków, Trzebinia, Praga, Wiedeń, Żylin. Układ komunikacji kolejowej wpływa na dogodne połączenia z Górnym Śląskiem oraz Krakowem. Leży na przecięciu trzech linii kolejowych, które mają duże znaczenie dla powiązań zewnętrznych miasta, a są to:

- Oświęcim –Mysłowice –Katowice (linia kolejowa nr 138),
- Zebrzydowice –Czechowice-Dziedzice –Oświęcim –Trzebinia (linia kolejowa nr 93),
- Oświęcim –Zator –Kraków (linia kolejowa nr 94 –obecnie zawieszona).

Transport kolejowy w obsłudze miasta pełni póki co rolę drugoplanową

- przebieg linii kolejowych jest peryferyjny, po jego obrzeżach, a układ kolejowy na terenie miasta praktycznie nie jest wykorzystywany w ruchu pasażerskim ani towarowym. Kursujące tu pociągi zasadniczo służą skomunikowaniu miejscowości położonych poza Oświęcimiem z tym miastem, w tym obsłudze ruchu turystycznego. Czynnione są jednak prace na rzecz uruchomienia Szybkiej Kolei Regionalnej na linii Oświęcim –Tychy, która stanowiła będzie alternatywę dla coraz bardziej zatłoczonej drogi krajowej nr 44. Trwa modernizacja odcinka z Tychów do Bierunia, a przygotowany projekt zakłada następnie przedłużenie szybkiej kolei do Oświęcimia.

Planowany przejazd szynobusem między Tychami a Oświęcimiem może w ten sposób zająć maksymalnie pół godziny. Ponadto, obecnie trwają prace związane z modernizacją linii kolejowej nr 93 na odcinku Trzebinia –Oświęcim. W inwestycję zaangażowanych jest sześć samorządów: Chrzanów, Trzebinia, Libiąż, Chelmek oraz Miasto i Gmina Wiejska Oświęcim. Inwestycja powinna się zakończyć w 2016r. Najbardziej odczuwalny jest hałas w sąsiedztwie torowisk. Ze względu reorganizację kolejnictwa liczba pociągów jest ograniczana z roku na rok. Wobec tego hałas pochodzący z transportu kolejowego też powinien być redukowany. Jednak nie bez znaczenia jest w tym przypadku stan techniczny taboru kolejowego. Zła kondycja finansowa PKP nie pozwala na bieżące konserwacje torów, stąd powstający hałas

jest bardziej uciążliwy, mimo, iż występuje rzadziej. Rozwiązaniem byłoby zastosowanie nowoczesnych zestawów kołowych i hamulcowych jak też nowe rozwiązania torowiska ograniczające hałas i drgania. Brak badań klimatu akustycznego wzdłuż linii kolejowych na terenie miasta nie pozwala obiektywnie ocenić natężenia hałasu.

Hałas lotniczy

Najbliższymi dla Oświęcimia portami lotniczymi są:

- ☐ Port lotniczy Kraków-Balice – oddalony o około 60 km (drugi co do wielkości pod względem obsługi pasażerów port lotniczy w Polsce),
- ☐ Port lotniczy Katowice -Pyrzowice – około 60 km od Oświęcimia, stanowiące największe porty lotnicze w południowej Polsce.

Hałas niezorganizowany

Do źródeł hałasu niezorganizowanego zaliczyć można hałas związany z turystyką i rekreacją oraz wypoczynkiem i rozrywkami. Miasto Oświęcim jest miejscem o walorach turystycznych, krajoznawczych, wycieczki turystyczne, rowerowe, w sezonie przyciągają wielu turystów. W związku z tym bez znaczenia jest hałas, jaki w tym czasie emitowany jest przez większą ilość samochodów pojawiających się na gminnych drogach.

5. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych.

Pola elektromagnetyczne (PEM) ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych, co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 nr 192 poz. 1883) są ustalone zróżnicowane poziomy pól elektromagnetycznych dla:

- terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową - do 50Hz
- miejsc dostępnych dla ludności – do 300Hz

Według ustawy Prawo ochrony środowiska prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia emitującego pola elektromagnetyczne, które są:

- Stacjami elektroenergetycznymi lub napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV,
- instalacjami radiokomunikacyjnymi, radionawigacyjnymi lub radiolokacyjnymi, emitującymi pola elektromagnetyczne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitującymi pola elektromagnetyczne częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz,

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

są obowiązani do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Do kompetencji wójtów, burmistrzów należy preferowanie i kontrolowanie zgodności lokalizacji nowych instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne z Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego.

Charakterystyka i ocena stanu aktualnego.

Źródła pola elektromagnetycznego można podzielić na naturalne występujące w przyrodzie oraz sztuczne, które powstają wraz z rozwojem przemysłu w tym telekomunikacji. Głównymi instalacjami emitującymi pola elektromagnetyczne są:

- linie przesyłowe wysokiego, średniego i niskiego napięcia oraz stacje transformatorowe,
- instalacje radiokomunikacyjne, takie jak:
 - stacje bazowe telefonii komórkowej,
 - stacje radiowe i telewizyjne.

Miasto Oświęcim zasilane jest w energię elektryczną poprzez stacje na GPZ w Zasolu oraz w GPZ w Klucznikowicach.

Przez obszar miasta Oświęcim przebiegają sieci elektroenergetyczne średniego, niskiego i wysokiego napięcia. Największe znaczenie z punktu widzenia zdrowia i życia mieszkańców powiatu mają sieci wysokiego napięcia.

Corocznie sieć energetyczna jest rozbudowywana, dobudowywane są nowe odcinki sieci napowietrznej linii energetycznej i stacje transformatorowe zarówno wysokiego jak i niskiego napięcia.

Na podstawie danych zawartych w aktualizacji Programu ochrony środowiska dla powiatu oświęcimskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020 stwierdzono, że na terenie Miasta Oświęcim źródłem elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego są następujące urządzenia: anteny nadawcze stacji bazowych telefonii komórkowej, przekaźniki radiowe i telewizyjne oraz urządzenia radionawigacyjne i radiolokacyjne:

- Oświęcim, ul. Fabryczna, na maszcie Play – dwa urządzenia,
- Oświęcim, ul. Kolbego 12, na maszcie T-Mobile - 2szt,
- Oświęcim, ul. Chemików 1, na kominie firmy chemicznej Dwory,
- Oświęcim, ul. Chemików 1, na budynku biurowym D-10 – trzy urządzenia,
- Oświęcim, ul. Chemików 3,
- Oświęcim, ul. Śniadeckiego 22, na schronie przeciwlotniczym – dwa urządzenia,
- Oświęcim, ul. Żwirki i Wigury 11-25, na bloku mieszkalnym – dwa urządzenia,
- Oświęcim, Rynek Główny 16, na dachu budynku – dwa urządzenia,
- Oświęcim, ul. Bałandy 1, na kominie,
- Oświęcim, ul. Garbarska 1, na maszcie na budynku ZOZ,
- Oświęcim, ul. Szarych Szeregów 4, na dachu bloku,
- Oświęcim, ul. Powstańców Śląskich 16, na dachu hotelu Glob – dwa urządzenia,

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

- Oświęcim, ul. Leszczyńskiej 9, na maszcie na budynku,
- Oświęcim, ul. Chemików 31,

Od 2008 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi monitoring pól elektromagnetycznych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221 poz. 1645).

VI. ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA MATERIAŁAMI, WODĄ I ENERGIĄ.

1. Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność.

Postępowanie mające za celu zmniejszenia wykorzystania surowców, wody i energii na jednostkę produktu są to działania przyczyniające się do zmniejszenia materiałochłonności, wodochłonności i energochłonności.

Działania dążące w kierunku racjonalizowania użytkowania wód powinny objąć wszystkie dziedziny gospodarki korzystające z wód przede wszystkim poprzez zastosowanie najlepszych dostępnych technik produkcji głównie w większych przedsiębiorstwach produkcyjnych funkcjonujących na terenie miasta. Celem takich działań jest zmniejszenie ilości zużywanej wody, a także ograniczenie ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do odbiorników.

Materiałochłonność to wielkość nakładów materiałowych poniesionych na wytworzenie określonych dóbr użytkowych, wyznaczana przez ilość materiału zużytego na wytworzenie określonej wartości użytkowej. Zmniejszenie materiałochłonności pozwoli na uzyskanie większych korzyści gospodarczych poprzez zmniejszenie nakładów na produkcję, a także poprawę jakości życia mieszkańców poprzez ograniczenie wykorzystania zasobów naturalnych i ochronę środowiska.

Bardzo istotnym elementem jest zagospodarowywanie wycofanych z użytkowania substancji i materiałów niebezpiecznych oraz wdrażanie najlepszych dostępnych technik (BAT) zmniejszających materiałochłonność i odpadowość produkcji oraz poprawiających efektywność ekonomiczną procesów wytwórczych.

Zmniejszenie wodochłonności w działaniach związanych z gospodarką wodno-ściekową realizowane jest przez:

- zmniejszenie strat wody,
- modernizację ujęć,
- modernizację sieci wodociągowej,
- edukację ekologiczną.

Racjonalizacja zużycia wody w gospodarstwach domowych powinna polegać przede wszystkim na ograniczeniu marnotrawstwa wody, stosowaniu wodooszczędnej aparatury czerpalnej i sprzętu gospodarstwa domowego, dalszego rozwoju wykonywania pomiarów zużycia wody, a także podejmowaniu działań w celu ograniczenia strat w systemach dystrybucji wody.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Głównym kierunkiem działań nieinwestycyjnych w zakresie zmniejszenia wodochłonności produkcji jest prowadzenie szeroko pojętej edukacji ekologicznej dla wszystkich gałęzi produkcji, a także mieszkańców miasta.

W zakresie działań inwestycyjnych powinno się promować:

- zamknięte obiegi wody w przemyśle,
- wodooszczędne technologie produkcji,
- przedsięwzięcia modernizacyjne w systemach zaopatrzenia w wodę ukierunkowane na zmniejszenie strat wody.

Na terenie miasta Oświęcim największym zakładem produkcyjnym wykorzystującym największą ilość wody na cele produkcyjne jest SYNTHOS S.A. Spółka ta posiada uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarki wodnej oraz przestrzega wszystkich reguł i standardów ochrony środowiska określonych normami prawa międzynarodowego. Firma posiada wdrożony Zintegrowany System Zarządzania, dzięki czemu stała się jednym z najbardziej nowoczesnych i bezpiecznych ekologicznie przedsiębiorstw przemysłu chemicznego w Europie. W trosce o zachowanie wymogów ekologicznych spółka prowadzi stałą kontrolę wpływu produkcji chemicznej na stan otaczającego ją środowiska.

Poniżej w tabeli przedstawiono analizę zużycia wody w mieście Oświęcim na potrzeby przemysłu.

Zapotrzebowanie wody	Jednostka dam ³ *	2009	2010	2011	2012	2013
Zużycie wody na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej	dam ³	166,7	159,3	156,9	150,2	155,8
Pobór wód podziemnych	dam ³	1 413	1 485	1 321	1 283	1 329
Pobór wód powierzchniowych	dam ³	1 080	1 071	1 110	1 157	982
Zakup wody razem	dam ³	0	0	0	0	0
Zakup wody z wodociągów komunalnych na cele produkcyjne	dam ³	0	0	0	0	0

*1dam³ (dekametr sześcienny) = 1000 m³

Jak wynika z zestawienia systematycznie spada zużycie wody na cele przemysłu, co w głównej mierze spowodowane jest wymianą starych technologii produkcji na nowe wodooszczędne.

W poniższej tabeli zawarte są dane odnośnie zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej w tym ludności w gospodarstwach domowych w Oświęcimiu w latach 2009-2013.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Jednostka administracyjna	Przeznaczenie wód	jednostka	2009	2010	2011	2012	2013
Miasto Oświęcim	Ogółem sprzedaż dla odbiorców z Miasta Ośw.	dam ³ /rok	1 802,3	1 778,4	1 733,1	1 706,5	1 700,6
	Odbiorcy prowadzący działaln. gospodarczą		166,7	159,3	156,9	150,2	155,8
	Eksploatacja sieci wodociągowej		138,4	158,4	143,8	149,8	139,8
	Gospodarstwa domowe		1 480,8	1 464,0	1 437,2	1 415,6	1 403,6

Jak wynika z powyższego zestawienia ilość zużycia wody zarówno w przemyśle jak i w gospodarstwach domowych systematycznie spada. Wiele wody wykorzystywanej jest do eksploatacji sieci wodociągowej. Spada również zużycie wody przypadającej na jednego mieszkańca, co może świadczyć o bardziej racjonalnym korzystaniu wodą w gospodarstwach domowych.

Tabela - Zużycie wody w gospodarstwach domowych w mieście Oświęcim.

Zużycie wody	Jednostka	2009	2010	2011	2012	2013
Na 1 mieszkańca	m3	36,7	36,6	36,4	36,2	36,1
Na 1 korzystającego/ odbiorcę	m3	539,3	519,1	497,5	481,1	472,1

Energochłonność ujmuje się jako relację wielkości zużycia energii w procesie produkcyjnym w przemyśle czy gospodarce w odniesieniu do odpowiedniej wielkości produkcji, w której uczestniczy ta energia, czyli inaczej jako relację nakładów do efektów. O poziomie energochłonności decydują głównie:

- struktura gałęziowa przemysłu,
- stosowane technologie wytwarzania,
- ceny energii,
- jakość produkcji.

Działaniom w zakresie zmniejszenia energochłonności powinno towarzyszyć kontynuowanie przedsięwzięć zmieniających sposób zaspokajania istniejących potrzeb energetycznych. Zmianom powinna podlegać przede wszystkim struktura wykorzystania nośników energii w kierunku zwiększenia udziału energii elektrycznej w ogólnym zużyciu energii. Zwiększenie udziału produkcji energii z gazu w miejsce węgla, zwiększenie wykorzystane węgla o większej wartości energetycznej, a także wzrostu udziału w produkcji energii elektrycznej i ciepłej z energetycznych nośników

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

odnawialnych (energia wody i wiatru, energia geotermalna, energia słoneczna, energia z biomasy) oraz pochodzących z odpadów. Dla zmniejszenia energochłonności niezbędna jest wymiana urządzeń o niskiej sprawności na nowe zużywające mniej energii elektrycznej.

W zakresie zaopatrzenia w wodę temu celowi służą modernizacje ujęć wody, stacji uzdatniania, pompowni i hydroforni, a także wymiana odcinków sieci wodociągowej znajdujących się w złym stanie technicznym, która będzie wpływać na zmniejszenie ilości strat wody.

Realizowane w ramach modernizacji obiektów termomodernizacje, polegające na ociepleniu dachów i ścian obiektów kubaturowych, modernizacji systemów ogrzewania, wymianie źródła ciepła, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej również przyczyniają się do zmniejszenia energochłonności przez zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną.

Aktualnie na terenie miasta Oświęcim w trakcie realizacji jest zadanie pn.: „Termomodernizacja budynków oświatowych na terenie Oświęcimia”. W ramach tego zadania zostanie przeprowadzona termomodernizacja 10 budynków oświatowych, zostanie dokonana wymiana instalacji c.o. w 8 placówkach i modernizacja instalacji w 2 placówkach.

Obecnie na podstawie uchwał Rady Miasta Oświęcim z dnia 30 stycznia 2013r.:

- Nr XXXI/602/13 w sprawie zasad przyznawania osobom fizycznym dotacji ze środków budżetu Miasta Oświęcim na wymianę starych i nieekologicznych źródeł ciepła na nowe ekologiczne źródła grzewcze w ramach ograniczenia niskiej emisji dla miasta Oświęcim z późn. zm.,
 - Nr XXXI/603/2013 w sprawie zasad przyznawania osobom fizycznym dotacji z budżetu Miasta Oświęcim na zakup i montaż kolektorów słonecznych w ramach ograniczania niskiej emisji dla Miasta Oświęcim z późn. zm.,
- udzielane są dotacje mieszkańcom Miasta z własnych środków budżetowych.

2. Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych.

Rozwój energetyki odnawialnej został zaplanowany w „Strategii rozwoju energetyki odnawialnej”, przyjętej przez Sejm w dniu 23 sierpnia 2001 r., w dokumentach „Polityka energetyczna Polski do roku 2025” (dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 4 stycznia 2005 r.) oraz „Program dla elektroenergetyki” – (dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 28 marca 2006 r.). Plany wykorzystania odnawialnych zasobów energii zostały wskazane jako działania priorytetowe.

Jednym z głównych celów polityki energetycznej Polski jest zapewnienie trwałego zaopatrzenia w energię, który spełniałby wymogi związane z ochroną środowiska przy jednoczesnym wzroście gospodarczym.

Celem strategicznym polityki państwa jest takie zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii (OZE), aby w bilansie energii pierwotnej jej udział wyniósł 14% w roku 2020.

Aktualnie małopolska zajmuje 4 miejsce w wykorzystaniu OZE w skali Polski, dostarczając 9% krajowej produkcji energii z OZE (przy ok. 6% pow. kraju), głównie

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

pochodzącej z elektrowni wodnych i geotermii. Coraz więcej takiej energii pochodzi z zastosowania kolektorów słonecznych, a niewielki procent ze spalania biomasy (trociny) w tradycyjnych elektrowniach ciepłych i gospodarstwach indywidualnych i wreszcie wykorzystania energii wiatru.

Na terenie całego województwa małopolskiego występują korzystne warunki do wykorzystania energii słonecznej do produkcji ciepłej wody użytkowej. Działania w zakresie zrównoważonego rozwoju przynoszącego efekty ekologiczne – energetyczne powinny być kierowane na produkcję energii „ekologicznie czystej” ze źródeł odnawialnych, to jest wykorzystujących naturalne źródła, jakimi są energia spiętrzeń wodnych, promieniowania słonecznego, wód geotermalnych, biomasy i wiatru.

Troska o środowisko, ziemię i klimat wymaga świadomego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów paliw pierwotnych i energii. Produkcja prądu z energii słonecznej, termomodernizacja budynków, efektywne korzystanie ze sprzętów elektrycznych, stosowanie efektywnego, energooszczędnego oświetlenia to nie tylko korzyść dla środowiska, ale także realne obniżenie wysokości rachunków - a więc korzyść dla odbiorców.

Prognozuje się, iż w najbliższych latach wzrastać będzie wykorzystanie biomasy, energii słonecznej i siły wiatru, co wynika z rosnących cen tradycyjnych nośników energii elektrycznej i aby zmniejszyć ryzyko dewastacji walorów przyrodniczych zasadnym jest wykorzystywanie energii słońca do ogrzewania wody użytkowej, a także biomasy do ogrzewania budynków mieszkalnych.

Coraz popularniejsze w ostatnich latach stało się wykorzystanie energii słonecznej do ogrzewania ciepłej wody użytkowej w gospodarstwach domowych. W ramach realizacji PONE mieszkańcy mają możliwość uzyskania dofinansowania ze środków gminnych i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie na montaż kolektorów słonecznych, a także na wymianę starych nieekologicznych kotłów.

Analizując dotychczasowe wykorzystanie energii odnawialnej na terenie miasta Oświęcim można stwierdzić, iż według indywidualnych możliwości przedsiębiorcy i mieszkańcy w miarę posiadanych i otrzymywanych środków finansowych korzystają z energii niekonwencjonalnej.

Sytuacja w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii powinna się poprawiać wraz z rozwojem technologicznym. Zwiększająca się sprawność urządzeń oraz wzrost możliwości produkcyjnych powodują sukcesywny spadek cen urządzeń, co korzystnie odbija się na cenach całych systemów polepszając wskaźniki finansowe.

Miasto Oświęcim w dniu 25 marca 2014r. zawarło umowę nr 3/WOŚ/2014 z Powiatem Oświęcimski - Starostwem Powiatowym w sprawie udzielenia dotacji ze środków budżetu powiatu do projektu realizowanego w ramach konkursu grantowego pt. „Wykorzystanie źródeł energii odnawialnej szansą powiatu oświęcimskiego na poprawę jakości powietrza” - edycja II- 2014.

W ramach pozyskanych środków zostało zrealizowanych 7 wniosków związanych z zakupem i montażem kolektorów słonecznych sfinansowanych z budżetu Miasta

Oświęcim oraz Starostwa Powiatowego w ramach dotacji na kwotę 33 863,40 zł oraz 3 wnioski pokryte w całości ze środków budżetu Miasta Oświęcim na kwotę 13 000 zł.

Harmonogram działań w tym zakresie znajduje się w rozdziałach gospodarka wodna oraz ochrona powietrza.

3. Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy.

Charakterystyka zagrożenia powodziowego na terenie miasta Oświęcim.

Według Prawa wodnego powódź to czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych.

Główne zagrożenie powodziowe jest wywoływane dużą prędkością płynącej wody i jej energią, która powoduje niszczenia ciężkiej zabudowy koryt (opaski, mury, progi), a także budowli nad korytem rzek, takich jak kładki, mosty i in.

Miasto Oświęcim pod względem hydrograficznym należy w całości do zlewni Wisły. Rzeki tego terenu zalicza się do rzek o reżimie wyrównanym, z wezbraniem wiosennym (roztopowym) i letnim (opadowym) oraz gruntowo-deszczowo-śnieżnym zasilaniem.

Wisła na teren województwa małopolskiego wpływa w okolicy wodowskazu Pustynia. Wodowskaz Pustynia zlokalizowany jest w dorzeczu Wisły w 0,5 kilometrze rzeki Wisły zamyka zlewnię o powierzchni 3912,0 km². Wodowskaz znajduje się w profilu mostu drogowego na trasie Oświęcim - Chrzanów. Źródła Wisły oraz część źródłkowa jej dorzecza znajdują się poza granicami województwa. Poniżej profilu Pustynia na odcinku około 22 km do Wisły uchodzi Soła, która zwiększa przepływ Wisły o około 59%. Soła jest prawobrzeżnym karpackim dopływem Wisły. Powierzchnia zlewni Soły wynosi 1375 km². Źródła Soły znajdują się na wysokości 766 m n.p.m. na wschodnim zboczu Sołowego Wierchu. Soła uchodzi do Wisły na wysokości 266 m n.p.m. Długość rzeki wynosi 90 km. Około 90% powierzchni zlewni Soły znajduje się w Beskidach (Beskid Żywiecki), stąd też jej reżim jest reżimem rzeki górskiej. Bieg Soły można podzielić na dwa zasadnicze odcinki. Bieg górny, o wyraźnym reżimie rzeki górskiej, rozpoczyna się w obszarze źródłkowym, a kończący w profilu cofkowym zbiornika retencyjnego Tresna. Długość biegu górnego wynosi 41,5 km. Średni spadek Soły w jej górnym biegu wynosi około 10%. Pomiędzy górnym i dolnym biegiem Soły znajduje się kaskada czterech zbiorników retencyjnych: na górze Żar, Tresna, Porąbka i Czaniec. Jedną z funkcji zbiorników jest funkcja ochrony przeciwpowodziowej. Bieg dolny Soły stanowi odcinek od zapory zbiornika Czaniec do jej ujścia do Wisły. Długość odcinka dolnego wynosi 48,5 km a spadek biegu dolnego 2,4%. Dolny bieg Soły pozostaje pod wyraźnym wpływem gospodarki wodnej prowadzonej na zbiornikach Kaskady Soły.

Soła jest rzeką bardzo niebezpieczną, o dużym potencjale powodziowym ustępującym jedynie Dunajcowi. Wezbrania na Sole występują głównie w miesiącach letnich i charakteryzują się dużą gwałtownością oraz stosunkowo krótkim czasem

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

trwania. Zbiorniki Kaskady Soły w znacznym stopniu zmniejszają zagrożenie powodziowe wywołane przez wezbrania Soły występujące w jej górnym biegu. Na terenie miasta Oświęcim działa 1 spółka zrzeszona w Związku Spółek Wodnych w Oświęcimiu, ul. Strzelecka 3, 32-600 Oświęcim.

Opracowane przez RZGW w Krakowie mapy terenów zalewowych pozwolą na prowadzenie rygorów lokalizacyjnych oraz stworzy podstawy do opracowania programu ochrony przed powodzią terenów narażonych na podtapianie.

Stan urządzeń melioracji wodnych na terenie powiatu oświęcimskiego

Bardzo wiele szkód powstałych w wyniku powodzi i podtopień na terenie województwa małopolskiego spowodowanych jest źle działającą siecią odwadniającą. Wiele rowów i urządzeń melioracyjnych jest zaniedbanych, pozbawionych okresowej konserwacji i w efekcie zarośniętych lub zanieczyszczonych odpadami. Nagminne jest zasypywanie fragmentów rowów przy budowie przejazdów do pojedynczych posesji lub budowanie przepustów rurowych o zbyt małej średnicy. Wielu mieszkańców nie rozumie zagrożenia, jakie stwarzają sobie, blokując przepływ w rowach i kanałach odwadniających. Stan zaniedbań obiektów i urządzeń melioracji wodnej szczegółowej na terenie województwa małopolskiego wyraźnie wskazują na tendencję zwiększania się w województwie powierzchni użytków rolnych, z urządzeniami melioracji wodnej wymagającymi odbudowy lub modernizacji, co negatywnie koresponduje z faktem zmniejszania się obszaru objętego melioracją szczegółową i ilością środków przeznaczanych na jej utrzymanie.

Utrzymanie czystości i drożności rowów melioracyjnych pozostających w administracji Gminy Miasto Oświęcim wykonywane jest w ramach umowy, której przedmiotem jest eksploatacja sieci kanalizacji opadowej łącznie z jej uzbrojeniem oraz konserwacja rowów otwartych i piaskowników pozostających w administracji gminy.

W części dotyczącej konserwacji rowów, zakres przedmiotu umowy obejmuje w szczególności bieżącą konserwację rowów otwartych o łącznej długości 8.589 mb, 3 szt. piaskowników, polderu o powierzchni 1.716 m² zlokalizowanego na os. Stare Stawy oraz przepustów pod drogami.

Na terenie miasta Oświęcim występują następujące urządzenia melioracji wodnych szczegółowych:

Urządzenia melioracji szczegółowej na terenie miasta Oświęcim		Długość (mb)	Ujście
1	Rów melioracyjny Mostki	1.100	kanal lateralny – rz. Wisła
2	Rów melioracyjny Stawki	1.400	do kanalizacji opadowej
3	Rów melioracyjny Kapio	680	ród Stawki
4	Rów melioracyjny Grabowiec	1.450	rowy na terenie gminy Oświęcim – Bagienko – potok Macocha – rz. Wisła

VII. SUBSTANCJE CHEMICZNE W ŚRODOWISKU I POWAŻNE AWARIE.

Działalność podmiotów branży przemysłowej niesie ze sobą wysokie ryzyko wystąpienia awarii prowadzących do skażenia chemicznego lub zagrożenia dla zdrowia i życia pracowników. Unia Europejska stworzyła zatem dokument wskazujący sposoby przeciwdziałania i zarządzania ryzykiem w zakładach przemysłowych uznanych za niebezpieczne lub o podwyższonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Dyrektywa SEVESO jest dokumentem obowiązującym na terenie UE od 1982 roku. W trakcie kilkudziesięciu lat obowiązywania dokumentu, poddawany był on kilku zmianom. Ostatnia znacząca modyfikacja zapisów dyrektywy została przeprowadzona w 2012 roku. W związku z tymi zmianami obowiązująca do tej pory Dyrektywa SEVESO II została zastąpiona nowszą wersją dokumentu - Dyrektywą SEVESO III.

Dyrektywa 2012/18/UE, zwana również Dyrektywą SEVESO III, została przyjęta 4 lipca 2012 roku, a zapisane w niej postanowienia zmieniły i zastąpiły wcześniejsze zapisy zawarte w Dyrektywie SEVESO II (Dyrektywa Rady 96/82/WE z 9 grudnia 1996 r.). Głównym celem wprowadzenia nowej Dyrektywy jest podniesienie poziomu ochrony przed wypadkami w sektorze gospodarującym substancjami niebezpiecznymi. Ponadto nowa Dyrektywa wprowadza zmiany w klasyfikacji substancji niebezpiecznych, które są spójne z obecnie obowiązującym na terenie Unii Europejskiej Globalnym Zharmonizowanym Systemem Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów (CLP).

SEVESO III zmienia nie tylko sposób klasyfikacji mieszanin i substancji chemicznych, ale również m.in. poszerza listę substancji o dodatkowe 14 pozycji oraz uzupełnia pozycję „produkty ropopochodne” o „ciężki olej opałowy”. W przypadku substancji, które pokrywają się w obydwu wykazach, wartości progowe zostały niezmiennione. Wykaz substancji, decydujących o uznaniu zakładu za niebezpieczny wraz z wartościami progowymi został zamieszczony w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 roku (Dz. U. z 2013 r. poz. 1479).

Dyrektywa SEVESO III ma zastosowanie do każdego zakładu, gdzie substancje niebezpieczne mają zastosowanie w co najmniej jednej instalacji, z wyłączeniem dotyczącym:

- zakładów, instalacji lub obiektów magazynowych o charakterze wojskowym;
- zagrożeń spowodowanych promieniowaniem jonizującym generowanym przez substancje;
- transportu drogowego, kolejowego, wodnego śródlądowego, morskiego lub powietrznego niebezpiecznych substancji i związanego z tym procesem tymczasowego ich magazynowania;
- transportu niebezpiecznych substancji za pośrednictwem rurociągów, włączając do tej grupy pompownie znajdujące się poza obszarem zakładów;
- poszukiwania, wydobywania i przetwarzania kopalin w kopalniach i kamieniołomach, włączając do tej grupy wydobywanie za pomocą odwiertów oraz eksploatację morskich kopalin, np. węglowodorów;
- magazynowania gazu w podziemnych obiektach morskich;
- składowisk odpadów, w tym jednostek składowujących odpady pod ziemią.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

Dyrektywa SEVESO III klasyfikuje zakłady przemysłowe według poziomu ryzyka wystąpienia w nich awarii przemysłowej. Jednostki te dzielą się na:

- zakłady o podwyższonym ryzyku wystąpienia awarii oraz
- zakłady o wysokim ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Na powyższe grupy Dyrektywa SEVESO III nakłada różne rodzaje obowiązków operacyjnych i sprawozdawczych. Zakłady o podwyższonym ryzyku muszą dokonać zgłoszenia o prowadzonej działalności do odpowiedniego organu Państwowej Straży Pożarnej oraz muszą stworzyć i wdrożyć politykę zapobiegania poważnym awariom. Zakład o wysokim ryzyku poza tymi dokumentami ma obowiązek przygotowywania raportu o niebezpieczeństwie i planów operacyjno-ratowniczych, które również są przedkładane odpowiednim instytucjom. Dyrektywa SEVESO III w swoich zapisach nakłada również obowiązek informacyjny na państwa członkowskie UE i zakłady funkcjonujące na terenie tych krajów. W praktyce oznacza to, że każde z państw członkowskich musi zainteresowanym odbiorcom dostarczać informacje o właściwym postępowaniu w przypadku awarii prowadzącej do skażenia. Zapis ten wpływa na poszerzenie wiedzy obywateli Unii Europejskiej o zagrożeniach skażenia i właściwym postępowaniu w takich przypadkach. Wprowadzona zmiana wpływa również na działalność zakładów, gdyż poszerza zakres prowadzonej przez nie polityki informacyjnej. W pierwszej kolejności, zgodnie z postanowieniami dyrektywy SEVESO III, prowadzący zakład ma obowiązek przesłania do odpowiedniego organu Państwowej Straży Pożarnej zgłoszenia o przechowywaniu przez zakład substancji niebezpiecznych. Zgłoszenie to w myśl ustawy Prawo Ochrony powinno nastąpić co najmniej 30 dni przed zakończeniem budowy nowego zakładu lub w terminie 3 miesięcy od dnia zakwalifikowania zakładu do grupy zakładów o wysokim lub podwyższonym ryzyku awarii przemysłowej. Każda zmiana w procesie produkcji, sposobie stosowania lub składowania substancji chemicznych na terenie zakładu powinna również być zgłoszona w terminie 14 dni przed wprowadzeniem planowanej zmiany.

Zarówno zakłady o podwyższonym, jak i wysokim ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej muszą przygotować i wdrożyć Politykę zapobiegania poważnym awariom. Dokument ten powinien zostać przygotowany w sposób, który gwarantuje zachowanie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska. Opracowana polityka powinna zawierać ponadto informacje takie jak:

- cele i zasady działania prowadzącego zakład,
- role i odpowiedzialność kierownictwa,
- zaangażowanie na rzecz stałej poprawy w zakresie kontroli zagrożeń.

Polityka zapobiegania poważnym awariom musi zostać sporządzona w formie pisemnej i powinno się poddawać ją okresowym przeglądom. Dodatkowo, przynajmniej raz na 5 lat polityka ta powinna zostać zaktualizowana i przesłana do odpowiednich organów nadzoru państwowego, tj. organu Państwowej Straży Pożarnej oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Wdrożenie niniejszej polityki może zostać dokonane za pomocą systemu zarządzania bezpieczeństwem i organizacji zakładu lub innego systemu zarządzania adekwatnego do miary ryzyka działalności jednostki.

Każdy z zakładów, który został zakwalifikowany do grupy zakładów o dużym ryzyku jest zobowiązany do przygotowania i wdrożenia raportu o bezpieczeństwie, który będzie stanowił integralną część ogólnego systemu zarządzania zakładem. System

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

bezpieczeństwa powinien być poddawany okresowym przeglądom i wymagana jest jego aktualizacja przynajmniej co 5 lat. W przypadku wystąpienia awarii w zakładzie, przegląd raportu powinien zostać wykonany również po zaistnieniu awarii.

Raport o bezpieczeństwie powinien zawierać:

- określenie obowiązków pracowników odpowiedzialnych za działania na wypadek awarii przemysłowej,
- określenie programu szkoleniowego oraz zapewnienie szkoleń dla pracowników z obszaru zarządzania ryzykiem wystąpienia awarii przemysłowej,
- procesy monitorowania zagrożeń,
- analizę działań w przypadku wystąpienia zdarzeń nieprzewidzianych (awarii, zmian w procesie przemysłowym itp.).

Raport o bezpieczeństwie powinien zostać przedstawiony właściwemu organowi Państwowej Straży Pożarnej oraz Wojewódzkiemu Inspektoratowi Ochrony Środowiska w terminie 1 roku od dnia zakwalifikowania zakładu do grupy zakładów o dużym ryzyku lub w terminie 30 dni przed zakończeniem robót budowlanych w przypadku nowego zakładu przemysłowego.

Zakłady o dużym ryzyku w myśl dyrektywy SEVESO III powinny również sporządzać plany operacyjno-ratownicze, które następnie należy dostarczyć do komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej. Działanie to powinno zostać zrealizowane w terminie 1 roku od zakwalifikowania zakładu do grupy zakładów o dużym ryzyku lub w terminie 30 dni przed dniem uruchomienia zakładu przemysłowego w przypadku nowej inwestycji.

Plany operacyjno-ratownicze powinny zawierać w sobie informacje dotyczące środków przewidzianych do zastosowania w zakładzie w celu zapobiegania awarii w jednostce. Nie rzadziej niż co 3 lata prowadzący zakład powinien poddawać analizie sporządzony plan operacyjno-ratowniczy, jak również obowiązkowe jest przećwiczenie jego realizacji.

Istotną zmianą, jaka została wprowadzona przez Dyrektywę SEVESO III, jest obowiązek nakładany na każde z państw członkowskich dotyczący planowania regularnych kontroli zakładów, w których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia awarii przemysłowej. Jeśli zakład przemysłowy został zakwalifikowany do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii, rutynowa kontrola powinna odbywać się przynajmniej raz w roku. Jeśli natomiast zakład uznany został za jednostkę o podwyższonym ryzyku awarii przemysłowej, kontrole muszą odbywać się nie rzadziej niż co 3 lata.

Należy tutaj również wspomnieć, że zapisy zawarte w Ustawie z 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (artykuł 269) nakładają na organ odpowiedzialny za kontrolę zakładów o wysokim i podwyższonym ryzyku obowiązek kontroli w odstępach najwyżej rocznych. Oznacza to, że w odniesieniu do zakładów o podwyższonym ryzyku są one bardziej restrykcyjne, niż te płynące z Dyrektywy SEVESO III i nie ulegną zmianie po 1 czerwca 2015 roku.

Kontrole zakładów o podwyższonym i wysokim poziomie ryzyka przemysłowego przeprowadzane są przez inspektorów Straży Pożarnej, zgodnie z opracowanym planem czynności kontrolno - rozpoznawczych. Terminy planowanych w zakładach kontroli nie powinny jednocześnie zależeć od terminów dostarczanych przez zakłady raportów o bezpieczeństwie lub innej przedstawionej dokumentacji. Przeprowadzona

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2020 roku.

kontrola winna umożliwiać wykazanie prowadzącemu zakład, że realizowana przez niego działalność jest spójna z polityką przeciwdziałania awariom przemysłowym Unii Europejskiej. Przede wszystkim w trakcie kontroli analizie poddawane jest to, czy: prowadzący zakład podjął niezbędne środki służące zapobieganiu poważnym awariom w związku z różnymi rodzajami działalności zakładu, prowadzący zakład może wykazać, że opracował działania mające na celu minimalizowanie skutków zaistniałej awarii zarówno w obrębie zakładu, jak i poza nim, dane i informacje zawarte w raporcie o bezpieczeństwie są adekwatne do warunków panujących w zakładzie, udostępniane są publiczne informacje sprzyjające budowaniu otwartej polityki informacyjnej zakładów o podwyższonym i wysokim ryzyku wystąpienia awarii przemysłowych.

Prowadzone kontrole mają za zadanie wykazać spójność lub brak spójności rzeczywistej polityki zakładu z polityką przyjętą w dokumentach dostarczonych do powiatowego lub wojewódzkiego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej. Bardzo istotne jest zatem prowadzenie wewnętrznych audytów obowiązującego systemu zarządzania bezpieczeństwem w zakładzie. Pozytywny wynik takiego audytu z dużym prawdopodobieństwem zapewnia bowiem, że raport z zewnętrznej kontroli zakładu dokonany przez inspektora straży pożarnej nie wykaże żadnych uchybień w prowadzonej działalności.

Dyrektywa SEVESO III nakłada na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia w przepisach skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji, które będą miały zastosowanie w przypadku naruszenia krajowych przepisów stworzonych w oparciu o postanowienia dyrektywy SEVESO III. Przewidziane kary będą każdorazowo nakładane na podmioty, które nie będą należycie wywiązywały się z obowiązku utrzymywania właściwej polityki zarządzania ryzykiem awarii przemysłowej lub będą uchylały się od tego obowiązku, np. poprzez niezgłoszenie działalności do stosownego organu Państwowej Straży Pożarnej.

Do dnia 1 czerwca 2015 roku Państwa przynależące do Unii Europejskiej zostały zobowiązane do implementacji przepisów ustawodawczych, wykonawczych i administracyjnych związanych z zastąpieniem Dyrektywy SEVESO II Dyrektywą SEVESO III. Jest to również data graniczna dla dopasowania działań zakładów przemysłowych do wymagań Dyrektywy. Należy tutaj wspomnieć, że zmiany wprowadzone przez Dyrektywę (między innymi rozszerzenie zbioru związków niebezpiecznych) mogą wpłynąć na zaklasyfikowanie jednostki do grupy zakładów o podwyższonym ryzyku awarii lub do grona zakładów niebezpiecznych. Każda organizacja funkcjonująca w branży przemysłowej powinna zatem ponownie zweryfikować swój wpływ na środowisko w celu sprawdzenia, w grupie jakich przedsiębiorstw się znajduje i jakim obowiązkom w myśl Dyrektywy SEVESO III podlega.

Według Polityki ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 głównym zadaniem, po przyjęciu przez Sejm ustawy o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych oraz niektórych innych ustaw, jest przygotowanie aktów wykonawczych do znowelizowanej ustawy w celu pełnej implementacji do polskiego prawa przepisów rozporządzenia REACH i innych aktów wspólnotowych. Zagrożenia chemiczne i pożarowe wynikają głównie z gęstości zaludnienia, charakteru zabudowy i stopnia uprzemysłowienia. Na zagrożenia pożarowe wpływa sąsiedztwo lokalizacji budynków i występowanie w nich palnych

elementów konstrukcyjnych (stropy, więźba dachowa, schody i pokrycia dachów) oraz magazynowane środki i materiały łatwopalne (paliwo, smary, farby, oleje, tworzywa chemiczne, tarcica, opał itp.).

Obowiązki związane z awariami przemysłowymi spoczywają głównie na prowadzącym zakład o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia awarii oraz na organach Państwowej Straży Pożarnej, a także wojewodzie. Zakłady takie zazwyczaj przynoszą wiele korzyści dla lokalnej społeczności, zapewniają zatrudnienie, utrzymanie, są motorem rozwoju i wspierają inicjatywy społeczne. Jednakże z uwagi na charakter prowadzonej działalności, są także źródłem potencjalnego zagrożenia.

Na terenie miasta Oświęcim aktualnie funkcjonuje jeden zakład dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej – SYNTHOS Dwory 7 Sp. z o.o.

Ewidencją poważnych awarii przemysłowych zajmuje się Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie.

Komendant Powiatowy PSP w ramach czynności kontrolno – rozpoznawczych co najmniej raz w roku w zakładzie stwarzającym ryzyko poważnej awarii ustala spełnienie wymogów bezpieczeństwa – takie kontrole w okresie sprawozdawczym były przeprowadzane i nie wykazały nieprawidłowości.

VIII. PRZYJĘTE CELE I PRIORYTETY W STOSUNKU DO POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA.

1. Ochrona przyrody i krajobrazu.

Identyfikacja potrzeb.

Zachowanie ciągłości lokalnych i ponadlokalnych „korytarzy” i „węzłów” ekologicznych (kompleksy leśno – wodne, zabytkowe założenia zieleni parkowej i inne elementy krajobrazu kulturowego), wyznaczenie obszarów dla rozwoju funkcji rekreacyjno – wypoczynkowych, nowe obiekty i obszary chronione – to główne wskaźniki osiągnięcia stanu docelowego w dziedzinie ochrony przyrody i krajobrazu. Dla ochrony całości dziedzictwa przyrodniczego miasta Oświęcim oraz kształtowania systemu terenów zieleni należy podjąć następujące działania:

- utrzymanie walorów i funkcji obszarów objętych ochroną prawną,
- tworzenie terenów zieleni urządzonej (skwery, zieleńce); zagospodarowanie zielenią otoczenia gminnych obiektów użyteczności publicznej oraz rewitalizacja wybranych cennych zespołów i założeń zieleni w obiektach zabytkowych do celów rekreacyjno –wypoczynkowych,

Wskazane do ochrony w formach przewidzianych w ustawie o ochronie przyrody fragmenty miasta Oświęcim pełnią przede wszystkim rolę lokalnych węzłów i korytarzy ekologicznych. W stosunku do niektórych ekosystemów warunkiem zachowania wysokich walorów jest wprowadzenie ochrony czynnej (dotyczy cennych zbiorowisk roślinności lęgowej, obszarów nieleśnych) w sytuacji, bowiem zaniechania tradycyjnego użytkowania niektórych typów zbiorowisk bardzo szybko dochodzi do wycofywania się np. gatunków słabych konkurencyjnie, a często należących jednocześnie do grupy gatunków ginących.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015 -2018 z perspektywą do 2020 roku.

Cele i zadania środowiskowe do roku 2018 i do roku 2020.

Cel	Cele długoterminowe do roku 2020	Cel	Cele krótkoterminowe do roku 2018	Nr zadania	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.D	Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem bio- i georóżnorodności oraz krajobrazu	1.D.1	Ochrona, rozwój i uporządkowanie systemu obszarów chronionych na terenie Powiatu Oświęcimskiego	1.D.1.A	Utrzymanie walorów i funkcji obszarów oraz obiektów objętych ochroną prawną	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie, Miasto Oświęcim
				1.D.1.B	Ochrona dolin rzecznych a także potoków i mniejszych cieków wodnych, jako korytarzy migracyjnych zwierząt	Marszałek Województwa Małopolskiego, RZGW w Krakowie, RDOŚ w Krakowie, Powiat Oświęcimski, Miasto Oświęcim
2.D	Zagospodarowanie zielenią terenów antropogenicznych	2.D.1	Kształtowanie polityki przestrzennej respektującej wartości przyrodnicze i krajobrazowe	2.D.1.A	Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjne - konserwacyjne zieleni przydrożnej	RDOŚ w Krakowie, Powiat Oświęcimski, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie, GDDKiA, Miasto Oświęcim
3.D	Wzrost świadomości ekologicznej w społeczeństwie	3.D.1	Poszerzenie wiedzy o środowisku przyrodniczym miasta	3.D.1.A	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	Powiat Oświęcimski, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie, lokalne stowarzyszenia Ekologiczne, Miasto Oświęcim
4.D	Opieka nad bezdomnymi zwierzętami	4.D.1	Ochrona zwierząt	4.D.1.A	Budowa schroniska dla bezdomnych zwierząt	Miasto Oświęcim

Harmonogram zadań w zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego.

Nr zadania	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem [PLN] tys.
1.D.1.A	Utrzymanie walorów i funkcji obszarów oraz obiektów objętych ochroną prawną	2015	2020	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie,	Ochrona walorów przyrodniczych	Brak danych
1.D.1.B	Ochrona dolin rzecznych a także potoków i mniejszych cieków wodnych, jako korytarzy migracyjnych zwierząt	2015	2020	Marszałek Województwa Małopolskiego, RZGW w Krakowie, RDOŚ w Krakowie, Powiat Oświęcimski,	Ochrona bioróżnorodności	Brak danych
2.D.1.A	Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjne – konserwacyjne zieleni przydrożnej	2015	2020	RDOŚ w Krakowie, Powiat Oświęcimski, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie, GDDKiA, Miasto Oświęcim	Ochrona bioróżnorodności	27 300
3.D.1.A	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	2015	2020	Powiat Oświęcimski, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie, lokalne stowarzyszenia Ekologiczne, Miasto Oświęcim	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	Wydatki bieżące
4.D.1.A	Budowa schroniska dla bezdomnych zwierząt	2015	2020	Miasto Oświęcim	Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom	2 000

2. Ochrona powierzchni ziemi.

Identyfikacja potrzeb.

Z przyrodniczego punktu widzenia duże znaczenie ma zachowanie zróżnicowania biologicznego oraz obecne małoskalowe formy dominujące w krajobrazie, nie mniej jednak by gospodarstwa mogły konkurować z tymi większymi powinny być prowadzone z zachowaniem Dobrych Praktyk Rolniczych współpracując ze sobą.

Cele i zadania środowiskowe do roku 2018 i do roku 2020.

Cel	Cele długoterminowe do roku 2020	Cel	Cele krótkoterminowe do roku 2018	Nr zadania	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1Z	Ochrona gleb przed degradacją, rekultywacja terenów zdegradowanych i przemysłowych	1.Z.1	Przeciwdziałanie degradacji gleb przez czynniki antropogeniczne	1.Z.1.A	Prowadzenie działalności edukacyjnej obejmującej mieszkańców w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i ograniczania ich powstawania	Miasto Oświęcim

Harmonogram zadań w zakresie ochrony powierzchni ziemi.

Nr zadania	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem [PLN] tys.
1.Z.1.A	Prowadzenie działalności edukacyjnej obejmującej mieszkańców w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i ograniczania ich powstawania	2015	2020	Miasto Oświęcim	Ograniczenie uciążliwości odpadów	6,0

3. Gospodarka zasobami geologicznymi.

Identyfikacja potrzeb.

W ustawie Prawo ochrony środowiska, ustawie o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie oraz ustawie Prawo geologiczne i górnicze dokonano regulacji dotyczących ochrony zasobów środowiskowych pod względem szkód i odpowiedzialności za działania naprawcze, a także ochrony złóż kopalin, wód podziemnych i innych składników środowiska w związku z wykonywaniem prac geologicznych i wydobywaniem kopalin.

Zapewniono ochronę złóż kopalin, która polega na tym, że podejmujący eksploatację złóż kopalin lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

Użytkownicy złóż powinni prowadzić eksploatację w sposób niezagrożający środowisku, w miarę możliwości powierzchnię ziemi narażoną na osiadania i deformacje nieciągłe na bieżąco rekultywować, a niecki obniżeniowe zalewane wodą odwadniać.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015 -2018 z perspektywą do 2020 roku.

Cele i zadania środowiskowe do roku 2018 i do roku 2020.

Cel	Cele długoterminowe do roku 2020	Cel	Cele krótkoterminowe do roku 2018	Nr zadania	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1G	Ochrona zasobów złóż przez oszczędne i zrównoważone gospodarowanie	1.G.1	Racjonalne gospodarowanie zasobami surowców mineralnych	1.G.1.A	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin poprzez zwiększenie zastosowania nowoczesnych technologii wydobywczych	Przedsiębiorstwa posiadające koncesję na eksploatację kopalin

Harmonogram zadań w zakresie gospodarowanie zasobami geologicznymi.

Nr zadania	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem [PLN] tys.
1.G.1.A	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin poprzez zwiększenie zastosowania nowoczesnych technologii wydobywczych	2015	2020	Przedsiębiorstwa posiadające koncesję na eksploatację kopalin	Ograniczenie negatywnego wpływu górnictwa na środowisko	Brak danych

4. Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy.

Identyfikacja potrzeb.

Stan urządzeń i obiektów melioracji wodnej szczegółowej na terenie Oświęcimia świadczy, że podejmowane są skuteczne działania w celu prawidłowego ich utrzymania, a także zapewnione są środki finansowe na ten cel.

Wszystkie przedsięwzięcia w zakresie przeciwdziałania skutkom powodzi można podzielić na czynne i bierne. Do działań biernych należą m.in.:

- współpracujący z istniejącą i planowaną siecią IMGW, system ostrzeżeń gwarantujący mieszkańcom i użytkownikom terenów zalewowych możliwie szybkie powiadomienie o nadchodzącym zagrożeniu,
- wyposażenie drużyn ratowniczych w specjalistyczny sprzęt niezbędny do efektywnego prowadzenia akcji przeciwpowodziowej, w tym wyposażenie magazynów ochrony przeciwpowodziowej,
- opracowanie bazy informacyjnej dla utrzymywania i projektowania systemu ochrony przed powodzią,

Do działań aktywnych należą:

- bieżące remonty budowli regulacji rzek i potoków,
- bieżące remonty, stała konserwacja i renowacja przepustów, rowów i innych urządzeń odprowadzających wodę lub zabezpieczających odpływ,
- wycinka drzew i krzewów w korytach cieków, co przeciwdziała podnoszeniu się poziomu zwierciadła wód odpływowych oraz niszczeniu mostów i brzegowych
- ubezpieczenia dróg,

Za działania związane z ochroną przeciwpowodziową odpowiada, zgodnie z ustawą Prawo wodne, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej (RZGW). Z jego inicjatywy jest opracowanie projektu planu ochrony przeciwpowodziowej w regionie wodnym. RZGW są również odpowiedzialne za prowadzenie działań informacyjnych i koordynację w razie powodzi lub suszy na podległym terenie.

Ochronę przed powodzią prowadzi się zgodnie z planami ochrony przeciwpowodziowej na obszarze kraju, planami ochrony przeciwpowodziowej regionu wodnego, a w szczególności przez:

- zachowanie i tworzenie wszelkich systemów retencji wód, budowę i rozbudowę zbiorników retencyjnych, suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz polderów przeciwpowodziowych;
- racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
- funkcjonowanie systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze oraz hydrosferze;
- kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, budowanie oraz utrzymywanie wałów przeciwpowodziowych, a także kanałów ulgi.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015 -2018 z perspektywą do 2020 roku.

Cele i zadania środowiskowe do roku 2018 i do roku 2020.

Cel	Cele długoterminowe do roku 2020	Cel	Cele krótkoterminowe do roku 2018	Nr zadania	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.K	Minimalizacja zagrożeń spowodowanych klęskami powodzi	1.K.1	Zwiększenie retencyjności zlewni oraz poprawa stanu technicznego urządzeń zabezpieczenia przeciwpowodziowego	1.K.1.A	Utrzymanie i eksploatacja wód i urządzeń wodnych będących w administracji Małopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie	Gminy Powiatu Oświęcimskiego, Marszałek Województwa Małopolskiego,, Miasto Oświęcim
				1.K.1.B	Ochrona przed powodzią w zlewni Soły	Gminy Powiatu Oświęcimskiego, RZGW Kraków, Miasto Oświęcim

Harmonogram zadań w zakresie ochrony przed powodzią i suszą.

Nr zadania	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem [PLN] tys.
1.K.1.A	Utrzymanie i eksploatacja wód i urządzeń wodnych będących w administracji Małopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie	2015	2020	Gminy powiatu oświęcimskiego, Marszałek Województwa Małopolskiego,, Miasto Oświęcim	Ochrona mieszkańców i ich mienia	Brak danych
1.K.1.B	Ochrona przed powodzią w zlewni Soły	2015	2020	Gminy powiatu oświęcimskiego, RZGW Kraków, Miasto Oświęcim		Brak danych

5. Ochrona powietrza.

Identyfikacja potrzeb

Przeprowadzona analiza stanu zanieczyszczenia powietrza wykazała, że na terenie powiatu oświęcimskiego w celu zmniejszenia emisji i imisji wskazane są działania dążące do poprawy czystości atmosfery. W związku z zaostrzeniem się przepisów ochrony środowiska oraz w interesie mieszkańców działania te należałoby przeprowadzić w następujących kierunkach poprzez wdrożenie niżej wymienionych celów:

- systematyczna poprawa jakości powietrza na obszarze gmin powiatu
- opracowanie planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz jego sukcesywne wdrażanie
- opracowanie i wdrożenie strategii zmniejszania stężenia pyłów drobnych PM 2,5, PM10 oraz ozonu przyziemnego w powietrzu.
- zwiększenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii.
- wspieranie i promocja ekologicznych nośników energii
- wymiana konwencjonalnie opalanych pieców węglem na ogrzewania gazowe lub inne przyjazne środowisku nośniki energii zarówno w obiektach publicznych, jak mieszkaniach prywatnych (realizacja programu ograniczenia niskiej emisji),
- wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- wspieranie i promowanie korzystania z materiałów energooszczędnych w budownictwie przez mieszkańców,
- kontynuowanie prac termomodernizacyjnych na terenie miasta,
- intensyfikację działań związanych z modernizacją dróg.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015 -2018 z perspektywą do 2020 roku.

Cele i zadania środowiskowe do roku 2018 i do roku 2020.

Cel	Cele długoterminowe do roku 2020	Cel	Cele krótkoterminowe do roku 2018	Nr zadania	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1P	Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez skuteczną redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza	1.1.P	Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji z procesów spalania paliw do celów grzewczych, ograniczenie niskiej emisji, zmniejszenie zapotrzebowania na energię	1.1.P.A	Termomodernizacja miejskich obiektów użyteczności publicznej	Miasto Oświęcim
				1.1.P.B	Budowa i modernizacja sieci ciepłowniczych i zewnętrznych instalacji odbiorczych wraz z przyłączami do nowych odbiorców	Administratorzy sieci ciepłowniczych
				1.1.P.C	Promocja ekologicznych nośników energii	Miasto Oświęcim
		1.2.P	Poprawa jakości powietrza poprzez poprawienie warunków ruchu drogowego na terenie powiatu	1.2.P.A	Polepszenie standardu nawierzchni dróg, chodników, parkingów	GDDKiA, Wojewódzki Zarząd Dróg, Powiat Oświęcimski, Miasto Oświęcim
				1.2.P.B	Rozbudowa systemu komunikacji zbiorowej	Miasto Oświęcim
		1.3.P	Poprawa jakości powietrza poprzez prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza	1.3.P.A	Prowadzenie edukacji ekologicznej młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu	Miasto Oświęcim

Harmonogram zadań w zakresie ochrony powietrza.

Nr zadania	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem [PLN] tys.
1.1.P.A	Termomodernizacja budynków oświatowych na terenie Oświęcimia	2015	2016	Miasto Oświęcim	Ograniczenie emisji ze spalania niskiej jakości paliw – ekologicznych paliw	3 876
1.1.P.B	Budowa i modernizacja sieci ciepłowniczych i zewnętrznych instalacji odbiorczych wraz z przyłączami do nowych odbiorców	2015	2020	Administratorzy sieci ciepłowniczych,		7 500
1.2.P.A	Polepszenie standardu nawierzchni dróg, chodników, parkingów	2015	2020	Miasto Oświęcim		5 700
1.2.P.B	Rozbudowa systemu komunikacji zbiorowej	2015	2020	Miasto Oświęcim		10 340
1.1.P.E	Dotacja do zmiany starego systemu ogrzewania węglowego na proekologiczne (wymiana kotłów na paliwa ekologiczne: gaz, biomasa, olej)	2015	2017	Miasto Oświęcim		2 100
1.1.P.E	Dotacja na zakup i montaż kolektorów słonecznych	2015	2017	Miasto Oświęcim	Zwiększenie świadomości ekologicznej	Wydatki bieżące
1.3.P.A	Prowadzenie edukacji ekologicznej młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu	2015	2020	Miasto Oświęcim		Wydatki bieżące
1.1.P.C	Promocja ekologicznych nośników energii	2015	2020	Miasto Oświęcim		Wydatki bieżące

6. Gospodarka wodno-ściekowa.

Identyfikacja potrzeb

Podstawowym działaniem jest likwidacja lub ograniczenie oddziaływania źródeł zanieczyszczenia wód powierzchniowych – punktowych, obszarowych i liniowych.

Należy również propagować konieczność włączania nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej oraz budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, na których obecnie nie przewiduje się budowy sieci kanalizacyjnej.

W zakładach przemysłowych należy promować wprowadzanie zamkniętych obiegów wody jako elementu pozwalającego na ograniczenie zrzutu zanieczyszczonych wód do środowiska, a także zmiany technologii, poprawę stanu zakładowych sieci wodociągowych, itp.

W zakresie ochrony wód podziemnych jednym ze sposobów ochrony biernej będzie przestrzeganie zasad ustalonych dla stref i obszarów ochronnych ujęć wód podziemnych, na których obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie korzystania z wody i użytkowania gruntów. Strefa ochrony bezpośredniej (grupa bezwzględnie obowiązujących nakazów) ma na celu eliminację zagrożenia powstającego w związku z ujęciem wody.

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK) wyznacza m.in. działania inwestycyjne w zakresie gospodarki ściekowej. Aby zrealizować określone cele zawarte w KPOŚK niezbędne są działania w zakresie:

- rozbudowy i modernizacji istniejących oczyszczalni ścieków,
- budowy nowych oczyszczalni ścieków,
- modernizacji istniejących i budowy nowych odcinków kanalizacji,
- modernizacji istniejących i budowy nowych ujęć i stacji uzdatniania wody,
- modernizacji istniejących i budowy nowych odcinków sieci wodociągowej

Ponadto należy wspierać działania z zakresu uporządkowania i modernizacji gospodarki ściekowej w zakładach przemysłowych – działania te realizowane będą poprzez budowę urządzeń podczyszczających ścieki przed ich zrzutem do kanalizacji miejskiej, wprowadzanie zamkniętych obiegów wody, technologiczne wykorzystanie ścieków oraz wspieranie i egzekwowanie programów racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej. Zadanie te będą finansowane przez podmioty gospodarcze.

Na terenach zurbanizowanych należy dążyć do uporządkowania gospodarki wodami opadowymi, w szczególności wspierać działania zmierzające do likwidacji dopływów powierzchniowych zanieczyszczeń do wód z dróg (szczególnie w okresie zimy i jesieni, gdy używa się środków chemicznych do likwidacji śliskości pośniegowej).

Ograniczenie ilości zanieczyszczeń niesionych w spływach opadowych powinno następować w sposób możliwie naturalny, najlepiej przez wpuszczenie wód opadowych do kanalizacji ogólnospławnej, a tam gdzie jest to możliwe do kanalizacji deszczowej zakończonej separatorem. Bardzo istotne jest, aby wzdłuż ulic sadzona była zieleni, która nie dopuści do wymywania gruntu z niezagospodarowanych terenów. Separatory substancji ropopochodnych są niezbędne na stacjach benzynowych, myjniach, przy warsztatach samochodowych i wszędzie tam gdzie mogą wystąpić spływy deszczu z olejami napędowymi i benzyną.

Rozbudowa istniejącego systemu odprowadzenia wód opadowych powinna uwzględnić następujące zalecenia:

- wykorzystanie istniejących rowów melioracyjnych i ich pojemności retencyjnej,
- systematyczne czyszczenie rowów melioracyjnych (np. usuwanie odpadów i innych naleciałości, koszenie roślinności zarastającej rowy),
- naprawa istniejącego systemu kanalizacji deszczowej, ogólnospławnej i sanitarnej.

Racjonalizacja użytkowania wody będzie realizowana zgodnie z hierarchią ważności wykorzystania wód przez różnych użytkowników gospodarczych. W pierwszej kolejności realizowane są potrzeby gospodarki komunalnej (woda pitna), a następnie przemysłu spożywczego wymagającego wody wysokiej jakości, rolnictwa (w celu nawadniania użytków rolnych i pojenia zwierząt) oraz przemysłu.

W celu ograniczenia strat wody należy systematycznie dokonywać przeglądu i konserwacji sieci wodociągowej, prowadząc niezbędne remonty i modernizacje poszczególnych odcinków.

W Rozporządzeniu Nr 4/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej W Krakowie z dnia 16 stycznia 2014 r. zostały określone szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód, wynikające z ustalonych celów środowiskowych.

W celu ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami, wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych musi uwzględniać konieczność zaniechania lub stopniowego eliminowania emisji do wód powierzchniowych substancji priorytetowych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

W celu ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami, wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych nie może wpływać na elementy stanu fizykochemicznego i biologicznego wód w żadnej jednolitej części wód powierzchniowych, w stopniu pogarszającym klasyfikację jednolitej części wód powierzchniowych, przeprowadzoną zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W celu ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami, wprowadzanie ścieków, z wyłączeniem wód opadowych i roztopowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. c ustawy Prawo wodne, do wód powierzchniowych o stanie gorszym od dobrego wymaga zastosowania najlepszych dostępnych technik (BAT) gwarantujących minimalizację stężeń substancji zanieczyszczających w ściekach odprowadzanych do tych wód.

W celu ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami, wprowadzanie ścieków do ziemi musi uwzględniać konieczność zaniechania lub stopniowego eliminowania emisji substancji priorytetowych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

W celu ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami, wprowadzanie ścieków do ziemi w obrębie jednolitych części wód podziemnych nie może pogarszać elementów fizykochemicznych wód podziemnych, ani nie może zagrażać osiągnięciu celów środowiskowych określonych dla JCWPd.

W celu osiągnięcia lub zachowania dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód powierzchniowych planowane korzystanie z wód musi uwzględniać wymogi ciągłości morfologicznej.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015 -2018 z perspektywą do 2020 roku.

Cele i zadania środowiskowe do roku 2018 i do roku 2020.

Cel	Cele długoterminowe do roku 2020	Cel	Cele krótkoterminowe do roku 2018	Nr zadania	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.W	Ochrona zasobów i poprawa stanu wód podziemnych i powierzchniowych	1.W.1	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i deszczowej	1.W.1.A	Wparcie finansowe dla gospodarstw realizujących zadanie w zakresie przyłączenia do kanalizacji oraz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, na obszarze którym brak jest kanalizacji.	Miasto Oświęcim
				1.W.1.B	Sukcesywna modernizacja i budowa systemów kanalizacji opadowej wraz z urządzeniami podczyszczającymi.	Miasto Oświęcim,
				1.W.1.C	Modernizacja przyłączy kanalizacyjnych.	Miasto Oświęcim,
				1.W.1.D	Budowa, rozbudowa i modernizacja komunalnych oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacyjnych zgodnie z planem przyjętym w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK).	Miasto Oświęcim, Synthos Dwory Sp. z o.o., MPOŚ, PWiK
		1.W.2	Ograniczenie strat wody związanych z przesyłem i poprawa zaopatrzenia ludności w wodę	1.W.2.A	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania	Miasto Oświęcim, PWiK
				1.W.2.B	Zapewnienie wszystkim mieszkańcom odpowiedniej jakości wody do picia.	Miasto Oświęcim, PWiK
		1.W.3	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	1.W.3.A	Ustanowienie obszarów ochronnych dla głównych zbiorników wód podziemnych oraz stref ochrony ujęć wód podziemnych.	PWiK
				1.W.3.B	Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych i racjonalne gospodarowanie wodą.	Miasto Oświęcim, PWiK
				1.W.3.C	Edukacji ekologiczna w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem.	Miasto Oświęcim, PWiK

Harmonogram zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Nr zadania	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane Koszty ogółem [PLN] tys.
1.W.1.A	Wparcie finansowe dla gospodarstw realizujących zadanie w zakresie przyłączenia do kanalizacji oraz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, na obszarze którym brak jest kanalizacji.	2015	2020	Miasto Oświęcim	Zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych. Wyeliminowanie skażenia wód powierzchniowych ściekami sanitarnymi	11 000
1.W.1.B	Modernizacja przyłączy kanalizacyjnych.	2015	2020	Miasto Oświęcim,	Zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych	
1.W.1.C	Sukcesywna modernizacja i budowa systemów kanalizacji wraz z urządzeniami podczyszczającymi.	2015	2020	Miasto Oświęcim,	Zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych	
1.W.1.D	Budowa, rozbudowa i modernizacja komunalnych oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacyjnych zgodnie z planem przyjętym w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK).	2015	2020	Miasto Oświęcim, Synthos Dwory Sp. z o.o., MPOŚ, PWiK	Zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych	Brak danych
1.W.2.A	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania	2015	2015	Miasto Oświęcim, PWiK	Dostarczenie mieszkańcom dobrej jakości wody do picia	2 640

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015 -2018 z perspektywą do 2020 roku.

1.W.2.B	Zapewnienie wszystkim mieszkańcom odpowiedniej jakości wody do picia.	2015	2020	Miasto Oświęcim, PWiK	Dostarczenie mieszkańcom dobrej jakości wody do picia	
1.W.3.A	Ustanowienie obszarów ochronnych dla głównych zbiorników wód podziemnych oraz stref ochrony ujęć wód podziemnych.	2015	2015	PWiK	Dostarczenie mieszkańcom dobrej jakości wody do picia	Wydatki bieżące
1.W.3.B	Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych i racjonalne gospodarowanie wodą.	2015	2020	Miasto Oświęcim, PWiK	Zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych	Brak danych
1.W.3.C	Edukacji ekologiczna w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem.	2015	2020	Miasto Oświęcim, PWiK	Podniesienie świadomości ekologicznej	Wydatki bieżące

7. Gospodarka odpadami, w tym odpadami komunalnymi.

Identyfikacja potrzeb w zakresie gospodarki odpadami.

Głównymi celami w zakresie gospodarki odpadami na terenie Miasta Oświęcim jest:

1. doskonalenie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz redukcja strumienia odpadów komunalnych zmieszanych kierowanych na składowisko.

Wzięto pod uwagę konieczność:

- doskonalenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- wydzielania odpadów tzw. surowców wtórnych z odpadów komunalnych zmieszanych z zabudowy wielorodzinnej gdzie nie jest prowadzona selektywna zbiórka,
- wydzielania odpadów wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych,
- wydzielania odpadów budowlano - remontowych ze strumienia odpadów komunalnych,
- wydzielania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
- odzysk i unieszkodliwianie odpadów ulegających biodegradacji wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych,
- doskonalenie systemu selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych,
- doskonalenie istniejących punktów zbierania odpadów komunalnych,
- budowy nowych altan śmietnikowych bądź remont istniejących altan, tak aby w każdej z nich była możliwa selektywna zbiórka odpadów komunalnych.

2. Edukacja ekologiczna

Ważnym elementem jest świadomość ekologiczna społeczeństwa, biorącego aktywny udział w procesie wytwarzania, odbierania i zagospodarowania odpadów. Edukacja ekologiczna jest procesem, którego głównym celem jest ukształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy mieszkańców w sferze konsumpcji, a także właściwego postępowania z nimi. W zakresie gospodarki odpadami świadomość ekologiczna społeczeństwa jest nadal niewystarczająca, dlatego też konieczne jest przeprowadzanie edukacji ekologicznej. Stosuje się dwa rodzaje edukacji ekologicznej:

- formalną obejmującą kształcenie dzieci i młodzieży oraz dorosłych na wszystkich szczeblach kształcenia,
- nieformalną, która stanowi uzupełnienie edukacji formalnej i jest organizowana wspólnie z organizacjami o profilu ekologicznym. Edukacja nieformalna odbywa się poprzez organizowanie imprez, konkursów, wycieczek.

Celem edukacji jest wykształcenie wśród wszystkich grup społecznych odpowiedzialnych i świadomych zachowań w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami, poprzez realizację polityki edukacyjnej i informacyjnej na temat selektywnej zbiórki odpadów i przez to prowadzenie ekologicznego sposobu życia we własnym domu,

- świadome dokonywanie zakupów (minimalizacja wpływu reklam),
- przekonywanie do kupowania rzeczy trwałych,

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015 -2018 z perspektywą do 2020 roku.

- wybieranie towarów bezodpadowych oraz posiadających opakowanie łatwo ulegające całkowitej degradacji lub nadające się do utylizacji,
- rozpowszechnienie wiedzy, dotyczącej możliwości powtórnego wykorzystania odpadów (recykling) oraz wynikających z tego korzyści ekonomicznych,
- wskazywanie konkretnych działań poprawiających efektywność gospodarki odpadami.

Właściwie ukierunkowana edukacja ekologiczna mieszkańców przyczyni się do zwiększenia efektywności prowadzonej selektywnej zbiórki odpadów, co zapewni pozyskanie surowców wtórnych, zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska oraz zmniejszenie szkodliwości tych odpadów.

W dniu 2 maja 2014r. Miasto Oświęcim zorganizowała imprezę pn. „Ekomajówka”. W ramach imprezy prowadzona została akcja „Kwiaty za elektrograty”, w której zebrano 3,17 Mg odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Ponadto prowadzono edukację dotyczącą prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi, w tym odpadami zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Gospodarowanie odpadami komunalnymi według obowiązujących przepisów podlega rocznemu obowiązkowi sprawozdawczości, zarówno na poziomie gminnym, jak i wojewódzkim. Prezydent miasta w terminie do 31 marca przedkłada Marszałkowi Województwa i Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, a Marszałek Województwa do 15 lipca za poprzedni rok kalendarzowy Ministrowi Środowiska sprawozdania, zawierające:

- informacje o masie poszczególnych rodzajów odebranych z obszaru sprawozdawczego odpadów komunalnych oraz sposobie ich zagospodarowania, wraz ze wskazaniem instalacji, do której zostały przekazane odebrane od właścicieli nieruchomości zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- informacje o masie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji: przekazanych do składowania na składowisku odpadów, nieprzekazanych do składowania na składowisku odpadów i sposobie ich zagospodarowania,
- właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne,
- informacje o osiągniętych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- informacje o ilości i rodzaju nieczystości ciekłych odebranych z obszaru z którego jest przedkładana informacja.

Dodatkowo sprawozdania gminne wskazują liczbę właścicieli nieruchomości, którzy zbierają odpady komunalne w sposób niezgodny z regulaminem.

Cele i zadania środowiskowe do roku 2018 i do roku 2020.

Cel	Cele długoterminowe do roku 2020	Cel	Cele krótkoterminowe do roku 2018	Nr zadania	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.0	Minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów	1.1.0	Wzmocnienie optymalizacji, zarządzania, monitoringu i kontroli systemu gospodarki odpadami	1.1.O.A	Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zakupów i wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączanie do procedur zamówień publicznych kryteriów, związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstawaniu odpadów, z pełnym uwzględnieniem obowiązującego prawodawstwa ochrony środowiska	Urzędy administracji publicznej, przedsiębiorcy
				1.1.O.B	Aktualizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest	Miasto Oświęcim
				1.1.O.C	Realizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest (wspieranie działań w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie miasta w miarę możliwości finansowych)	Miasto Oświęcim
				1.1.O.D	Wsparcie działań związanych z gospodarką odpadami na terenie miasta	Miasto Oświęcim
				1.1.O.E	Wsparcie działań organizacyjnych i technicznych oraz edukacja ekologiczna (mająca na celu zwiększenie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów)	Miasto Oświęcim

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015 -2018 z perspektywą do 2020 roku.

				1.1.O.F	Przeprowadzanie kontroli przedsiębiorców w zakresie gospodarowania odpadami	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Krakowie, Starosta Oświęcimski, Marszałek Województwa Małopolskiego,
				1.1.O.G	Prowadzenie kontroli obiektów do odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Krakowie, Marszałek Województwa Małopolskiego, Starosta Powiatu Oświęcimskiego
				1.1.O.H	Rozbudowa systemu gospodarki odpadami	Miasto Oświęcim
				1.1.O.I	Sprawozdania z realizacji zadań w zakresie gospodarowania odpadami (coroczne)	Miasto Oświęcim
		1.2.O	Minimalizacja wytworzonych odpadów oraz sukcesywne zwiększanie udziału odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwiania poza składowaniem	1.2.O.A	Wspieranie w zakresie posiadanych kompetencji poszerzania zakresu selektywnej zbiórki wszystkich grup odpadów i ograniczania ich powstawania	Miasto Oświęcim
				1.2.O.B	Dofinansowanie usuwania płyt z azbestu z pokryć i elewacji budowli	Miasto Oświęcim
				1.2.O.C	Likwidacja tzw. „dzikich” wysypisk”	Miasto Oświęcim
		1.3.O	Podnoszenie świadomości mieszkańców i przedsiębiorców	1.3.O.A	Działalność edukacyjna oraz doskonalenie w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i ograniczania ich powstawania	Miasto Oświęcim

Harmonogram zadań w zakresie gospodarki odpadami.

Nr zadania	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem [PLN] tys.
1.1.O.A	Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zakupów i wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączanie do procedur zamówień publicznych kryteriów, związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstawaniu odpadów, z pełnym uwzględnieniem obowiązującego prawodawstwa ochrony środowiska	2015	2020	Urzędy administracji publicznej, przedsiębiorcy	Kontrola i koordynacja Gospodarki odpadami na terenie Miasta	Koszty administracyjne
1.1.O.B	Aktualizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest.	2018	2020	Miasto Oświęcim	Poprawa czystości środowiska	Wydatki bieżące
1.1.O.C	Realizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest (wspieranie działań w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie miasta)	2015	2020	Miasto Oświęcim	Poprawa czystości środowiska Zmniejszenie ilości odpadów niebezpiecznych na terenie Miasta	Wydatki bieżące

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015 -2018 z perspektywą do 2020 roku.

1.1.O.D	Wsparcie działań związanych z gospodarką odpadami na terenie miasta	2015	2020	Miasto Oświęcim	Poprawa jakości środowiska i warunków życia mieszkańców	Wydatki bieżące
1.1.O.E	Wsparcie działań organizacyjnych i technicznych oraz edukacja ekologiczna (mająca na celu zwiększenie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów)	2015	2020	Miasto Oświęcim	Poprawa jakości środowiska i warunków życia mieszkańców oraz estetyki terenu	Wydatki bieżące
1.1.O.F	Przeprowadzanie kontroli przedsiębiorców w zakresie gospodarowania odpadami	2015	2020	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Krakowie, Marszałek Województwa Małopolskiego, Starosta Powiatu Oświęcimskiego	Poprawa jakości środowiska i warunków życia mieszkańców	Koszty administracyjne
1.1.O.G	Prowadzenie kontroli obiektów do odzysku i unieszkodliwiania	2015	2020	WIOS, Marszałek Województwa Małopolskiego, Starosta Powiatu Oświęcimskiego	Poprawa jakości środowiska i warunków życia mieszkańców	Koszty administracyjne
1.1.O.H	Rozbudowa systemu gospodarki odpadami	2015	2020	Miasto Oświęcim	Poprawa jakości środowiska i warunków życia mieszkańców. Redukcja masy odpadów i ograniczenie ich uciążliwości dla środowiska	18 760
1.1.O.I	Sprawozdania z realizacji zadań w zakresie gospodarowania odpadami (coroczne)	2015	2020	Miasto Oświęcim	Kontrola i koordynacja gospodarki odpadami na terenie miasta	Koszty administracyjne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015 -2018 z perspektywą do 2020 roku.

1.2.O.A	Wspieranie w zakresie posiadanych kompetencji poszerzania zakresu selektywnej zbiórki wszystkich grup odpadów i ograniczania ich powstawania	2015	2020	Miasto Oświęcim	Poprawa jakości środowiska i warunków życia mieszkańców. Redukcja masy odpadów i ograniczenie ich uciążliwości dla środowiska	Wydatki bieżące
1.2.O.B	Dofinansowanie usuwania płyt z azbestu z pokryć i elewacji budowli	2015	2020	Miasto Oświęcim	Poprawa czystości środowiska Zmniejszenie ilości odpadów niebezpiecznych na terenie Miasta	Wydatki bieżące
1.2.O.C	Likwidacja tzw. „dzikich” wysypisk”	2015	2020	Miasto Oświęcim	Ochrona środowiska na terenie miasta	Wydatki bieżące
1.3.O.A	Działalność edukacyjna oraz doskonalenie w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i ograniczania ich powstawania	2015	2020	Miasto Oświęcim	Redukcja masy odpadów i ograniczenie ich uciążliwości dla środowiska	Wydatki bieżące

8. Ochrona hałasu.

Identyfikacja potrzeb

Hałas jest elementem tzw. stresu miejskiego, wpływającym, na jakość życia ludności, zwłaszcza na obszarach zurbanizowanych i uprzemysłowionych. Poprawa jakości środowiska na tych obszarach musi obejmować, oprócz szeregu działań wyszczególnionych w paragrafach dotyczących jakości powietrza i jakości wód działania ukierunkowane na ochronę przed hałasem, zwłaszcza pochodzącym ze środków transportu.

Realizacja celu krótkoterminowego, którym jest zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez jego obniżenie do poziomu obowiązujących standardów winna być poprzedzona dokładnym rozpoznaniem klimatu akustycznego. W pierwszej kolejności, rozpoznaniem klimatu akustycznego należy objąć obszar gdzie skala zagrożenia hałasem jest największa ze względu na stopień urbanizacji i istniejącą sieć dróg oraz główne ciągi komunikacyjne (drogi krajowe). Zarządzający drogą lub linią kolejową zaliczonymi do obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach sporządza, co pięć lat mapę akustyczną terenu, na którym eksploatacja obiektu może powodować przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Przedsięwzięcia, zakłady i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na terenie miasta kształtują klimat akustyczny w swoim otoczeniu.

Cele krótkoterminowe (do 2018 roku) i główne działania w zakresie ochrony przed hałasem to:

- ustalenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wydzielonych terenów pod realizację zorganizowanej działalności inwestycyjnej, zakładów mogących być potencjalnymi źródłami hałasu do środowiska, co umożliwi lokalizację zakładów produkcyjnych i przemysłowych, z dala od terenów mieszkaniowych i turystycznych,
- niedopuszczanie do realizacji inwestycji, które mogą być źródłem dużej emisji hałasu do środowiska ze względu na rodzaj prowadzonej działalności lub technologie produkcji.
- ograniczenie emisji hałasu poprzez inwestycje dot. infrastruktury drogowej:
 - budowa obwodnic,
 - poprawa nawierzchni dróg,
 - optymalizacja płynności ruchu,
 - wprowadzanie systemów pasów zieleni izolacyjnej.

Dokładne rozpoznanie stanu narażenia na hałas jest podstawą podjęcia działań zmierzających do eliminacji lub minimalizacji tego typu zagrożeń. Na bieżąco realizowana modernizacja układów komunikacyjnych (planowana obwodnica Oświęcimia) uznaje się za dążenie do obniżenia emisji hałasu. Są to przede wszystkim działania usprawniające ruch drogowy.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015 -2018 z perspektywą do 2020 roku.

Cele i zadania środowiskowe do roku 2018 i do roku 2020.

Cel	Cele długoterminowe do roku 2020	Cel	Cele krótkoterminowe do roku 2018	Nr zadania	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1H	Podniesienie komfortu akustycznego mieszkańców Miasta	1.H.1	Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców	1.H.1.A	Tworzenie pasów zieleni ochronnej wzdłuż dróg powiatowych, gminnych	Powiat Oświęcimski, Miasto Oświęcim
				1.H.1.B	Budowa, rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego	Powiat Oświęcimski, Miasto Oświęcim
				1.H.1.C	Modernizacja dróg powiatowych, gminnych, wewnętrznych	Powiat Oświęcimski, Miasto Oświęcim

Harmonogram zadań w zakresie ochrony hałasu.

Nr zadania	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane Koszty ogółem [PLN] tys.
1.H.1.A	Tworzenie pasów zieleni ochronnej wzdłuż dróg powiatowych, gminnych	2015	2020	Zarządzający Droga, Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad, Zarząd Dróg Wojewódzkich, Powiat Oświęcimski, Miasto Oświęcim	Ograniczenie emisji hałasu	Wydatki bieżące
1.H.1.B	Budowa, rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego	2015	2020	Powiat Oświęcimski, Miasto Oświęcim	Usprawnienie ruchu komunikacyjnego	406 584
1.H.1.C	Modernizacja sieci dróg powiatowych, gminnych, wewnętrznych	2015	2020	Powiat Oświęcimski, Miasto Oświęcim	Zwiększenie komfortu jazdy i usprawnienie ruchu	5 700

9. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych.

Identyfikacja potrzeb.

Głównym celem w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym jest monitorig występujących pól elektromagnetycznych w środowisku. W celu ograniczenia oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, powinno się przestrzegać następujących zasad:

- unikać lokalizacji nowych budynków mieszkalnych w bliskim sąsiedztwie linii elektroenergetycznych lub stacji transformatorowych wysokiego napięcia;
- wprowadzać w nowoprojektowanych i remontowanych układach energetycznych nowe materiały i technologie wykonawstwa.

W związku z rozwojem systemu usług telekomunikacyjnych na terenie województwa potencjalnie wzrośnie oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego pochodzącego z tego źródła. Dla potrzeb rozwoju sieci telekomunikacyjnych należy uwzględnić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miejsca dla urządzeń teletechnicznej kanalizacji kablowej.

Natomiast w związku z intensywnym rozwojem budownictwa mieszkalnego, wzrastać będzie gęstość linii energetycznych. Linie energetyczne o napięciu 110 kV i wyższych, nie powinny być lokalizowane w sąsiedztwie terenów mieszkalnych.

Zadania na poziomie gminy obejmują:

- preferowanie mało konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego,
- opracowywanie przyszłych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem zagrożeń promieniowaniem niejonizującym.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015 -2018 z perspektywą do 2020 roku.

Cele i zadania środowiskowe do roku 2018 i do roku 2020.

Cel	Cele długoterminowe do roku 2020	Cel	Cele krótkoterminowe do roku 2018	Nr zadania	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna
1.PE	Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego	1.PE.1	Minimalizacja emisji promieniowania niejonizującego do środowiska	1.PE.A	Preferowanie mało konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego	Miasto Oświęcim

Harmonogram zadań w zakresie ochrony przez oddziaływaniami pól elektromagnetycznych.

Nr zadania	Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia planowany	Termin zakończenia planowany	Jednostka odpowiedzialna	Planowane efekty ekologiczne	Planowane koszty ogółem [PLN] tys.
1.PE.A	Preferowanie mało konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego	2015	2020	Miasto Oświęcim	Ochrona zdrowia mieszkańców	Koszty administracyjne

IX. INSTRUMENTY EKONOMICZNE W OCHRONIE ŚRODOWISKA.

Instrumenty ekonomiczne to narzędzia finansowe pośrednio oddziałujące na ceny (podatki, opłaty) lub kształtują ceny w sposób bezpośredni (opłaty usługowe). Ich zadaniem powinno być inspirowanie podmiotów gospodarczych do oszczędnego korzystania z zasobów środowiska, eliminowanie z rynku produktów, których wytwarzanie lub użytkowanie jest uciążliwe dla środowiska, zinternalizowanie kosztów zewnętrznych oddziaływania procesów produkcyjnych na środowiska oraz gromadzenie środków finansowych na przedsięwzięcia ochronne. Instrumenty ekonomiczne umożliwiają nakładanie dodatkowych obciążeń finansowych (opłaty i kary) bądź wspieranie działalności ochronnej podmiotów gospodarczych zanieczyszczających środowisko. Działania takie wpływają bezpośrednio na poziom wyniku finansowego osiąganego przez jednostki gospodarcze. Przepisy prawne w ochronie środowiska a w tym wprowadzające instrumenty ekonomiczne, tworzą w głównej mierze trzy ustawy: Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne oraz ustawa o odpadach. Dla podmiotów gospodarczych oznacza to konieczność uzyskiwania pozwoleń w zakresie wprowadzania do środowiska różnego rodzaju zanieczyszczeń ale przy spełnianiu określonych warunków, co do ilości i rodzaju tych zanieczyszczeń. Warunki te ustalane są decyzjami właściwych organów administracyjnych. Ponadto jako jeden z mechanizmów ochrony środowiska ustawy te wprowadzają instrumenty ekonomiczne. Należą do nich przede wszystkim:

- różnego rodzaju opłaty za korzystanie ze środowiska, zgodnie z terminologią przyjętą przez Prawo Ochrony Środowiska:
 - opłaty za korzystanie z zasobów środowiska, a konkretnie za pobór wód,
 - opłaty za wprowadzenie zmian w środowisku tj. wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, składowanie odpadów,
 - opłaty za usuwanie drzew lub krzewów - uregulowane w ustawie o ochronie przyrody,
 - opłaty za wyłączanie gruntów rolnych lub leśnych z produkcji - uregulowane w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- opłaty produktowe i depozytowe,
- fundusze celowe ochrony środowiska,
- handel emisjami,
- fundusze unijne,
- pomoc publiczna na ochronę środowiska,
- inne instrumenty ekonomiczne.

1. Opłaty za korzystanie ze środowiska.

	Opłaty za wprowadzenie gazów(pyłów) do powietrza	Opłaty za substancje zubożające warwę ozonową	opłaty za wprowadzenie ścieków do wód (ziemi)	Opłaty za składowanie odpadów
Zobowiązani	Przedsiębiorcy oraz osoby fizyczne tylko jeżeli emisja z instalacji wymaga pozwolenia	Podmioty wprowadzające do obrotu na terytorium RP	Przedsiębiorcy oraz osoby fizyczne ale tylko jeżeli wprowadzanie ścieków wymaga pozwolenia wodno-prawnego	Posiadacz odpadów, wyjątkowo przedsiębiorca nie będący posiadaczem, jeżeli przekazał odpady podmiotowi nie posiadającemu wymaganego

Aktualizacja Programu Ochrony Środowisk dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 roku.

				zezwolenia (wyjątek nie dotyczy osoby fizycznej nie będącej przedsiębiorcą)
Ustalanie opłat	Stawki opłat ustalane według obwieszczenia Ministra Środowiska w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze Środowiska na dany rok	Podstawę obliczenia wysokości opłaty za substancje kontrolowane stanowi ilość tej substancji (wprowadzona do obrotu), Jednostkowa stawki opłaty wyrażona jest w zł za 1kg	Stawki opłat ustalane według obwieszczenia Ministra Środowiska w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze Środowiska na dany rok	Stawki opłat ustala Rada Ministrów, podstawą ustalania opłaty jest ewidencja prowadzona przez wytwarzającego odpady, opłatę należy wnieść do urzędy marszałkowskiego, jeżeli odpady pochodzą z inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska wymiaru opłat dokonuje wojewoda
Instytucja otrzymująca wpływy z opłat	Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej różnych szczebli prawie 100%	Narodowy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej – 99,5%, Urzędy marszałkowskie 0,5%	Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej różnych szczebli prawie 100%	Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej różnych szczebli prawie 100%

	Opłata za usuwanie drzew lub krzewów	Opłata za wyłączenie gruntów z produkcji rolnej lub leśnej	Opłata za pobór wód
Zobowiązani	Posiadacze nieruchomości usuwający z nich drzewa lub krzewy, posiadają odpowiednie zezwolenie	Osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej wyłączające grunty z produkcji rolnej lub leśnej na podstawie decyzji starosty lub Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych zezwalającą na przeznaczenie gruntu na cele nierolnicze lub nieleśne	Przedsiębiorcy oraz osoby fizyczne ale tylko jeżeli wprowadzanie ścieków wymaga pozwolenia wodno-prawnego
Ustalanie opłat	Stawki ustalane w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów	Jednorazowa należność za trwale wyłączenie gruntów z produkcji zależy od rodzaju i klasy gruntu lub typu lasu, opłata roczna z tytułu użytkowania gruntów wyłączonych z produkcji, 10 % należności przez 10 lat, jednorazowe odszkodowanie za przedwczesny wyręb drzewostanu	Wojewoda w drodze decyzji w oparciu o informację przedstawioną do 31 stycznia każdego roku

Instytucja otrzymująca wpływy z opłat	Budżet gminy i powiatu	Fundusz ochrony gruntów rolnych 100%	Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej różnych szczebli prawie 100%
---------------------------------------	------------------------	--------------------------------------	--

2. Opłaty produktowe i depozytowe.

Opłaty produktowe i depozytowe	
Zobowiązani	Określone kategorie przedsiębiorców zdefiniowane w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, ustawie o obowiązkach przedsiębiorców
Ustalanie opłat	Stawki opłat ustalane według obwieszczenia Ministra środowiska
Instytucja otrzymująca wpływy z opłat	Fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej prawie 100%

3. Handel emisjami.

W Polsce przepisy dotyczące handlu emisjami odnoszą się do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji. Kwestie te reguluje ustawa z 2004r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych. W systemie handlu uczestniczyć mogą instalacje określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw środowiska wydany na podstawie tej ustawy. Uczestnictwo w systemie w zasadzie jest obowiązkowe, poszczególne instalacje mogą być jednak - pod pewnymi warunkami - z tego obowiązku zwolnione. Zwolnienie takie następuje w drodze decyzji wydanej przez ministra właściwego do spraw środowiska na wniosek prowadzącego instalację. System obejmuje emisję określonych substancji (ich lista również jest zawarta w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw środowiska). Ustawa przewiduje przygotowywanie okresowych krajowych planów rozdziału uprawnień do emisji. Plan taki określa m.in.:

- całkowitą liczbę uprawnień do podziału między wszystkie instalacje objęte systemem,
- całkowitą liczbę uprawnień do podziału między poszczególne grupy (rodzaje) instalacji,
- wykaz instalacji i liczbę uprawnień przyznaną każdej z nich.

Plan dotyczący krajowego systemu handlu uprawnieniami przyjmowany jest w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Uprawnienia do emisji przyznawane są prowadzącemu instalację dla każdej instalacji objętej systemem na okres rozliczeniowy (okres na jaki opracowany jest plan rozdziału uprawnień) z podziałem na poszczególne lata tego okresu. Prowadzący instalację, któremu w ramach krajowego planu przyznano uprawnienia do emisji może je wykorzystać po uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia (odrębnego od pozwolenia na emisję gazów lub pyłów do powietrza). Wydawane jest ono przez ten sam organ, który jest właściwy dla wydawania dla danej instalacji pozwoleń emisyjnych.

4. Fundusze unijne.

Od momentu wstąpienia do Unii Europejskiej Polska może korzystać z unijnych funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności tj.:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Europejski Fundusz Społeczny,

- Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej,
- Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa.

Fundusz Spójności to dodatkowa, czasowa pomoc strukturalna przeznaczona na dwa cele:

- inwestycje ochrony środowiska,
- inwestycje w infrastrukturę transportu.

Znaczenie wyżej wymienionych funduszy dla ochrony środowiska związane jest z tym, że:

- mogą być one przeznaczane na inwestycje związane z ochroną środowiska (np. oczyszczalnie ścieków),
- przy ocenie wniosków o dofinansowanie z tych funduszy Komisja Europejska bierze pod uwagę m.in. kwestie ochrony środowiska.

Wspólnotowe rozporządzenie dotyczące funduszy strukturalnych stanowi, że finansowane działania muszą być zgodne z TWE (Traktat ustanawiający wspólnotę europejską), z instrumentami przyjętymi w ramach TWE oraz politykami i działaniami Wspólnoty - w tym również dotyczącymi ochrony środowiska. W związku z tym przy przyznawaniu środków na określone przedsięwzięcia (np. na budowę dróg) sprawdza się zawsze ich wpływ na środowisko, przy czym Wnioskodawca musi wykazać, że przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko (jeżeli taka była dla danego przedsięwzięcia wymagana), i że zapewniono udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji dotyczącej tego przedsięwzięcia. Przepisy dotyczące funduszy zawarte są przede wszystkim w odpowiednich rozporządzeniach wspólnotowych. Sposób zarządzania tymi funduszami i procedury ubiegania się o dofinansowanie muszą być jednak uregulowane w prawie krajowym. W Polsce odpowiednie przepisy zawiera ustawa o Narodowym Planie Rozwoju, który jest dokumentem określającym cele rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, w tym wspierane cele rozwoju regionalnego, oraz sposoby ich osiągania w okresie określonym w Planie. Założeniem systemu finansowania jest współfinansowanie działań ze środków unijnych i krajowych.

5. Pomoc publiczna na ochronę środowiska.

Przepisy wspólnotowe zawierają restrykcyjne ograniczenia przyznawania przedsiębiorcom pomocy publicznej, czyli pomocy Państwa. W prawie wspólnotowym kwestie te uregulowane są częściowo bezpośrednio w TWE, a częściowo w odpowiednich rozporządzeniach. W Polsce kwestie te reguluje ustawa o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Na jej podstawie wydano szereg rozporządzeń wykonawczych określających warunki udzielania pomocy na różnego rodzaju inwestycje służące ochronie środowiska, w tym na inwestycje:

- służące dostosowaniu do wymogów najlepszych dostępnych technik,
- służące ochronie wód przed zanieczyszczeniem,
- służące ograniczeniu emisji lotnych związków organicznych,
- służące redukcji emisji ze źródeł spalania paliw,
- w zakresie gospodarki odpadami,
- związane z odnawialnymi źródłami energii,
- służące dostosowaniu składowisk odpadów do wymagań ochrony środowiska,
- służące poprawie jakości paliw i technologii silnikowych,
- służące zastosowaniu technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję oraz oszczędzanie surowców.

6. Inne instrumenty ekonomiczne

Ulgi i zwolnienia podatkowe, różnicowanie stawek podatków i innych danin publicznych, dotacje i preferencyjne kredyty to kolejne instrumenty ekonomiczne stymulujące zachowania sprzyjające ochronie środowiska. Odpowiednie różnicowanie stawek podatkowych, stosowanie ulg a także możliwość otrzymania preferencyjnych kredytów na działalność związaną z ochroną środowiska może odegrać istotną rolę w ograniczeniu działań szkodliwych dla środowiska i promować zachowania zmierzające do jego ochrony.

Podatki

Oczywistym jest, że podatki nie są instrumentem ochrony środowiska, ale odpowiednie ich konstruowanie może odegrać istotną rolę w ograniczaniu działalności szkodliwej dla środowiska. Różnicowane stawki podatku akcyzowego to istotny instrument ekonomiczny ochrony środowiska. Obowiązujące przepisy o podatku akcyzowym upoważniają ministra właściwego dla do spraw finansów publicznych do obniżenia stawek akcyz na paliwa silnikowe i oleje opałowe z uwagi na potrzebę ochrony środowiska naturalnego i udział komponentów wytwarzanych z surowców odnawialnych. Preferencyjne opodatkowanie akcyzą towarów mniej uciążliwych dla środowiska stanowi bodziec ekonomiczny do wypierania przez nie z rynku towarów, które stanowią zagrożenie lub są uciążliwe.

Ulgi podatkowe

Zgodnie z ustawą o podatku akcyzowym, zwolnienie od akcyzy ma zastosowanie w przypadku, gdy uzasadnia to ważny interes związany z ochroną środowiska. Zwolnienie to może być całkowite lub częściowe, a kompetencje w tym zakresie należą do ministra właściwego do spraw finansów publicznych, upoważnionego do wydania odpowiedniego rozporządzenia regulującego tę kwestię. Aktualnie zwolnieniu od akcyzy podlega:

- energia elektryczna wytwarzana z odnawialnych źródeł energii,
- sprzedaż olejów napędowych wytwarzanych z udziałem minimum 10% komponentu uzyskanego w wyniku przerobu odpadów z tworzyw sztucznych, w części odpowiadającej kwocie 300 zł od każdego 1000 l tych paliw,
- sprzedaż benzyn silnikowych wytworzonych z udziałem minimum 5% komponentu uzyskanego w wyniku przerobu odpadów z tworzyw sztucznych, w części odpowiadającej kwocie 180 zł od każdego 1000 l tych paliw.

Ustawa o odpadach, wprowadzając bardzo istotne zmiany w ustawach o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz od osób prawnych, ustanawiając analogiczne w obu tych ustawach zwolnienia i ulgi inwestycyjne dla podmiotów gospodarczych wykorzystujących odpady w procesie produkcji oraz prowadzących działalność w zakresie zbiórki, skupu i segregacji odpadów.

Preferencyjne kredyty

Zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz.U. z 2014r., poz. 712 t.j.), wprowadzono korzystnie oprocentowane i możliwe do częściowego umorzenia kredyty na przedsięwzięcia termomodernizacyjne (kredyty z premią, czyli z dotacją budżetową). Podmiotami uprawnionymi do korzystania z tych kredytów są podmioty realizujące przedsięwzięcia, w wyniku których następuje zmniejszenie zużycia energii wykorzystywanej w budynkach na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody. Obecnie powstają nowe fundacje ekologiczne, w kredytowanie inwestycji

proekologicznych włączają się następne banki oraz fundusze inwestycyjne, zmienia się zakres i formy pomocy zagranicznej. Powszechne początkowo dotacje zastępowane są stopniowo przez pożyczki preferencyjne i dopłaty do kredytów bankowych. Poszerzeniu ulega też proces współpracy i współdziałania funduszy ekologicznych i banków.

Współczesna społeczność nie ma alternatywy: rozwój gospodarczy czy ochrona środowiska. Muszą podporządkować rozwój możliwościom, jakie daje środowisko. Analizując przepisy prawne oraz instrumenty ekonomiczne stosowane w ochronie środowiska można stwierdzić, że rozwiązania polskie niewiele odbiegają od zachodnich ale w niektórych przypadkach polskie normatywy są bardziej tolerancyjne a certyfikacja i atestacja ma węższy zakres i jest mniej powszechna. Instrumenty ekonomiczne są skutecznym narzędziem i efektywne ich wykorzystanie wywiera znaczne zmiany pozytywne na działania wbrew środowisku.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz 16 wojewódzkich funduszy (WFOŚiGW).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej utworzono 27 kwietnia 1989r. na podstawie Ustawy o zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska i ustawy Prawo wodne (ustawa weszła w życie 1.07.1989r.). Ustawa z 1989r. tworzyła również wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej nie nadając im jednak osobowości prawnej, co nastąpiło dopiero w 1993r. Finansowanie ochrony środowiska w Polsce w znaczącym stopniu realizowane jest przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz 16 niezależnych funduszy wojewódzkich. Wspólnie, w oparciu o ustawę Prawo Ochrony Środowiska, tworzą one spójny system funkcjonujący już od blisko 20 lat. Narodowy Fundusz, jest źródłem finansowania przedsięwzięć ekologicznych głównie o charakterze ponadregionalnym. Natomiast 16 wojewódzkich funduszy, które w 1993r. uzyskały osobowość prawną, wspiera finansowanie ochrony środowiska na poziomie regionalnym. System funduszy ekologicznych, działający w oparciu o Wspólną Strategię działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku, jest ważnym narzędziem realizacji polityki ochrony środowiska w Polsce. Służą temu stabilne przychody, doświadczane kadry oraz wypracowane formy współpracy z beneficjentami.

Narodowy Fundusz i jego 16 wojewódzkich oddziałów zasilany jest głównie wpływami z: opłat i kar za korzystanie ze środowiska, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, opłat wynikających z Prawa energetycznego oraz ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, przychodów ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji gazów cieplarnianych i innych źródeł.

Główne formy finansowania:

- Dotacje inwestycyjne i nieinwestycyjne,
- Oprocentowane pożyczki,
- Kredyty udzielane przez banki za środków NFOŚiGW,
- Dopłaty do demontażu wycofanych z eksploatacji,
- Dopłaty do oprocentowania kredytów,
- Umorzenia,
- Inwestycje kapitałowe,
- Dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji,
- Częściowe spłaty kapitału kredytów.

Główne dziedziny finansowania:

- Ochrona wód i gospodarka wodna,
- Ochrona klimatu i atmosfery,
- Ochrona powierzchni ziemi,
- Gospodarka odpadami, w tym recykling,
- Ochrona przyrody i krajobrazu
- Państwowy monitoring środowiska,
- Zapobieganie klęskom żywiołowym,
- Górnictwo i geologia,
- Edukacja ekologiczna,
- Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze,
- Efektywność energetyczna,
- Odnawialne źródła energii.

Działania NFOŚiGW i funduszy wojewódzkich są wzajemnie komplementarne. Inwestycje o zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym, jak i wybrane specyficzne zadania, finansowane są przez NFOŚiGW. Natomiast te, o znaczeniu regionalnym finansowo wspierają fundusze wojewódzkie. Sposoby udzielania pomocy są dość zbliżone, chociaż każda z instytucji ma własne zasady i procedury.

X. DOSTĘP DO INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA, EDUKACJA EKOLOGICZNA.

Informacje dotyczące dostępu do informacji o środowisku oraz udziale społeczeństwa regulują zapisy znajdujące się w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235 j.t. z późn. zm.).

DOSTĘP DO INFORMACJI O ŚRODOWISKU.

Organy administracji są obowiązane do udostępniania każdemu informacji o środowisku i jego ochronie znajdujących się w ich posiadaniu lub które są dla nich prze-znaczone. Udostępnieniu podlegają informacje dotyczące:

- 1) stanu elementów środowiska, takich jak: powietrze, woda, powierzchnia ziemi, kopaliny, klimat, krajobraz i obszary naturalne, w tym bagna, obszary nadmorskie i morskie, a także rośliny, zwierzęta i grzyby oraz inne elementy różnorodności biologicznej, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane, oraz wzajemnych oddziaływań między tymi elementami;
- 2) emisji, w tym odpadów promieniotwórczych, a także zanieczyszczeń, które wpływają lub mogą wpłynąć na elementy środowiska;
- 3) środków, takich jak: środki administracyjne, polityki, przepisy prawne dotyczące środowiska i gospodarki wodnej, plany, programy oraz porozumienia w sprawie ochrony środowiska, a także działań wpływających lub mogących wpłynąć na elementy środowiska, jak również środków i działań, które mają na celu ochronę tych elementów;
- 4) raportów na temat realizacji przepisów dotyczących ochrony środowiska;
- 5) analiz kosztów i korzyści oraz innych analiz gospodarczych i założeń wykorzystanych w ramach środków i działań;
- 6) stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków życia ludzi, oraz stanu obiektów kultury i obiektów budowlanych – w zakresie, w jakim oddziałują na nie lub mogą oddziaływać:
 - a) stany elementów środowiska, lub

b) przez elementy środowiska – emisje i zanieczyszczenia, Informacje udostępnia się w formie ustnej, pisemnej, wizualnej, dźwiękowej, elektronicznej lub innej formie. Organ administracji udostępniając informacje o środowisku i jego ochronie przekazane przez osoby trzecie, wskazuje źródło ich pochodzenia.

Informacje o środowisku i jego ochronie udostępnia się na pisemny wniosek o udostępnienie informacji. Organ administracji udostępnia informację o środowisku i jego ochronie bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania wniosku.

Dane o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach. Publicznie dostępne wykazy prowadzi się w formie elektronicznej. Organ administracji obowiązany do prowadzenia wykazu udostępnia go w Biuletynie Informacji Publicznej.

UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W OCHRONIE ŚRODOWISKA.

Każdy ma prawo składania uwag i wniosków w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa. Organy administracji właściwe do wydania decyzji lub opracowania projektów dokumentów, w przypadku których przepisy niniejszej ustawy lub innych ustaw wymagają zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa, zapewniają możliwość udziału społeczeństwa odpowiednio przed wydaniem tych decyzji lub ich zmianą oraz przed przyjęciem tych dokumentów lub ich zmianą. Przed wydaniem i zmianą decyzji wymagających udziału społeczeństwa organ właściwy do wydania decyzji, bez zbędnej zwłoki, podaje do publicznej wiadomości informacje o:

- 1) przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- 2) wszczęciu postępowania;
- 3) przedmiocie decyzji, która ma być wydana w sprawie;
- 4) organie właściwym do wydania decyzji oraz organach właściwych do wydania opinii i dokonania uzgodnień;
- 5) możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu;
- 6) możliwości składania uwag i wniosków;
- 7) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania;
- 8) organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków;
- 9) terminie i miejscu rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, o której mowa w art. 36, jeżeli ma być ona przeprowadzona;
- 10) postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli jest prowadzone.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

Informacje dotyczące edukacji ekologicznej regulują zapisy znajdujące się w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Problematykę ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół.

Środki masowego przekazu są obowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Reklama lub inny rodzaj promocji towaru lub usługi nie powinny zawierać treści propagujących model konsumpcji sprzeczny z zasadami

ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności wykorzystywać obrazu dzikiej przyrody do promowania produktów i usług negatywnie wpływających na środowisko przyrodnicze.

Edukacja ekologiczna to np. projekty ekologiczne, w tym m.in. kampanie społeczne, badania społeczne i inne działania wskazujące jak chronić przyrodę z poszanowaniem zrównoważonego rozwoju. Ministerstwo Środowiska prowadzi projekty ekologiczne, które mają na celu edukację ekologiczną społeczeństwa. Przygotowało praktyczne narzędzia pokazujące jak chronić przyrodę i czerpać z tego przyjemność. Z przeprowadzonych na zlecenie Ministerstwa Środowiska badań świadomości wynika, że zaczynamy interesować się przyrodą. Wciąż istnieje jednak silna potrzeba prowadzenia kampanii społecznych podnoszących świadomość ekologiczną społeczeństwa. Rozumiejąc potrzebę szerokiej edukacji ekologicznej Ministerstwo Środowiska kieruje do wszystkich grup wiekowych projekty ekologiczne, tak aby możliwe było wykorzystanie materiałów o ochronie przyrody i wzięcie udziału w konkursach i wydarzeniach ekologicznych organizowanych przez Ministerstwo.

Na terenie miasta Oświęcim edukacja ekologiczna prowadzona jest m.in. poprzez:

- konkursy wiedzy ekologicznej, konkursy plastyczne, konkursy poetyckie,
- opracowywanie ulotek, plakatów, banerów,
- organizowanie spektakli o tematyce ekologicznej,
- organizowanie imprez kulturalnych o tematyce ekologicznej np. Ekomajówki, na której prowadzona jest akcja „Kwiaty za elektrograty”.

W dniu 2 maja 2014r. na Placu Pokoju w Oświęcimiu w godzinach 16.00.- 20.00 odbyła się impreza kulturalno-edukacyjna pn. EKOMAJÓWKA. W trakcie imprezy wzięło udział ok. 2 tysiące mieszkańców.

Podczas imprezy zorganizowane zostały następujące atrakcje:

1. Eko-WIOSKA, w której dzieci uczestniczyły w wielu warsztatach, podczas których zapoznane zostały z zasadami proekologicznymi poprzez zabawę. Warsztaty obejmowały m.in. wykonanie recyklingowej biżuterii oraz recyklingowych zabawek, malowanie eko-torebek itp.
2. Eko-scena, na której uczniowie szkoły podstawowej oraz przedszkolaki zaprezentowali przedstawienie o tematyce ekologicznej.
3. Akcja „Kwiaty za elektrograty” - podczas której mieszkańcy w zamian za oddanie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego otrzymywali sadzonki roślin. W ramach akcji zebrano 3,17 Mg odpadów oraz rozdano 1532 szt kwiatów pelargonii.
4. Konkursy ekologiczne.

Ponadto w latach 2013-2014 Miasto Oświęcim zorganizowało dzieciom z przedszkoli miejskich i niepublicznych oraz uczniom ze szkół podstawowych wyjście na przedstawienia ekologiczne:

- „Wielkie psotki małej Dorotki” przygotowane przez Krakowskie Biuro Promocji, które miało miejsce w dniu 26 września 2013r. w Oświęcimskim Centrum Kultury w Oświęcimiu.

Spektakl poruszał nie tylko problem segregacji odpadów, ale również wskazał dzieciom odpowiednie postawy prozdrowotne jak również opowiadał o szkodliwości palenia śmieci środowisko.

- „Jaś i Małgosia” przygotowane przez Studio Małych Form Teatralnych w Trzebini, które miało miejsce w dniu 15 października 2013r. w auli Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Ł. Górnickiego - Galeria Książki w Oświęcimiu.

W fabułę spektaklu wplecione były podstawowe terminy i pojęcia ekologiczne. Dzieci poznały istotne treści dotyczące troski o czystość środowiska.

- „W poszukiwaniu Leśnego Szumu” przygotowane przez Krakowskie Biuro Promocji, które miało miejsce w dniu 25 listopada 2013r. w Oświęcimskim Centrum Kultury.

Spektakl poruszał zarówno problem segregacji odpadów, jak również dzikich wysypisk, zanieczyszczenia lasów, ochrony dzikich zwierząt oraz szkodliwego wpływu hałasu i palenia śmieci.

- „Przygody Jasia Ananasa” przygotowane przez Krakowskie Biuro Promocji, które miało miejsce w dniu 24 czerwca 2014r. w Oświęcimskim Centrum Kultury.

- „Tajemnice niezwykłego miasta” przygotowane przez Krakowskie Biuro Promocji, które miało miejsce w dniu 16 października 2014r. w Oświęcimskim Centrum Kultury. Spektakle poruszały problem segregacji odpadów, zanieczyszczenia powietrza oraz problem hałasu. Dzieci były uczestnikami optymistycznej i radosnej lekcji ekologii. Przekazane informacje w formie zabawy i humoru sprawiły wszystkim dzieciom wiele radości, zadowolenia i satysfakcji.

W październiku 2014r. został zorganizowany dla uczniów szkół gimnazjalnych konkurs wiedzy ekologicznej. Celem konkursu było:

- a) zdobywanie i pogłębianie wiedzy dotyczącej ekologii i ochrony środowiska,
- b) uwrażliwienie na aktualne problemy ochrony najbliższego środowiska,
- c) propagowanie racjonalnej gospodarki elementami środowiska,
- d) rozbudzanie i pogłębianie zamiłowania oraz szacunku dla przyrody,
- e) propagowanie walorów krajobrazowych powiatu oświęcimskiego,
- f) podnoszenie świadomości ekologicznej wśród młodzieży,
- g) kształtowanie postaw proekologicznych.

Konkurs – odbył się w auli Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Ł. Górnickiego – Galeria Książki w Oświęcimiu.

Ponadto w ramach edukacji ekologicznej zostały wykonane banery dot. segregacji odpadów komunalnych. Banery zostały powieszone m.in. na ogrodzeniach obiektów jednostek użyteczności publicznej.

Na zadania związane z edukacją ekologiczną, w tym zorganizowanie Ekomajówki zostały pozyskane zewnętrzne środki finansowe z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie w wysokości 12 177,52 zł.

Ponadto w ramach edukacji ekologicznej zostały wykonane banery dot. segregacji odpadów komunalnych. Banery zostały powieszone m.in. na ogrodzeniach obiektów jednostek użyteczności publicznej.

XI. STRESZCZENIE

Przedmiotem niniejszego opracowania jest wykonanie „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z uwzględnieniem perspektywy do 2020”, który zgodnie z przepisami ustawy Prawo Ochrony Środowiska powinien podlegać aktualizacji nie rzadziej, niż co 4 lata. Zakresem opracowania objęto:

- cele ekologiczne;
- priorytety ekologiczne;
- poziomy celów długoterminowych;
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych;
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno – ekonomiczne i środki finansowe.

Program został wykonany zgodnie z przyjętymi 21 grudnia 2002 roku przez Ministerstwo Środowiska „Wytycznymi do sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym”.

Dokument ten podkreśla, że struktura wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska powinna nawiązywać do struktury „Strategii Bezpieczeństwa Energetycznego i Środowiska”.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasta Oświęcim na lata 2015-2018 z uwzględnieniem perspektywy do 2020 zawiera następujące elementy:

- racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych,
- poprawa jakości środowiska,
- narzędzia i instrumenty realizacji programu,
- harmonogram realizacji i nakłady na realizację programu,
- kontrola realizacji programu

Ochrona dziedzictwa przyrodniczego

- Ochrona przyrody i krajobrazu,
- Ochrona i zrównoważony rozwój lasów,
- Ochrona powierzchni ziemi,
- Ochrona zasobów kopalin,

Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii

- Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość produkcji,
- Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych,
- Kształtowanie zasobów wodnych oraz ochrona przed powodzią i skutkami suszy,

Środowisko i zdrowie. Dalsza poprawa, jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

- Jakość wód,
- Zanieczyszczenie powietrza,
- Gospodarowanie odpadami,
- Gospodarka odpadami,
- Poważne awarie,
- Oddziaływanie hałasu,
- Oddziaływanie pól elektromagnetycznych.

Programu Ochrony Środowiska obejmuje:

Omówienie kierunków ochrony środowiska w mieście Oświęcim, w odniesieniu do racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych, w tym racjonalnego użytkowania lasów i zasobów przyrodniczych, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, ochrony gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych z podaniem ich stanu aktualnego.

Ocenę stanu umożliwi identyfikację potrzeb w tym zakresie. Stan docelowy zostanie osiągnięty po zrealizowaniu zaproponowanych zadań.

Dla każdego kierunku działań utworzony został harmonogram realizacji zadań. Harmonogram określa terminy i jednostki odpowiedzialne za realizację zadań, planowane efekty ekologiczne oraz planowane szacunkowe koszty przedsięwzięć a także jednostkami pełniącymi funkcję partnerujących w realizacji tych zadań.

Na zadania związane z ochroną środowiska Miasto Oświęcim planuje przeznaczyć następujące środki finansowe:

- Ochrona przyrody i krajobrazu – 29 300 tys. zł
- Ochrona powietrza – 29 566 tys. zł
- Gospodarkę wodno-ściekową – 13 640 tys. zł
- Gospodarkę odpadami – 18 760 tys. zł
- Ochronę hałasu – 412 284 tys. zł.

Opracowanie programu to przede wszystkim przedstawienie zadań, które zostaną zrealizowane w najbliższych 6 latach w celu zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego miasta Oświęcim.

Przy opracowywaniu programu, duży nacisk położono na poprawę stanu świadomości ekologicznej oraz edukację ekologiczną mieszkańców.

永新

XII. BIBLIOGRAFIA.

1. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020.
2. Program Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014.
3. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego.
4. Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (BEiŚ).
5. Strategia rozwoju dla Powiatu Oświęcimskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020.
6. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Oświęcimskiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020.
7. Strategia Rozwoju Miasta Oświęcim na lata 2014 - 2020.
8. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla miasta Oświęcim na lata 2010-2013 z uwzględnieniem perspektywy do 2016r.
9. Program Ochrony Środowiska dla miasta Oświęcim na lata 2005-2009 z uwzględnieniem perspektywy do 2014r.
10. Raport o stanie środowiska województwa małopolskiego w 2012 roku, WIOŚ w Krakowie.
11. Wstępna ocena ryzyka powodziowego (WORP), KZGW.
12. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych, (AKPOŚK 2010).
13. Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2013r.

Przewodniczący Rady

Piotr Hertig
Piotr Hertig